

T R A N S K R I P T
PRVOG NASTAVKA 18. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 13.12.2007. GODINE, S POČETKOM U 10,15 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nastavimo jučerašnju prekinutu raspravu. Moram da se izvinim u svoje ime. Naime, juče je bio težak dan. Ja sam bio malo indisponiran, ali i vi ste u svemu tome mi pomogli. I u cilju da završimo dnevni red ove sjednice, a mi smo na 14. tački dnevnog reda, ja ću ograničavati raspravu u vezi sa tačkama dnevnog reda, gdje budem smatrao da nećemo moći da završimo posao koji je danas pred nama. Imamo obaveštenje od službi da u 17 časova nestaje struje u Parlamentu, ali ćemo pokušati omogućiti da se radi ... makar do 18 časova.

I zamolio bih sve koji budu učestvovali u diskusiji da ne odstupaju od tačke dnevnog reda, da se suzdrže od nepotrebnih komentara i replika, kako bi uspjeli da završimo danas dnevni red.

Mi smo juče prekinuli raspravu o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakonu o akcizama u BiH. Za sada imam dva zaključka koji su prispeli iz rasprave, jedan je gospodina Zorića koji sam uz njegovu saglasnost preformulirao, tačnije, samo korigovao u malom dijelu, i glasi:

Formira se Interresorna radna grupa koju će sačinjavati dva predstavnika Savjeta ministara, jedan predstavnik Uprave za indirektno oporezivanje i šest članova Parlamentarne skupštine BiH, po tri iz svakog doma, sa zadatkom da predloži izmjene i dopune Zakona o akcizama BiH i uputi ih u parlamentarnu proceduru, najdalje do 1. 3. 2008. godine.

I imam drugi zaključak koji je gospodin Bajazit Jašarević predložio:

Zadužuje se Vijeće ministara da u roku od 60 dana izradi i dostavi Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću, u cilju stvaranja pretpostavki za ukidanje nadležnosti Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje i, što je važnije, uspostavljanje institucije koja će stvarati pretpostavke za kreiranje ekonomske politike, fiskalne politike i realnije planiranje budžeta i realnije raspodjele prihoda između svih nivoa vlasti.

Ovo sam vam pročitao da shvatite da imamo dva zaključka o kojima ćemo glasati nakon izjašnjavanja o zakonu. U slučaju da zakon prođe, nema svrhe glasati o zaključcima; u slučaju da zakon ne prođe, ima svrhe glasati o ovim zaključcima. S obzirom da ja nisam zatvorio, molim vas nemojte dobacivati. Pa sačekajte da završim misao, pa onda zatražite riječ i kažite šta ste mislili u vezi sa time reći.

Nisam završio raspravu i imam prijavljenog uvaženog poslanika Lijanovića. Pozivam sve one koji žele i dalje da raspravljaju o ovoj temi da se prijave za raspravu i u skladu sa onim što sam na početku rekao se ponašaju.

Uvaženi poslanik Lijanović. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaženi gosti, na jučerašnjem zasjedanju se govorilo o radu Komisije za vanjsku trgovinu i carine, govorilo se šta bi bilo bolje: da ta komisija radi ili ne radi? Ja mislim da je bolje da ta komisija radi i ne samo ona nego svi mi koji možemo ... dati doprinos da se u ovoj zemlji nešto popravi, da to popravimo. Komisija je inicirala ovaj zakon, jedan jako bitan zakon koji može popraviti u puno područja stanje u našoj državi.

Ja se nekad čak počnem brinuti je li moguća dobra budućnost BiH, ali opet kad vidim jedinstvo određenih ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dajte, molim Vas, pustite priču o Komisiji, dajte, tačka dnevnog reda je Zakon o akcizama BiH. Usmjerite se na Zakon o akcizama BiH, ostavite rad ove komisije, ostavite budućnost BiH u neku drugu tačku dnevnog reda. Molim Vas da se usmjerite na tačke dnevnog reda.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući, na sugestijama. Znači, u BiH postoji izgleda veliko jedinstvo da se ovaj zakon ne promijeni, a to mi ovako optimistično djeluje, jer svako jedinstvo je pozitivno, samo ga treba proširiti na neke druge aspekte. Jer, već deset godina postojećim zakonom subvencioniramo trovanje građana BiH sa pozamašnim ciframa novca i onda dodatno još moramo trošiti u liječenje tih ljudi kako bi ih spasili od tog trovanja i onda ispaštaju mnogi koji su prirodno oboljeli i nemaju mogućnosti da se liječe.

Primjer o tome govori: ja sam jutros otišao u prodavnicu i kupio jednu kutiju cigareta jednog njemačkog proizvođača koja košta kod nas 2 KM. A ta ista kutija cigareta u tvornici tog proizvođača košta 5 KM više nego u BiH pa, ovisno od nekog tipa, čak i više od 5 KM. Pa sam kupio jednu kutiju švicarskog proizvođača, pa isto tako se informirao i ta situacija je takva da jedna kutija u tvornici proizvođača košta više od 5 KM nego kod nas. Pa sam kupio jednu kutiju proizvođača kojeg se spominjalo jučer, Tvornicu duhana Rovinj, gdje u BiH ta kutija košta 2 KM, a u krugu tvornice košta 4 KM.

Znači, u BiH između 2 i 5 KM se subvencionira pušenje i sad kad izračunamo da prosječan pušač puši dnevno kutiju ili dvije puta 2 do 5 KM, evo možemo uzeti neki prosjek 3,5 KM, to je 7 KM dnevno puta 30 dana. Znači, negdje oko 200 KM subvencioniramo jednog pušača koji će nakon dužeg vremenskog perioda opteretiti naše fondove za zdravstvo koji će

morati platiti njegovo liječenje. A sa druge strane, prosječna minimalna mirovina u BiH je manja od subvencije koju dajemo jednome pušaču. Ja mislim da to nije dobro.

Isto tako poljoprivrednici – ako želimo slijediti primjere EU – u BiH dobivaju poticaje 3% ili 5% proračuna, a u EU dobivaju 43% proračuna za poticaj u poljoprivredi. Pa, ako čak ne gledamo EU, možemo pogledati i susjedne zemlje. Republika Hrvatska planira u idućoj godini izdvojiti milijardu i po maraka za poticaje u poljoprivredi i ruralnom razvoju, a u BiH ti poticaji će biti deset puta manji, jer očito da zakonska regulativa nema sredstava za poticaje poljoprivrede, jer su ta sredstva uložena u subvencije za pušenje.

Ako želimo zdravo društvo, ako želimo budućnost svih nas, budućnost naše djece, mislimo da ovaj Zakon o akcizama BiH treba hitno usvojiti, prestati subvencionirati pušenje u ovoj zemlji, a početi subvencionirati proizvodnju, početi subvencionirati nova radna mjesta i sve druge potrebe koje nam trebaju.

Evo toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Zorić: replika. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Kad bih ja bio zločast, a nisam, onda bih zamolio kolegu Jerku da nam ovo ponovi, jer ja ništa nisam shvatio šta on hoće. Hoće li on da oni umirovljenici koji imaju 200 KM da kupuju cigarete po 7 KM ili, ne daj Bože, po 6 eura. Dakle, te njemačke cigarete, po njemu, bi trebale koštati 6 eura kao i u Njemačkoj. Pa to je dobro da Njemačka nama hoće izvesti po manjoj cijeni, nego zamislite da ona izvozi to po 4 KM, pa da se plati trošarina, pa da se plati PDV – koliko bi to umirovljenici tek morali plaćati.

Ja nisam to shvatio, ja sam shvatio da bi trebalo od građana uzeti što više novca i dati mesnim industrijama. Ja sam to shvatio. I jučer je ovdje bilo priče kako neko ne voli ili voli ili nema ništa protiv. Vidite koliko smo mi, koliko smo mi zaradili na ovim zadnjim izborima za Sabor Republike Hrvatske. Zamislite da je Jerko otišao u Sabor koliko bi nama još odmakla Hrvatska. Pobjegla bi nam, da je on ovo znanje i ovo razmišljanje odnio u RH u Sabor, pa oni bi nama pobjegli za još deset kopalja. Ali dobro je da nije otišao u Sabor i da mi stignemo malo RH u ekonomskom razvoju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lijanović. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Evo, ja razumijem da ne možemo svi sve znati i moj cilj nije bio u izlaganju da mi uzmemo ... novac pojedinaca, a da damo nekim industrijama, niti sam to govorio u tom pravcu, nego mi je bio cilj da ne opraštamo porez na ono na što ne opraštaju i druge zemlje. Jer kod nas cigarete nisu jeftine zato što nama neko jeftino prodaje cigarete. Kod nas su cigarete jeftine zato što smo mi oprostili porez na te cigarete. Cijena koštanja njemačkih cigareta je u Njemačkoj i u BiH – tu je razlika skoro zanemariva. Ali ljudi slijede plemenite ciljeve, oporezuju ono što je čovjeku štetno za zdravlje, time pomognu da on manje toga konzumira i štede na zdravstvenom liječenju.

Jedan primjer koji Englezi rade, iako su kod njih cigarete 10 KM skuplje od nas, zapravo, ne cigarete nego porez na cigarete – razmišljaju o uvođenju registracije pušača kako bi na taj način ustvari smanjili pušenje, jer im to ponovno nije isplativo koliko sredstava izdvajaju za razvoj. A kod nas, primjer, kolegica Azra je jučer rekla: akcize na cigarete 59%, a na jednu plaću u BiH koju čovjek teško zaradi je puno veći doprinos i porez. Znači, isplativije je pušiti nego, nego raditi.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li neophodno?

Uvaženi poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se. Ja bih htio samo da ispravim jedan krivi podatak kojeg je gospodin Lijanović iznio ovdje, a koristi podatke u postocima u odnosima na ulaganje u poljoprivredu kada se govori o EU, a govori o iznosima kada govori o susjednim zemljama.

Jasno da BiH ne izdvaja dovoljno koliko treba za poljoprivredu, međutim, izraženo u postocima – u istom ili gotovo približno istom omjeru kao i susjedne zemlje. I, kada poredi podatke, onda treba komparativne praviti, da ... ne bih zbunjivao javnost, da bi stvari bile jasnije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih, molim vas da stavite pred sebe amandmane koje je uložio uvaženi poslanik Vinko Zorić.

Uvaženi poslanik Jukić, izvinjavam se.

VELIMIR JUKIĆ:

Pa ja ću reći nekoliko stvari koje će, da se ovaj zakon usvoji, koje bi se dogodile, odnosno posljedice usvajanja ovog zakona bile bi sljedeće. Mislim, prije svega, na članak 3.

Naftni derivati. Ovdje se predlaže značajno povećanje trošarina na sve derivate, što će za posljedicu imati povećanje cijena u maloprodaji svih derivata, a što će opet imati za posljedicu lančano povećanje skoro svih cijena, jer u trošku bilo kog proizvoda i usluge postoji trošak cijene goriva.

Zadnjih mjesec-dva ... svjedoci smo u BiH značajnog povećanja cijena skoro svih proizvoda, naročito onih prehrambenih koji su nužni i onima koji najmanje imaju i puno štede, a, ipak, moraju kupovati. I sa ovakvim jednim potezom i novim povećanjem cijena goriva, mi bi dali svoj doprinos daljnjem povećanju skoro svih cijena. Ja mislim da je samo ova činjenica dovoljan razlog da oni koji su ovo predložili – od ovog odustanu. Jer, ja postavljam pitanje: Kako će oni, kako ćemo mi svi skupa – imamo svi odgovornost ako ovo prođe – objasniti građanima BiH i svima, evo i nama ovdje da smo mi donijeli zakonski propis koji izravno povećava cijene nafte i naftnih derivata, a time, rekao sam, neizravno i skoro svih drugih proizvoda, istina ne u toj mjeri. Ali, ipak, povećavamo. Ja nisam skoro nikada u svojim raspravama govorio o nadležnostima entiteta i BiH, ali isto tako ovaj zakon treba dobro vidjeti po pitanju tih nadležnosti. Istina, nadležnosti su entiteti, iz ovog dijela, kao dijela fiskalne politike, prenijeli na Upravu za indirektno oporezivanje, a od nje nismo dobili zeleno svjetlo i potvrdu da ovo trebamo i možemo uraditi ovako na ovaj način u ovo vrijeme i zato smatram da ovo što sam rekao dovoljan je argument, čini mi se, i najvažniji da od ovog trebamo odustati. Osnovna namjera jedne komisije, pa i druge, pa i svih onih koji su ovo predložili, mislim da je korektna i da treba generalno preispitati trošarine, ali sve trošarine u BiH. Ja bih se čak i složio sa velikom većinom koji su zagovarali da se trošarine generalno na luksuz povećaju, ali gorivo nije luksuz. Gorivo je roba koja, ako se uzmu derivati, se možda od svih roba u najvećoj količini troši u BiH, ne samo u BiH i zato ovaj neselektivan pristup mislim da je štetan i da ne treba ovako raditi. Naravno, bilo bi dobro i korisno da jedan ovakav prijedlog ima i za podlogu jednu analizu efekata šta bi to bilo, šta možemo očekivati u veličinama, u količinama, u nekim promjenama, ne znam ni ja, u potrošnji određenih artikala, ukoliko se značajnije povećaju cijene itd. Svega toga ovdje nema i zato ovaj dokument je manjkav i po tom pitanju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Uvaženi poslanik Lijanović.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Ispravak netočnog navoda kolegi Naniću.

Ja sam kazao da Republika Hrvatska planira u idućoj godini izdvojiti milijardu i po maraka za poticaj u poljoprivredi, a u BiH 150 miliona će se ukupno izdvojiti za poljoprivredu. To je deset puta manje iako poljoprivreda BiH je puno nerazvijenija od poljoprivrede Hrvatske, iako smo ovdje ratificirali Sporazum CEFTA kojim smo liberalizovali tržište do kraja, i naša poljoprivreda će biti zato uništena, jer će biti u neravnopravnoj utakmici, a imat ćemo prilike to ispravljati u narednom periodu.

I replika kolegi Jukiću.

Ovaj zakon je bio u proceduri jako puno vremena. Ove prijedloge je trebao kao amandmane uložiti u komisijskoj fazi i da taj zakon popravimo, a ne kroz izgovor nekih stavki pokušati dovoditi u pitanje donošenje ovog jako bitnog zakona za ovu zemlju. Hvala.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

UvaŹeni poslanik Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja ne prakticiram komunicirati, odnosno sudjelovati u radu u ovom domu, naročito ne da repliciram. Ali, evo, kad sam već prozvan, reći ću.

Ne radi se o tome da nisam razmišljao kako, na koji naćin popraviti ovaj zakon, ali sam smatrao i sad smatram da nije naćin da se to popravi amandmanom, jer ja sam protiv ovakvog pristupa i ovakog naćina donošenja ovako vaŹnog i opseŹnog zakona. Dakle, ja nemam tog kapaciteta i priznajem da ne mogu, nemam ni vremena napraviti jednu pravu analizu koja bi bila podloga za ovakav jedan zakon i za ovako korjenite i velike promjene i zato nisam sudjelovao na rećeni, spomenuti naćin, i to je moj odnos prema ovom i ovakom naćinu donošenja ovako vaŹnog i sveobuhvatnog zakona koji ima implikacije na Źivot svih građana u BiH.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

UvaŹeni poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Odustajem od replike. Imam Źta reći, ali odustajem.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

UvaŹena poslanica HadŹiahmetović.

AZRA HADŹIAHMETOVIĆ:

Pa meni je Źao Źto smo izgubili onaj ritam i dinamiku rasprave o ovom zakonu. Ja ću vas samo podsjetiti: ja sam i jućer kao u nekoliko rasprava u prethodnih nekoliko godina ukazivala na problem neadekvatnog zakona u ovom segmentu koji se odnosi na akcize. Mi već nekoliko godina raspravljamo o tome. Nama se stalno javlja neko nezadovoljstvo. Źnaći, negdje postoji problem i taćno je sve ovo Źto kolega Jukić govori da treba sveobuhvatija analiza i sveobuhvatniji zakoni i prijedlozi koje je kolega Zorić istakao, ali ja se bojim da ćemo mi opet za izvjesno vrijeme ovdje opet imati raspravu ili nećiji prijedlog o akcizama o izmjenama Zakona o akcizama, pa ćemo opet imati raspravu iste vrste. Neko će iznositi argumente jedne vrste, neko druge, a svi smo u pravu.

Ja, iskreno da vam kaŹem, da cijenim da je Vijeće ministara toliko oŹtro protiv ovog zakona, ja mislim da bi tamo bilo nekoliko ljudi koji bi danas argumentima osporavali ovaj prijedlog i vratit ću vas na moj jućeraŹnji prijedlog. Usvojimo Źto apsurdnije rješenje, makar u ovom prvom koraku i u ovom domu, da bismo nekoga podstakli da konaćno pristupi, pa makar konstatovali da ne treba niŹta mijenjati kroz analizu i da je sve divno i krasno. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Zaključujem raspravu. Glasamo o Amandmanu I uvaženog poslanika Vinka Zorića. Molim vas da amandmane stavite pred se i da ih ne moram posebno čitati.

Pozivam Dom da se izjasni o Amandmanu I.

Možete glasati sad!

„Za“ četiri, „protiv“ 17, „suzdržanih“ 14.

Amandman I nije dobio podršku.

Glasamo o Amandmanu II uvaženog poslanika Vinka Zorića.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete glasati sad!

Samo da konstatujem: „za“ 17, „protiv“ 13, „suzdržanih“ 15.

Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Pa, evo, bez obzira kako će ovaj zakon završiti, kolega me upozorio, jer ja i tako očekujem da se inercijski glasa. Ovaj zakon traži da se ukine trošarina, ovaj amandman, i ja ću tražiti ponovno glasovanje da se ukine trošarina za lož-ulje. Dakle, ako je to poruka, uglavnom hrvatskom pučanstvu, koje se grije na lož-ulje, da i dalje mora plaćati cestarinu i trošarinu na, rekao bih, energent kojim se grije, onda okej, ali ja tražim da se ponovo izjasnimo o ovom amandmanu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Glasamo o Amandmanu II.

Molim da svoje objašnjenje kod rasprave posebno naglasite amandmane, da ne bi morali ponovo otvarati raspravu o tim amandmanima.

Molim Dom da se ponovo izjasnimo o Amandmanu II uvaženog poslanika Zorića.

Možete da glasate sad!

„Za“ 13, „protiv“ 10, „suzdržanih“ 12. Nemamo dovoljnu entitetsku većinu.

Kolegijum je, radeći kao komisija, konstatovao da nemamo saglasnost. Idemo u drugi krug glasanja u vezi sa ovim amandmanom. Svi glasaju. Računaju se glasovi „protiv“.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ 13, „protiv“ 11, „suzdržanih“ 11. Nije bilo dvije trećine „protiv“ niti iz jednog entiteta. Konstatujem da je Amandman II usvojen.

Prelazimo na glasanje o Amandmanu III.

Molim Dom da se pripremi za glasanje o Amandmanu III.

Možete da glasate sad!

„Za“ 11, „protiv“ 12, „suzdržanih“ 12. Amandman nije dobio potrebnu većinu.

Prelazimo na glasanje o Amandmanu IV uvaženog poslanika Vinka Zorića.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete glasati sad!

„Za“ šest, „protiv“ 13, „suzdržanih“ 13. Ni ovaj amandman nije dobio potrebnu većinu.

Prelazimo na glasanje o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama u BiH, sa usvojenim amandmanom. Glasamo o integralnom tekstu. Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete da glasate sad!

„Za“ 18, „protiv“ 14, „suzdržanih“ tri, bez dovoljne entitetske većine. Kolegijum je kao komisija radio i konstatovao da nema saglasnosti i prelazimo u drugi krug glasanja.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete da glasate sad!

Na zahtjev Kluba poslanika SDA, ponavljam ovo glasanje. Molim Dom da se pripremi. Glasamo u drugom krugu.

Svi glasaju i računaju se glasovi „protiv“.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasti sad!

„Za“ 20, „protiv“ 15, „suzdržanih“ nije bilo. S obzirom da je iz entiteta RS bilo 11 „protiv“, ovaj zakon nije prošao.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

Pitam predlagače zaključaka je li ostaju pri svojim zaključcima? Ostajete. Glasamo prvo o Zaključku uvaženog poslanika Zorića.

Formira se Interresorna radna grupa koju će sačinjavati dva predstavnika Savjeta ministara, jedan predstavnik Upravnog odobra za indirektno oporezivanje i šest članova Parlamentarne skupštine BiH, po tri iz svakog doma, sa zadatkom da predlože izmjene i dopune Zakona o akcizama BiH i uputi ih u parlamentarnu proceduru, najdalje do 1.3.2008. godine.

Molim Dom da se pripremi za glasanje o Zaključku.

Možete da glasate sad!

„Za“ 25, „protiv“ četiri, „suzdržanih“ šest, sa dovoljnom entitetskom većinom. Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na glasanje o Zaključku uvaženog poslanika Bajazita Jašarevića. I njega ću pročitati ponovo.

Zadužuje se Vijeće ministara da u roku od 60 dana izradi i dostavi Prijedlog zakona o Fiskalnom vijeću u cilju stvaranja pretpostavki za ukidanje nadležnosti Upravnog odbora

Uprave za indirektno oporezivanje i, što je važnije, uspostavljanje institucije koja će stvarati pretpostavke za kreiranje ekonomske politike, fiskalne politike i realnije planiranje budžeta i realnije raspodjele prihoda između svih nivoa vlasti.

Molim da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate sad!

„Za“ 20, „protiv“ devet, „suzdržanih“ šest, nedovoljna entitetska većina. Dom će biti u roku zakonskom obaviješten o tome šta je Kolegij kao komisija odlučio.

Prelazimo na 16. tačku dnevnog reda.

Hoću da vas upoznam da još nismo dobili od naše komisije izvještaj o Zakonu o vinu i rakiji tako da ćemo, kad to dobijemo, njega staviti na dnevni red, ponovo vratiti da o tome se izjašnjavamo.

Sad prelazimo na 16. tačku dnevnog reda:

Ad.16. Prijedlog zakona o zabrani negiranja, minimiziranja, opravdavanja ili odobravanja holokausta, zločina genocida i zločina protiv čovječnosti

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predlagač je uvaženi poslanik Ekrem Ajanović. Sa Mišljenjem Zajedničke komisije za ljudska prava, ovaj prijedlog zakona dostavljen je u proceduru 24. maja 2007. godine. Predlagač je zahtijevao da se razmatra po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. S obzirom da nije dobio potrebnu većinu – na 14. sjednici je procedura odbijena – i zakon je otišao u redovnu proceduru, Mišljenje o principima Ustavnopravna komisija je dostavila 8. oktobra 2007. godine. Nadležna je Zajednička komisija za ljudska prava. Mišljenje o principima dostavljeno je 6. novembra 2007. godine. Nadležna komisija, kao što ste vidjeli, nije prihvatila principe predloženog zakona. Imamo situaciju da odlučujemo o Mišljenju nadležne komisije, u skladu sa članom 107. stav (2) Poslovnika Doma i upozoravam poslanike: ako Dom prihvati Mišljenje naše komisije, predloženi zakon smatra se odbijenim.

Otvaram raspravu o Mišljenju nadležne komisije. Ima li potrebe predlagač zakona da obrazloži? Izvolite, uvaženi poslanik Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, kolege i kolegice, rasprava o ovom zakonu već dugo traje, zapravo, on je dugo u proceduri i, po mom mišljenju, u jednim drugačijim okolnostima političkim nego što su danas i radi toga osjećam potrebu da kažem par riječi o Izvještaju Komisije, a time i o samom zakonu.

Lično smatram da bi trebalo odbiti ili vratiti Komisiji Izvještaj na ponovo razmatranje, iz sljedećih razloga: postoji više činjenica koje govore u prilog toga da bi ovaj zakon trebao da se

usvoji, ja ću ih nabrojati ukratko. Prije svega, ljudska i civilizacijska potreba da ovaj zakon postoji, zatim ustavna obaveza, međunarodna obaveza, međunarodna praksa i usklađenost naših zakona s evropskom praksom.

O ljudskoj i civilizacijskoj potrebi donošenja ovog zakona, ja ne bih ništa govorilo. Ostavljam svakom pojedincu da sam sa sobom ocijeni da li je takav zakon potreban ili nije!?

O ustavnoj obavezi, reći ću samo dvije riječi. Podsjetit ću poslanike na član II Ustava BiH u kojeg se stalno zaklinjemo i stalno tvrdimo dok je na snazi da ga treba poštovati. I, u tome članu II u tački 3. Katolog prava, alineja b) stoji izričito da se ne može niko mučiti, da se ne može niko ni prema kome nečovječno ponašati, niti da se može niko ponižavati. Zar ima većeg mučenja od psihičkog mučenja, zar ima veće boli od psihičke boli? Ako žrtva dobija psihičku bol, radi toga što neko hoće da dokaže da njegovi izgubljeni, njegovi poginuli, njegovi nestali, zapravo da to nije izvršeno, da to nije bilo, zar on ne trpi jedan veliki bol od tih drugih ljudi. Znači, naša je obaveza ustavna da zaštitimo ljude da ne budu psihički mučeni i da ne budu psihički maltretirani, da nemaju psihički bol. Ovdje u ovoj sali, valjda, svako je vidio u dosadašnjem vremenu koliko je bilo takvih ponižavajućih scena prema tim, prema, na kraju krajeva, prema žrtvi.

Što se tiče međunarodnih obaveza, ja bih rekao, pošto sam u zakonu i pobrojao, iz kojih su konvencija proizašle – zapravo, ovaj zakon je samo pretočena naša obaveza prema tim konvencijama i napomenuo bih da ne možemo mi kao parlament konvencije ratificirati, ali ih i ne implementirati.

Prema tome, naša je obaveza da implementiramo te konvencije, a u svim konvencijama, i o holokaustu i Konvencije o genocidu i Konvencije o zločinu protiv čovječnosti, dosljedno u njihovim platformama piše da je obaveza svake potpisnice da izvrši, pretvori to djelo u krivično djelo.

Znači, negiranje ovih pobrojanih stvari, genocida, zločina protiv čovječnosti ili holokausta, mora biti u našem zakonodavstvu pretvoreno u kazneno djelo.

Četvrta stvar, koja nas navodi na to da bi trebalo da usvojimo ovaj zakon je međunarodna praksa. Ovdje je nabrojano da 11 zemalja u Evropskoj uniji je donijelo zakon ovakve vrste. Donijeli su zakon ovakve vrste i opredijelili se baš za zakon i to su sve zemlje u kojima se desio genocid izuzev Švicarske. Znači, Švicarska je donijela ovakav krivično-pravni akt, mada u njoj se nije dogodio genocid.

I na kraju, moram da kažem da se svi zaklinjemo da idemo u Evropu, da se svi veselimo kad smo parafirali sporazum o Evropi i, prema tome, ja ću vas podsjetiti samo na jednu obavezu, ustavnu obavezu, isto tako, da se moraju i BiH i entiteti uklapati u evropsko-pravni sistem.

I na kraju, četiri-pet napomena. Znači, postoji ustavni osnov, čak, ja bih rekao i ustavna obaveza za donošenje ovakvog zakona. Za ovaj zakon nije potrebna nikakva nadležnost entiteta, saglasnost entiteta da bi se ovaj zakon donio. Na ovaj zakon koji dugo stoji u proceduri, niko nije podnio nijedan amandman. Nijedna partija koja je ovdje u ovom parlamentu nema u svom

programu genocid. Jer da ima bilo bi joj zabranjeno da se kandiduje na izborima za ovaj parlament. Ako nema nijedna partija da u njoj nema u njenom programu genocidnih ideja, onda je sigurno, izvodi se zaključak da ta partija ne može biti ni protiv ovog zakona da se zabranjuje negiranje genocida. Zakon je u skladu s evropskom praksom. Zadovoljava sve kriterije izrade zakonskih projekata, kako nas uče na seminarima, pa, između ostalog, ja ovdje imam seminar gdje je održan oko izrade određenih zakona, seminar o izradi nacrtu zakona o pregledu i analizi koji je održan za Ustavnopravnu komisiju od OSCE-a.

Ovaj zakon ne iziskuje nikakva finansijska sredstva. Ima pravnu, ali i moralnu, ljudsku, civilizacijsku komponentu, a uperen je protiv onih koji su nedobronamjerni, a nije uperen protiv onih koji su ljudski, koji su humani. Ostaje nam činjenica, znači, ne možemo se ovdje mi kao pojedinci kriti ni iza partije, ni iza entiteta, ni iza politike, ni iza ovoga. Ostaje nam činjenica da mi sami sa sobom razmislimo i kažemo jesmo li za donošenje ovakvog zakona ili nismo, znači, to je svakog osobno njegovo opredjeljenje.

Ja vam zato predlažem da odbijemo, odnosno, bolje rečeno da vratimo ovaj zakon ovoj komisiji koja nosi naslov Komisija za ljudska prava itd. i, na kraju, etiku i ne mogu shvatiti da ovakva komisija sa takvim nazivom može da štiti napasnike, a ne štiti žrtvu. Hvala vam lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Vjerovatno ste napravili slučajnu grešku. Amandmani se podnose tek nakon prvog čitanja, tako da još nije bila faza u kojoj se podnose amandmani na ovaj zakon. A sad ... se javio za repliku uvaženi poslanik Ahmetović. Je li kod vas replika ili diskusija? Krivi navod.

SADIK AHMETOVIĆ:

Nisam želio dugo ni govoriti. Iskoristit ću ova tri minuta da kažem ono što mislim. Mi smo svi svjedoci i ratnog i poratnog vremena i svega onoga što se događa u BiH. Dakle, mislim da kao odgovorni ljudi u ovom domu koji predstavljaju državu BiH trebamo poslati jasnu poruku šta mislimo o ovoj materiji koju tretira ovaj zakon i stoga ja danas nemam dileme da će ovo proći u ovom parlamentu, jer ne vidim zašto bi bio neko protiv. Dakle, hoću da samo kolegi Ajanoviću. Dakle, ne smatram da je on ovo namjerno rekao Komisija ali, s obzirom da ja predsjedavam Komisijom, Komisija radi po Poslovniku ... jer ovo je Zajednička komisija oba doma Parlamenta i ja ću samo pročitati zadnji jedan dio Izvještaja.

Predloženi principi Prijedloga zakona nisu dobili potrebnu podršku iz srpskog naroda, a što je neophodno, u skladu s članom 49. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma i člana 43. stav (2) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Molim poslanike da zauzmu svoja mjesta da nastavimo dalju diskusiju. Uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, malo će tačaka dnevnog reda izazvati bilo kakve moje emocije ali, kad je ova tačka dnevnog reda u pitanju, ne bih osporavao nikada zakon i prijedlog zakona da je on cjelovit. Kao legalisti, prihvatili smo presudu Međunarodnog suda pravde u Hagu i rekli smo genocid se desio u Srebrenici i da je to fokusirano na Srebrenici. To ne smije nikad niko da negira. Širiti tu priču na cijelu BiH, bez presude najvišeg zakonodavnog organa UN-a, prvo, nije korektno, istorijski nije utemeljeno, činjenično nije dokazano, pravno nije presuđeno.

Pošto se zakon nalazi u prvoj fazi i u prvom čitanju, u svakom slučaju, on bi trebao da bude cjelovitiji, pa bi u tom zakonu trebalo da stoji: ko kaže da je RS genocidna tvorevina, 20 godina zatvora. Ko kaže da je policija RS genocidna, 20 godina zatvora itd. Ali, upravo uvaženi profesor kad reče žrtve, onda moram da kažem da mi nije jednostavno govoriti, jer 44 mjeseci sam bio u pet bošnjačkih logora, a rat je trajao 42. Šta znači ako sam preživio i, eto, nosim ovu glavu, sa teškim posljedicama po fizičko zdravlje. Bio sam u Srebrenici na otvaranju Memorijalnog centra, sa najboljim namjerama da odam počast nevinim žrtvama, ali hoćemo li samo fokusirati se na jedan dio BiH, kad je svako mjesto stradalo i nikad nisam tražio balans u količini počinjenih zločina, niti bilo šta poredio sa Srebrenicom, ali sam tražio balans u količini pravde, pravde za žrtve o kojima nikad nije otvorena rasprava ni na jednom parlamentu, ni entitetskom ni ovom ovdje. Jednog dana ćemo morati preko nekog zakona i neke konvencije. Sve polazi od toga i dan-danas kad otvoreno govorimo, a ne govorimo, jer nemamo povjerenje jedni u druge, pa jednostavno najjednostavnijim zakonima, zato što nismo razriješili ratnu prošlost koja je preduslov za saznavanje istine, a istina je preduslov za pravdu za žrtve, a pravda je opet preduslov za pomirenje koje je individualni čin, jer niko mi ne može nametnuti u zakonu da nekog volim ako neću.

Dakle, ja molim profesora, pošto je u prvoj fazi čitanja, u prvoj fazi je Prijedlog zakona, da on bude sveobuhvatan. Nema tog čovjeka, koji će negirati da nije bio genocid u Srebrenici. Sud je presudio, legalisti smo, prihvatamo, ne što hoćemo ili nećemo, tako je bilo, ali nećemo dozvoliti da se stalno ponavlja priča da niko ne snosi nikakve sankcije i posljedice, da je RS cijela genocidna, podrazumijevajući pod tim da je srpski narod genocidan, ali to niko neće javno da kaže, nego se sakriva iza raznih floskula i ne znam kakvih drugih istorijskih činjenica koje dolaze od, rekao bih, partnera nekih iz Beograda, ala Nataša Kandić. Nema te priče u BiH. Ako hoćete da se uvažavamo, a želimo, da se razumijemo, da se poštujemo, jer ovo je naša zemlja i hajmo je graditi na onome što se ovdje desilo. Ja nisam bio žrtva što sam htio biti ili moje kolege, bez obzira koje nacionalnosti, Bošnjaci, Hrvati. Imali smo sreću da preživimo. Nažalost, niko nikada nije o tome govorio. U kakvoj su poziciji ti ljudi? Šta oni danas imaju i ne znam mnoge druge stvari, da ne otvaram sad tu cijelu lepezu tih događaja, jer se nikada ... nećemo dogovoriti oko istorijskih činjenica, bez obzira sa koje strane ih ko gledao. Uvijek će biti ovdje tri istine, ove dominante nacionalne, još deset sa strane raznih organizacija, međunarodnih lobista itd., ali to nek istorija kaže šta je bilo, ali ne može se sa tri člana zakona samo fokusirati na ovo i samo se staviti u fokus događaji u Srebrenici koji ste vi, profesore, proširili na cijelu BiH. Tako nije bilo, nema u presudi nigdje. Ne možemo to prihvatiti, ali ćemo prihvatiti presudu Suda koji je to presudio i tako je bilo, i to niko ne smije negirati, ali nećemo dozvoliti nikome

više, bez obzira ko je bio, koje pozicije, da kaže da je RS genocidna tvorevina. Gdje je to dokazano? Gdje je to presuđeno? Ako je to u glavi nekog čovjeka i političara presuđeno, to je njegovo individualno pravo. Ima pravo da kaže šta hoće.

Zato vas molim, dajte radi mira, stabilnosti, pomirenja, nekog razumijevanja, da razjasnimo ovo što je moguće da postignemo i da taj cjelovit zakon ne bude samo tri člana, nego da normalno u nekoj amandmanskoj fazi on će doživjeti, pa će možda biti novi prijedlog zakona, jer nisam htio da idem sa amandmanima. Bilo mi je neozbiljno da reagujem odmah na ovakav način, na tri člana. Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo. Svi ćete dobiti repliku. Želim da uputim poziv svima u Parlamentu da se biraju riječi, da se jedni prema drugima sa uvažavanjem odnosimo i da se o ovakvoj temi sa dužnim poštovanjem odnosimo.

Prema tome, repliku ćete dobiti svi. Međutim, napraviću pauzu ako vidim da ova diskusija ide u pravcu da mi danas ne završimo dnevni red.

Prema tome, molim vas, replika redom. Uvažena poslanica Hadžiahmetović, pa uvaženi poslanik Izetbegović, uvaženi poslanik Ajanović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja se, predsjedavajući, potpuno slažem s vašim pristupom i bilo bi dobro da ste i ranije, možda, tako pristupili. Ja sam s pažnjom slušala kolegu Jovičića i gledala pred sobom papire, misleći da on možda ima neki drugi zakon pred sobom, jer ovdje, ako se pominje Međunarodni sud pravde, pominje se isto i Međunarodi vojni tribunal uspostavljen Londonskim sporazumom i Njiberški proces itd., dakle, potpuno identično. Ovdje niti ima RS niti Federacije, odnosno ima mnogo manje BiH nego što ima Francuske, Belgije i ostalih evropskih zemalja. Ja vas molim: nemojte širiti doživljaje! Ja slučajno gledam u vas, jer ste me podstakli svojom diskusijom i raspravom, pa sam onda napravila uvid u zakon, vidjevši da vi širite doživljaje na teme, čime mamite ovdje rasprave potpuno druge vrste. Molim vas, pogledajte zakon i recite ima li ovdje igdje i presude Haškog tribunala i Nataše Kandić i bilo čega drugog, osim onoga što ovdje piše. Ja ovo govorim samo iz jednog razloga da ako ćemo širiti doživljaje izvan ovoga što će izazvati, ja vas razumijem i vaše emocije, ali razumite i vi neke druge emocije, ali to nema veze sa zakonom. Morala sam se javiti samo toliko, što je zaista diskusija bila potpuno izvan prijedloga koji je potpuno izvan prijedloga koji je preda mnom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ovaj zakon ne govori o RS. Ne znam ja što kolega prepoznaje RS, pa se ljuti. Ovo govori o žrtvama holokausta, genocida, nečovječnog postupanja i vi ste bili žrtva. Ovo govori o vama.

Ovo samo govori da mi ne smijemo reći da Hrvati nisu na Blajburgu doživjeli šta su doživjeli, da Srbi nisu doživjeli u Jasenovcu, da Bošnjaci nisu doživjeli šta jesu doživjeli u Srebrenici i diljem BiH. Ovo je zakon protiv ubojica, a za žrtve, i ovim zakonom se brani negiranje, minimiziranje toga. Ne znam što osjećate da je prozvana RS. Molim vas, nemojte biti protiv ovog zakona. Ako je on nedovršen, ako u njemu treba nešto dodati, ako treba nešto izmijeniti, dajte da se uradi, ali poštujemo ono što se tim ljudima desilo. Nemojmo začepiti usta i reći da im se to nije desilo, građanima ove zemlje, narodima ove zemlje u zadnjih sto godina. Tako, ja vas molim da budemo ljudi i da podržimo principe ovog zakona. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Uvaženi poslanik Ajanović je imao repliku.

EKREM AJANOVIĆ:

Poslije ovih riječi, možda ne bih ništa replicirao, da se ne radi o mom drugu koji je zajedno sa mnom bio onu večer kad smo gradili ovu državu i kad smo je stvarali kao nezavisnu. Sve je rečeno. Zakon je kratak i jasan i tačno precizira da ne može čak ni žrtva druga koja je optužena, koja je negirala pa optužena da ne može biti ni ona oštećena i u zakonu nigdje ne piše da ako ja, a pogledajte molim vas televiziju, novine i sve, svaki dan ćete čuti da neko kaže bio genocid u Prijedoru, drugi kaže bio genocid u Sarajevu, treći kažu bio genocid u Tuzli. To nema veze sa ovim zakonom, jer govori se ovdje samo precizno o onome što je donio odluku Sud pravde, znači kao najveće tijelo, i ti si, Slavko, priznao da postoji, čak u zakonu nije spomenuta čak ni Srebrenica. Zakon je opšteuniverzalan. To znači, pa mi, evo kada je bilo suđenje u Ninbergu, kada se dokazao holokaust, pa imate sada zlonamjernih državnika, imate zlonamjernih kvazinaučnika, imate ljudi koji dokazuju ono što se desilo znači od 41. do 45. u Aušvicu da se nije desilo. Zakon ima samo tu namjeru. Znači, ono što je falsificirano od najvećih jer to tačno i piše, pobrojano je instanci, koja je Međunarodni sud pravde ili Sud u Ninbergu ili svijet koji je stvorio kao međunarodni poredak, taj se zakon univerzalno odnosi samo na to. I zato, ovaj zakon nigdje nije, kako vidite, nigdje nije spomenuta RS i ne daj Bože da se ovim zakonom može regulisati postojanje ili nepostojanje RS. Pa, to mi svi znamo da se to ne može desiti, bez ustavnih promjena i uz pristanak, između ostalog, predstavnika srpskog naroda.

Prema tome, dajte molim vas, ja lično mislim da je ovaj zakon opšteljudski i da bi ga trebalo podržati i baš ga treba podržati zato što je precizan i kratak. Hvala vam lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem. Prije vas, netočan navod. Uvaženi zastupnik Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem i oprostiće mi predsjednik kluba moje stranke samo jednu minutu da kažem da niko ispred srpskog naroda nema ništa protiv zakona koji se ove materije tiče.

Međutim, profesore Ajanoviću, ako ćemo govoriti o zajedničkim žrtvama, ako ćemo govoriti o svim žrtvama u BiH, onda ćemo i zajedno praviti zakon. Nikada niko nije u ovom

parlamentu nikakvu inicijativu stavio da se na takav način rješava ovaj problem. Rješavati problem samo na, da kažem, inicijativi jednog naroda, u vezi sa ovim zakonom, za nas je neprihvatljiva. Iz tog razloga, smatramo da bi bilo dobro da svi zajedno sjednemo i da raspravljamo o ovoj veoma bolnoj temi.

Prema tome, molim vas nemojte da kažete da je srpski narod protiv toga, da minimizira, odnosno da je on zato da minimizira genocid itd., ali ovo je teško pitanje za sve nas i nije način na koji ste vi predložili da to pitanje rješavamo. Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak krivog navoda. Uvaženi zastupnik Ajanović.

EKREM AJANOVIĆ:

To, dragi moj kolega, moj učenice, nije bitno, na kraju krajeva. Ja u zakonu ni u svom govoru nigdje nisam rekao da je protiv ovog zakona srpski narod, čak sam naglasio da sve partije, a ovdje ima i partija koje uglavnom predstavljaju Srbe, evo neću reći da je to samo vaša partija, evo ima partija, ali sam rekao da i te partije nemaju u svim programima to. Ako uzmete stenogram, vidjet ćete da ja nisam u svom izlaganju nijedan narod, nijednog čovjeka nisam uvrijedio.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvinjavam se, pauza deset minuta, na zahtjev SNSD-a.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

... ako imaju želju da duže se napravi pauza, trebaju to da kažu. Šefovi klubova da poslanike iz svojih klubova upozore da je deset minuta pauze i trebamo početi sa radom. Klub SNSD-a je tražio deset minuta pauzu. Šef kluba, imate li obavezu? Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Uvaženo predsjedništvo, poštovane kolege, da pokušamo biti praktični i, kad je ova materija u pitanju, iz odgovornosti prema njoj, Klub SNSD-a je jasno u nekoliko navrata rekao da želi ovaj zakon i da ga želi vidjeti usvojenog u ovom parlamentu. S obzirom da je pred poslanicima pročitao jedan dio Izvještaja naše komisije, a da drugi nije koji je također vrlo važan i jasno kaže da u toku rasprave o Prijedlogu zakona o zabrani negiranja, minimiziranja, opravdanja ili odobravanja holokausta, zločina genocida i zločina protiv čovječnosti konstatovalo da Prijedlog zakona ima dobru namjeru i da ga članovi Komisije u principu podržavaju kao ideju, ali je neophodno da radite sami tekst prijedloga zakona kao i sačekati mišljenje Savjeta ministara, odnosno Ministarstva pravde i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice. To je na tragu onoga što je predsjedavajući rekao da mi želimo da učestvujemo u potpunoj izradi ovog zakona i da uključimo sve ove institucije koje imaju šta da kažu, a

pogotovo nevladin sektor i da dobijemo jedan zajednički dobar i kvalitetan zakon. Neka niko i ne pomišlja da mi ne želimo da učestvujemo u njegovom donošenju. Činjenica je da je sam prijedlog možda došao u jedno nezgodno vrijeme. Mislim da vi to treba sada da svi na neki način uvažimo i da odustanemo od ovih replika i da se vratimo dijelu posla i da to završimo korektno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Džaferović ima odgovor na ovo. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja mislim da kada govorimo o ovoj vrlo važnoj materiji da trebamo pristupiti hladne glave i na tragu ovoga o čemu je govorio predsjednik Kluba SNSD-a gospodin Drago Kalabić: da svi mi u BiH želimo da imamo ovakav zakon, da niko u BiH ne treba da ima ništa protiv jednog ovakvog zakona. Ja predlažem da mi danas ovaj zakon vratimo nazad u Komisiju, da se uključe svi koji trebaju da se uključe i da se onda ovdje – pa i Vijeće ministara, pa i nevladin sektor – pa da se ovdje pred Parlament izađe ...s jednim zakonom. Niko ne treba da se plaši od ovoga zakona. Ovo je zakon koji jednostavno treba u budućnosti da sankcionira one koji omalovažavaju, minimiziraju, negiraju holokaust, genocid i bilo koji drugi zločin protiv čovječnosti i međunarodnog humanitarnog prava, koji minimiziraju, osporavaju zločine koji su, zapravo, one vrijednosti koje su zaštićene međunarodnim humanitarnim pravom i koje su uključene u naše krivične zakone koje mi imamo u BiH, kao Krivični zakon BiH, prije svega.

Ovdje se ne govori – neću ponavljati diskusije predsjednika svoga kluba, zatim predsjednika Kluba Stranke za BiH – dakle, ovdje se govori o pojmovima, govori se o kategorijama i zakon se jedino tako može donositi. Zbog toga smatram da bi najkorektnije bilo u ovoj situaciji, bila bi vrlo loša poruka ovog parlamenta, ukoliko bismo mi danas negativan izvještaj ove komisije prema ovom zakonu usvojili, zakon bi pao u Parlamentu, a to bi bila strašno loša poruka koja bi otišla odavde iz bosanskohercegovačkog parlamenta i na tragu ovoga predlažem da danas Parlament jednoglasno ne prihvati Izvještaj ove komisije i da se stvar vrati nazad u Komisiju i da se postupa na način kako sam ja to maloprije kazao, kako je na kraju krajeva i gospodin Kalabić u svom prijedlogu i svom stavu istakao. Možda ne bi bilo loše samo da kažemo koji je to rok u kojem Komisija treba da izađe ovdje. Ustvari, rokovi su uobičajeni. Možemo i neki imajući u vidu specifičnost materije i situacije rok odrediti od mjesec dana, dva mjeseca, ne znam ni ja, evo, kako se ovdje dogovorimo.

Ja neću dalje govoriti o ovoj temi da dalje ne bih komplicirao situaciju. Ograničio sam se na ovaj strogo formalni karakter ove problematike jer, kažem, svima nam je u interesu u BiH i BiH kao državi da konačno dobijemo tekst ovog zakona. Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kadrić, pa Raguž, pa Halilović.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se. Dakle, samo da ponovim. Prijedlog ovog zakona nosi naziv Prijedlog zakona o zabrani negiranja, minimiziranja, opravdavanja ili odobravanja – pa se nabraja – holokausta, zločina genocida, zločina protiv čovječnosti.

Prema tome, u naslovu zakona sve je obuhvaćeno. Iz tih razloga, treba zaista pristupiti ozbiljno izradi ovog zakona. Ja sam uvjeren, da ne bi ovdje bilo nekih dilema, da dr. Ajanoviću nije važno ko će biti predlagač ovog zakona. Važno je da zaista ovaj zakon prihvatimo iz najmanje dva razloga.

Prvo, postoje međunarodne konvencije koje tretiraju oblast, a koje je BiH prihvatila.

I drugi dodatni razlog, naravno, od čega ne trebamo se skrivati: presuda Međunarodnog suda pravde u Hagu o zločinu genocida koji se desio u Srebrenici.

Iz tih razloga, ja smatram da, zaista, dobro je da se ovdje uključe predstavnici svih naroda i predstavnici nacionalnih manjina i nevladinih organizacija da ovaj zakon usvojimo, da na takav način ispunimo svoju obavezu koja je pred nama. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Uvaženi poslanik Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju. Ja sam se prijavio za raspravu, to ću sada skratiti, zato što je bilo par, rekao bih, konstruktivnih prijedloga, a evo pozdravljam i ovo održavanje stanke i načina na koji je reagirao Klub SNSD-a. Mislim da je to način da se pokusuramo na ono što je bit ovog prijedloga zakona i ja ne bih ni na koji način dovodio u pitanje niti pravo zastupnika, niti intenciju gospodina Ajanovića u najpozitivnijem smislu. Mislim da to ovaj njegov napor zaslužuje. Možemo mi sad govoriti da li neke stvari ovdje treba još ubaciti u sadržaj zakona, obuhvatiti i zato sam se i javio.

Ja smatram, također, podržavam ovo što je gospodin Džaferović predložio da ovo treba odbiti i da treba dati prostor i za amandmansku kvalitetniju fazu, a i za dopunu sadržaja ovog zakona i za mogućnost svima da na kvalitetan način doprinesu da BiH i ovaj parlament ima jedan ovakav zakon. To je znak i izraz našeg odnosa prema ovim važnim pitanjima i to nam ne treba niko uskratiti. Ali, evo, jedna stvar koja, također, ne bi smjela biti zaobiđena; pored ovih koje su navedene, holokaust, genocid, zločin protiv čovječnosti, morali bi respektirati, s obzirom na međunarodne obveze i članstvo BiH u međunarodnim institucijama, ja ću vas podsjetiti da je u 2006. godini Vijeće Europe, odnosno Parlamentarna skupština Vijeća Europe donijela Rezoluciju o osudi zločina učinjenih za vrijeme komunističkog totalitarnog sustava, a oni nisu, također, mali. Sigurno to poglavlje i način na koji je to međunarodnim aktima i rezolucijom učinjeno u toj krovnoj kući za zaštitu ljudskih prava i poštivanja demokracije zaslužuje da se nađe i u ovom prijedlogu zakona, s obzirom da se u obrazloženju predlagač poziva na

međunarodne obveze BiH i navodi neke od njih što treba, ali mislim da, ako hoćemo cjelovito urediti ovo pitanje, znači imati jedan cjelovit odnos, minimum je, dakle, da mi ne pravimo jednu selekciju nego da se pozivamo na međunarodne obveze i međunarodnu praksu u demokratskim zemljama koje su već parlamenti preko 20 zemalja, ...u tih godinu dana, ušli su u preuzimanje obveza iste rezolucije, već u Europi, tako da ima prostora da ovaj zakon dopunimo. Za mene je on pozitivan i ja ga podržavam, podržat ću raspravu i dat ću svoj doprinos u amandmanskoj fazi i dajte da imamo jedan zaista iskorak u ovoj oblasti da pokažemo da možemo jedan civilizirani odnos, s dignitetom prema svim žrtvama koje su pretrpjele to što su pretrpjele.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Halilović.

SEFER HALILOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja ću vrlo kratko kazati da mislim da bi danas Parlament trebao da odbije Izvještaj Komisije i da ovo vrati na jednu ozbiljnu doradu, jer predlađač je očigledno imao dobru namjeru, ali mislim da je napravio nekoliko sistemskih grešaka koje se mogu popraviti u ovoj amandmanskoj fazi.

Naime, on uzima holokaust, genocid i zločin protiv čovječnosti i samim tim, bez obzira što ne dovodi ovdje u pitanje i ne pominje nijednom riječju nijedan entitet ni regiju, ni grad, ni pojedince itd., ovo na određen način, ipak, može da bude malo postavljeno kao da izgleda provokativno.

Ono što bih ja htio kazati, da ne duljim, ne širim diskusiju, mislim da ovo danas treba prihvatiti, vratiti Komisiji i, u amandmanskoj fazi, ja ću se zalagati da makar ono što ću ja raditi jeste da se zakonom ovim obuhvati ono zašto je bio nadležan Sud u Hagu.

Ja ću vas samo podsjetiti da je Sud u Hagu, pored genocida i zločina protiv čovječnosti, bio nadležan za još dva krivična djela, a to su teške povrede Ženevske konvencije i kršenje zakona i običaja ratovanja.

Ukoliko bi se ovaj zakon, recimo, dopunio sa još ova dva i u amandmanskoj fazi sa još nekim detaljima koji bi malo preciznije se uredili i zabranili sve ovo zašto je bio nadležan Sud u Hagu, mislim da bi onda – ne bi bilo problema oko prihvatanja kompletnog zakona i onda ovdje se ne bi osjećao niko posebno manje ili više prozvan, nego bi se svako u tom zakonu našao.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem. Više nemamo evidentiranih prijavljenih. Ispričavam se, uvaženi zastupnik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja se pridružujem ovim posljednjim diskusijama. Izvjesnu malu korekciju: s obzirom na veoma osjetljivo pitanje ali, čini mi se, i jedan konsenzus da niko u

ovom parlamentu a, nadam se, ni u cijeloj nam državi ne želi da štiti one koji su činili, pravili razne vrste zločina, bilo to na ovom području ili izvan naše države, zato je moja sugestija da gospodin Ajanović povuče svoj zakon, s obzirom na izrečene konstatacije da on nije potpun i kad bi mogli da ga prihvatimo i da mi danas se ne izjašnjavamo ni o Izvještaju Komisije, znači da nema glasanja, a da Kolegijum odredi jednu širu radnu grupu, u kojoj će biti gospodin Ajanović, to je moja sugestija, ili u kojoj bi neko bio od pravnih eksperata sa sve tri strane, mislim od predstavnika sva tri naroda, koji dobro razumiju ovu oblast. Evo smo čuli i sugestije za određena proširenja i da se onda ide sa jednim novim prijedlogom koji bi u narednih nekoliko mjeseci mogao biti većina u ovom parlamentu. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite

DRAGO KALABIĆ:

Pa, evo, na tragu naših nastojanja da dođemo do kvalitetnog rješenja, s obzirom da ... u Izvještaju Komisije se upravo kaže ono o čemu mi govorimo. Znači, upravo na tragu onoga o čemu smo danas razgovarali i što je u svim diskusijama manje-više rečeno šta je to neophodno i šta je to potrebno. Zato mislim da taj izvještaj je, za nas, nemoguće odbiti, jer on upravo govori što mi hoćemo i mislim da iza toga treba da slijedi zaključak da ova ista komisija, ili na tragu ovoga o čemu je govorio gospodin Dokić, u nekom razumnom roku, da Komisija bude nosilac i da u roku, shodno ovim smjernicama koje je već ona sama odredila i koje ćemo mi zaključcima potvrditi, u roku 60 dana izađe, ne znam je li to dobar rok, rekao sam ga, ali određeni razuman rok u kome se dogovorimo da izađe sa tekstom zakona, koristeći i ovaj tekst i sve ostale i poštujući upravo ovo što je Komisija napisala ovdje. To je jedini razlog zbog koga možemo prihvatiti Izvještaj, jer Komisija nije ništa suprotno uradila, upravo je predložila ovo na čemu mi insistiramo: iza toga upravo da ide zaključak da bi u tom nekom roku, sa ovim smjernicama i sa onim što je danas rečeno da dođemo do ovog kompletnog teksta zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Pa, evo, obično kad čovjek pomisli da smo stvar priveli kraju, ili se nismo dobro razumjeli tokom cijele ove diskusije i nastojanja da iznađemo rješenja, dolazimo sada u situaciju da se predlagač ovog zakona, dakle, naš poslanik, odnosno član Kluba Stranke za BiH, dovodi u poziciju da povlači zakon, dovodi u poziciju da na neki način odustaje od koncepta, a kroz raspravu smo čuli, bar sam ja tako doživio, da ovaj zakon ostaje kao osnova, kao podloga na koju ćemo kroz rasprave, kroz uključivanje Vijeća ministara, pribavljanjem mišljenja Ministarstva pravde, nevladinog sektora i ostalih klubova, doći do kompletnijeg, odnosno, šireg zakonskog projekta koji bi bio prihvatljiv za sve. Ovi prijedlozi koje je iznio gospodin Dokić, pa evo na neki način i gospodin Kalabić itd. ... ne idu u pravcu onoga o čemu smo diskutovali. Dakle, mi smo spremni, oni koji podržavaju ovakav tekst zakona, spremni prihvatiti i primjedbe i sugestije koje su izrečene ovdje, prihvatiti i mišljenje jednog broja članova Komisije itd. i ovaj zakon vratiti u

komisijsku fazu i na njega se može dodavati sve ono, evo o tome je i Martin govorio itd. i nemojte sada da ideju dovedemo u pitanje, odnosno ovu inicijativu. Ja vas stvarno molim da se vratimo na one prvobitne, prvobitne varijante, dakle vraćanja, vraćanja u komisijsku fazu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uz sve uvažavanje kopredsjedavajućeg Belkića, ja mislim da on nije – i to je moj osjećaj, dozvolite, možda i griješim – razumio ni poruku gospodina Džaferovića, ni moju poruku ovdje i mnogih drugih koji su diskutovali. Ja mislim da ovdje je najmanje bitno ko je nosilac, ako hoćemo da dođemo do jednog zakona, i oko čega će se to vrtjeti, ja mislim da je to najmanje bitno.

Moj je prijedlog bio da se ovaj prijedlog povuče, upravo iz tog razloga da iza prijedloga i iza zakona stojimo svi. Kad kažem stojimo svi, onda mislim na sva tri naroda koji sjede u ovom parlamentu, a ne jedna stranka, ne nijedan narod nego ... stranka. Ja mislim da na ovome nikome nije potrebno da poentira, da nam je potrebno da dođemo do nečega čega ćemo se svi pridržavati. To je s jedne strane. S druge strane, evo i od gospodina Halilovića i od gospodina Raguža smo čuli i dodatne prijedloge. Ako bi i to uključili u ovaj zakon, onda bi ti dodatni prijedlozi bili obimniji nego sam zakon, što samo po sebi upućuje na činjenicu da je onda bolje da idemo sa, evo, novom varijantom, za koju će ovo biti osnova, svakako. Zato sam i rekao u svom prijedlogu: obavezno da gospodin Ajanović, ako se usvoji ovaj prijedlog. Ja ne insistiram niti imam pravo, naravno, da insistiram da obavezno gospodin Ajanović bude u toj komisiji i samim tim će ovaj prijedlog biti osnova za izradu te nove, nove varijante. Na ovaj način bi danas prevazišli evo na početku jednu stvorenu veoma osjetljivu i emotivno napetu situaciju, prevazišli bi je, stvorili uslov da zaista, evo, hladne, gladne glave, kao što neko reče, pridemo cijelom procesu donošenja ovog zakona i u tom vremenu da se svi oslobodimo bilo kakvih predrasuda i, na kraju, još jednom, što je vrlo važno, ako dođemo do ovog zakona, ovo treba da bude zakon svih nas, a ne jedne stranke ili jednog pojedinca. Za to je bio moj prijedlog, a nikako iz nekih drugih razloga.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Hadžiahmetović pa Džaferović.
Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo raspravljamo o proceduralnim aspektima ovoga. Ja pretpostavljam da je barem onaj dio sadržine, u ovoj fazi koji je neophodan za donošenje odluke, već na neki način o sadržini samoj okončan. Ja sam na liniji razmišljanja ... koje smo već ranije čuli u smislu i vraćanja možda u komisijsku fazu, posebno uvažavajući i argumente koje je iznio i kolega Dokić. Ne mora biti to zakon koji će nam u narednoj fazi doći ovdje sa autorstvom bilo koje stranke, bilo koga od nas pojedinačno. Neka nam taj prijedlog dođe kao prijedlog od Komisije, kao prijedlog

ove komisije. Dakle, ... kad ova komisija, uvažavajući sve ovo o čemu je bilo riječi, a pogotovo i ono možda o čemu nije bilo riječi, dostavi neki prijedlog ovdje, oko čega ćemo se složiti, neka to bude prijedlog Komisije. Evo, ne mora biti više prijedlog ovaj ali nek se uradi.

I u tom smislu, ja predlažem da proceduralne stvari okončamo ili neusvajanjem Izvještaja Komisije, pa se vrati ovoj komisiji ili, eventualno, prethodnim dogovorom da se vrati Komisiji koja će ovo i još nešto staviti na sto i donijeti neki prijedlog, pa nek bude prijedlog Komisije, odnosno prijedlog sviju nas.

Eto, hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Džaferović, imate potrebu. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ja sam govorio o mogućim lošim porukama koje bi ovaj parlament danas, eventualno, mogao da pošalje, zavisno od toga koji put odabere, kada je u pitanju ovaj zakon. Dakle, ovdje u Parlamentu nema niko ništa protiv, ja bar nijednu diskusiju nisam čuo, potrebe da se ova stvar uredi zakonom naše zemlje. Ja samo molim kolege koji imaju drugačiji pristup ili pogled kako to treba uraditi, kako do toga treba doći, da Parlament BiH danas ne pošalje ružnu poruku. Mi se poslovnički nalazimo u situaciji kada imamo negativan izvještaj ove komisije, pazite mi imamo, bez obzira dakle kako se ko u Komisiji odnosio i glasao, ljudi su objasnili to ovdje, mi imamo negativan izvještaj ove komisije prema jednoj problematici o kojoj evo i ja, evo, neću govoriti opet, iako stalno dolazim u iskušenje da govorim o tome, ja sam čitao ovaj zakon. U ovom zakonu nema, ljudi, ništa sporno i ja mislim da niko nema ništa protiv onoga što piše u ovom zakonu. Ovaj zakon definira holokaust, ovaj zakon definira genocid, ovaj zakon definira ostale zločine i vrijednosti, zločine protiv vrijednosti koje su zaštićene međunarodnim pravom i mislim da niko od nas nema ništa protiv toga što je navedeno kao definicija u ovom zakonu i što je, eventualno, navedeno kao sankcija prema onima koji se prema ovim vrijednostima odnose na način na koji se ne treba odnositi. Mi ako danas, dakle, ostavimo ovaj negativan izvještaj Komisije ili ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Radi se o Mišljenju, ne o izvještaju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

... ili podržimo Mišljenje, to je, mislim, ovo je sada, dakle, ovo je procedura, mislim, ja govorim o Poslovniku. Ukoliko danas podržimo Izvještaj Komisije – dakle, ili ga ostavimo ili podržimo – mi šaljemo poruku da ovaj zakon pada, ovaj zakon pada i mi šaljemo poruku spram toga prema javnosti. Zbog toga ja mislim da ako danas glasamo protiv Izvještaja Komisije, svi mi ovdje, nismo glasali za zakon, nismo glasali za zakon, glasali smo za potrebu donošenja zakona. Kakav će zakon biti, o tome ćemo odlučiti svi mi kroz ovu komisiju, uz pomoć vladinog, nevladinog

sektora, eksperata, i taj će zakon doći ovdje u Parlament. Tu vrstu pristupa. Onda je moguće, dakle, ugrađivati i druge aspekte, vidjet ćemo šta će biti ... na kraju, kada je u pitanju taj zakon.

Zbog toga, ja vas molim da glasamo protiv Izvještaja Komisije. Glasajući protiv negativnog izvještaja ove komisije, mi zapravo glasamo za potrebu da donesemo taj zakon u BiH a niko protiv toga nije.

PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ispravka netočnog navoda. Uvaženi zastupnik Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo da se uključim znači i ja u diskusiju i replike, jer jednostavno moj vapaj ovdje iza ove govornice ne pomaže i onda se otvaraju pitanja koja, po mom mišljenju, su netačan navod.

Mi bi možda poslali jednu drugu poruku, a to je da ne može jedan čovjek, jedan narod tražiti ili predlagati, na ovaj način, stvari koje se tiču svih nas, da ne može jedan narod ovdje da kaže da je žrtva, a da svi ostali nisu tu. Ja mislim da odbijanjem Izvještaja, odnosno prihvatanjem Mišljenja naše komisije, mi ćemo dati poruku zajedništva BiH, i u bolu i u težini toga bola. Tu ćemo dati poruku i mi predlažemo zaključak da zajedno svi sjednemo u toj istoj komisiji, sa svim nevladinim organizacijama, sa svim koji žele da napravimo zajedno ovaj zakon, a ja vam garantujem da svi žele, ali zajedno da napravimo ovaj zakon, da ga predložimo u roku koji Parlamentarna skupština odredi, razumnom roku. S obzirom da je sad decembar mjesec, s obzirom da ide januar mjesec, mjeseci koji neće biti previše radni, da to bude negdje u maju mjesecu a to je razuman rok. I da mi svi zajedno donesemo jedan zakon, a da ovo, što je prof. Ajanović iz dobre namjere uradio, bude svima nama dobra namjera i jedan od radnih materijala koji će se razmatrati jer bojim se da će se insistirati da se ne mogu promijeniti principi zakona, bojim se da se neće moći, u redovnoj proceduri, taj materijal adekvatno možda i popraviti. Da pozovemo sve i ovaj parlament danas kaže da je to radni materijal i može da dođe još neki radni materijal i da zajedno ova komisija onda predloži, predloži taj zakon. Evo, ja mislim na taj način da to možemo da riješimo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ispravak netočnog navoda. Uvaženi zastupnik Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, ovdje smo čuli da je jedan narod uzeo sebi za pravo da kreira jedan projekt zakonski itd. Ovdje se radi o inicijativi poslanika jedne stranke i ništa više. Sve ostalo je išlo

kroz procedure. Sastav komisija, sastav ovog parlamenta je takve naravi da i pripadnici svih naroda u BiH mogu o ovom da kažu. Dakle, ovdje se radilo o inicijativi jednog poslanika, u skladu s Poslovnikom i procjenom, našom procjenom, da bi ova zemlja trebala imati jednu ovakvu civilizacijsku, da ne kažem ... I ja ne vidim šta je sporno da mi to vratimo na Komisiju i neka se onda radi na način kako smo ovdje diskutovali.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažavam primjedbu.

Uvaženi poslanik Novaković je bio prvi. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Vidite, mi čitavo vrijeme, gospodine predsjedavajući i kolege, vodimo raspravu o zakonu, a najmanje vodimo raspravu o Izvješčaju Komisije ili o razlozima zbog kojih je Komisija uradila ovaj posao, na način kako je uradila. Mislim da na ovaj način, u stvari, mi ne vodimo ovaj posao u pravom pravcu, odnosno u pravom smjeru. Ne vidim zašto bi uopšte bio problem ako je neko protiv nekih odredbi u ovom zakonu. Zaista, ne vidim u čemu je problem! Da li to znači da je neko protiv kvalifikacija ili je možda neko protiv, evo, ovako opširnog, recimo, ili velikog prostora za kazne od osam dana do tri godine, pa će sud onda da važe osam dana ili tri godine itd., itd. Dakle, ne znači da su sve odredbe ovog zakona pa, ako hoćete, i korektne sa stanovišta suda koji će kasnije donositi odluke. Ali nisam, nisam ... ustao da govorim o zakonu, nisam ni do sada govorio. Ja, ja mislim ono što sam prvi put rekao ovdje – da ovakav zakon zaslužuje sasvim drugačiji pristup.

Mi smo imali jednu komisiju sastavljenu od političkih stranaka, predstavnika političkih stranaka koja je radila na jednom projektu *Zakona o utvrđivanju istine* i koji je sad zaustavljen negdje, nebitno gdje i nebitno zbog čega. Ali smatram da je ovakav jedan projekat zaslužio takav postupak, dakle, jednu ozbiljnu raspravu sa nevladinim sektorom, jednu ozbiljnu raspravu na čitavoj teritoriji ove zemlje sa svim nevladinim organizacijama, iz čega bi proizašao adekvatan tekst zakona koji bi oslikavao ili, hajde da kažemo, ublažio bol svih na čitavoj teritoriji, a ne bi bio formalno, ne bi bio formalno prepisan, prepisan tekst, tekst ... jedne, jedne deklaracije kao što je to u ovom slučaju urađeno. Dakle, ... ja sam razmišljao o sasvim drugačijem pristupu ovom zakonu, a taj pristup je jedino moguć ili je moguć na dva načina. Znači, moguć je i na način kao što predlaže kolega Džaferović, ali bi onda Komisija morala tražiti odobrenje da prekrši sve rokove itd., jer to onda je nešto sasvim drugo, sasvim drugi model. Mislim da je lakši model koji je predložio kolega Dokić. Znači, da ovaj zakon, bilo da naša, bilo da bude proširena ova naša komisija, bilo da joj damo tačno smjernice na koji način će raditi, dođe do teksta u narednom periodu, što podrazumijeva da će kršiti rokove predviđene u Poslovniku. To unaprijed znamo, znači.

Ja zbog kršenja tih rokova ... više ovom rješenju, mada nemam ništa protiv ni ovog rješenja, ako će ono biti urađeno na način, dakle, da se proširi ne samo ova komisija nego da se proširi i sa drugim nekim ljudima iz te struke itd., da se vode javne rasprave i da taj proces traje neki period kako bismo došli do pravog rješenja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ajanović. Izvolite.

EKREM AJANOVIĆ:

Ovo mi, ovo mi liči ni krčmenje bez krčmara. Ovdje ljudi ... određene stvari ... postavljaju, a zanemarujući jednu stvar da sam ja legalni i legitimni, kako god hoćete, predlagač zakona, kako god hoćete, ali predlagač zakona. Drugo, ja nisam prije godinu došao u Parlament, ima više od 20 godina. Za tih 20 godina, bio sam 17 puta u raznim parlamentima. Prema tome, znam i kako se donosi zakon i znam kako se treba ... Ovdje bih htio da kažem da sam možda prije jedno dvije-tri sjednice, diskutujući na neku diskusiju, rekao da u mojoj ličnosti ... ja se osjećam i kao Musliman i Bošnjak, kao Evropljanin. Prihvatite da ja ovo predlažem kao Evropljanin, znači ne kao Bošnjak.

I drugo, stranka ne može predložiti zakon, to trebate, valjda, svima treba da bude jasno. Može pojedinac da predloži zakon i može Vijeće ministara da predloži. To je tačno u Ustavu rečeno ko predlaže zakon. Prema tome, ovo je moj prijedlog zakona. To je jedna stvar.

Ovo što je cijenjeni prof. Dokić predlagao, meni je to predlagala Ustavnopravna komisija Doma naroda, s obrazloženjem da će joj biti lakše da ustanovi ustavni osnov, jer je nemoguće da se ne ustanovi ustavni osnov ovog zakona, nemoguće. Druga je to stvar što mi neprofesionalno uradimo svoje poslove, pojedinci u nekim komisijama neprofesionalno, jer kada smo u Ustavnopravnoj komisiji, ja moram, ako predlaže Kalabić zakon, ja moram biti objektivan, i ako je to ... u skladu sa Ustavom, ja glasam da postoji ustavni osnov, i ja tada ne moram, poslije, kada dođe na ... diskusiju, kad dođe, da ja glasam za taj zakon. Znači, ja nisam neozbiljan poslanik, ja sam ozbiljan poslanik, čovjek i sve ostalo, imam mnogo godina, imam mnogo iskustva.

Drugo, ja sam se obratio svim relevantnim ljudima kojima se trebalo obratiti. Išao sam u zakonodavno, ... ovaj zakonodavno-pravna ... ova sad formirana nova institucija naša. S njima sam od, hajmo reći, prvog do zadnjeg člana razglabao zakon i došli smo do zaključka da nema nijedne falinke u ovom zakonu, nema nijedne falinke. Ovaj zakon je samo pitanje političke volje kao što su, na kraju krajeva, i svi ostali zakoni. To je pitanje političke volje. Znači, nije da li je zakon dobro napravljen, nije dobro napravljen. Dalje. Ali ima jedna stvar, ja nisam toliko naivan da ću ja sada reći hajde ja odustajem od zakona. Nemojte od mene to očekivati. Ja sam bio u ministarstvu i napisao sam Terziću i prof. Haliloviću o jednoj stvari da ne smiju dogovoriti se i kazati prestaje ta institucija, jer je ta institucija mogla da funkcioniše po Ustavu i prelaznim odredbama koje postoje. Oni su u dogovoru svi, da bi napravili atmosferu, prihvatili da ta institucija se ugasi i ta se institucija evo pet godina nije uspostavila i neće se još za sljedećih pet godina uspostaviti. Tako i to. Ako bih ja odustao od zakona, ovaj zakon ne bi više ugledao nikad svjetlost dana. Ako bi se komisija neka formirala, ona bi mogla. Da, to je stari komunistički trik, da vam kažem iskreno, formiraj komisiju ... Druga je to stvar da ima pravo i obavezu, i obavezu, ja pružam ruku koji god hoće, meni će drago biti, da li će to biti moj Slavuj, da li će to biti Sefer

Halilović, da li će to biti Raguž, meni to ... nije problem. Ja ne, ne iscrpljujem se u tome da budem ja samo predlagač zakona, ali da sjednemo i sa ovom komisijom i da utvrdimo šta to u ovome zakonu postoji da ga treba odbiti. Pa ovo su, ako je, ako je neko čitao ovaj zakon ali stvarno ako se udubio.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim Vas, vrijeme samo.

EKREM AJANOVIĆ:

Evo, samo još ovu rečenicu, ... ja prestajem. Ako se udubio u ovo, to je obaveza iz svake konvencije koju smo mi usvojili ovdje. Mora se pretočiti. Drugo, dobijen je od Evropske komisije, od ovoga, ... oprostite molim vas, izvinite, samo dvije sekunde evo i završena je priča, završena je priča. Ovdje u ovom novom poslovniku stoji doslovno: *Kada je poslanik predlagač zakona, mišljenje Direkcije za evropske integracije o usklađenosti prijedloga zakona sa zakonodavstvom EU pribavlja Kolegij Doma*. U ovom slučaju nije pribavio Kolegij Doma ali ... ali je dobijeno i rečeno da je u skladu i da dvanaest, jedanaest zapravo ovih zemalja EU imaju isti zakon.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

To je stari poslovnik, po njemu ćemo tek raditi.

Uvaženi poslanik Dokić, pa Halilović, pa Kalabić.

BRANKO DOKIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, evo, čuli smo više veoma sličnih pristupa i pokušaja nastojanja da, kako da kažem, na najbolji način danas završimo ovu tačku dnevnog reda. I uvijek, ako postoji dobra volja, onda se ne mora držati ni strogo, hajde tako da kažem, ove poslovničke procedure, ali izgleda da ne postoji dobra volja da se tako uradi. Onda ćemo mi po svoj prilici morati poštovati strogo poslovničku proceduru. Ta poslovnička procedura govori da se mi danas izjašnjavamo o stavu Komisije ... za ljudska prava itd., da ne nabrajam do kraja, a nakon tog glasanja gospodin Ajanović dobro zna da posao oko ovog zakona može da bude završen. Ovdje je više diskutantata htjelo da pruži ruku u tom smislu da posao oko ovog zakona ne bude završen ali izgleda da se to ne razumije. Dakle, u tom kontekstu je bila moja sugestija vezano za povlačenje ali odmah uz obavezu i izglasavanje zaključka da se radi dalje na ovom zakonu gdje bi bila ovo osnova. Ako ne ide tako, ide glasanje o Izvještaju Komisije i sljedeći korak može da bude, ako se dogovorimo, zaključak u kome ćemo onda odrediti ko će biti taj koji će ići sa novim zakonom.

Da bi bili vrlo precizni, evo moja je sugestija predsjedniku Kluba SNSD-a, u kome i ja učestvujem, čiji sam i ja član, da zatraži jednu pauzu kako bi se usaglasili oko tačnog zaključka

koji ćemo izglasati ili odbiti, koji ćemo predložiti Parlamentu, nakon što završimo glasanje o ...
...o Mišljenju Komisije. Da ja sad budem precizan i da se držim Poslovnika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas da se svi suzdržite od komentara koje izlaze. Znam da je replika ali niste na redu, ima replika i prije vas i Halilović i Kalabić, pa Ahmetović.

SEFER HALILOVIĆ:

Mislio sam da neću imati prilike, da neću imati potrebe ... da o ovom diskutujem ali, evo, još jedanput ću kazati. Ja zaista.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li to diskusija ili je replika?

SEFER HALILOVIĆ:

Replika, replika prof. Ajanoviću, vrlo kratka. Ja zaista mislim, zato što mislim da ovdje ima falinki jer replika je na ovo što je prof. Ajanović rekao da nema falinki. Ovdje ima falinki, treba ga vratiti da se doradi, vratiti Komisiji i da zajedno svi doradimo ovaj zakon jer ako to ne bi uradili i ako ne bi proširili na ono zašto je bio nadležan Međunarodni sud, onda bi imali situaciju da možemo, da možemo da bez ikakvih problema veličamo neke koji su osuđeni za ratne zločine, za recimo, osuđeni za teške povrede konvencije, Ženevske konvencije, ili kršenje Zakona o običaju ratovanja ili ... da, imajte još u vidu da je na ovom međunarodnom pravu prvi put u istoriji ... utvrđeno ... silovanje kao ratni zločin. Mislim da i to zaslužuje da se uključi u ovaj zakon i, sa druge strane, ako se ovo ne bi proširilo, onda jedan značajan broj žrtava ne bi bio žrtva.

Zato je moj prijedlog ... da se ovaj zakon vrati u Komisiju da se doradi i da ponovo dođe u Parlament.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Kalabić pa Ahmetović.
Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, ja ću još jednom da upozorim na jednu situaciju. Izbjegavao sam da govorim o zakonu, evo kolega Halilović je sada govorio komentar samog zakona. Znači, vjerovatno i drugi bi mogli da kada bi došli do same rasprave, zakon ima svega tri člana; znači nije sporno da sad, ne radi se o zakonskom projektu od 200 ili 300 članova, pa da to ne možemo napraviti nekakvu brzu prekompoziciju, ako hoćemo i o tehničkom smislu govoriti.

Ali šta predstavlja nama problem? Predstavlja nam problem odbiti Izvještaj Komisije, sa kojim smo svi saglasni, i koja nama sugeriše da uradimo ono što mi mislimo da uradimo. Ljudi nama to sugerišu i to ćemo mi uraditi. Na kraju krajeva, i oni su to nama napisali i mi samo treba da to prihvatimo, jer iz diskusija proizilazi da je to tako i ne može to niko dovoditi ili tumačiti kao nečiju želju ili namjeru da to uradi suprotno. Evo, kolegica Hadžiahmetović je govorila u tom pravcu i na tom tragu i meni je to prihvatljivo. Znači, nije stvar apsolutno protiv volje da se to uradi drugačije. Jednostavno, iz diskusija proizilazi ovo što je Komisija uradila i nije korektno glasati protiv Izvještaja Komisije i nakon toga predložiti isti zaključak koji je sadržajno isti ovome što Komisija traži. Mislim da smo vrlo blizu. A, sad se oko nekih sitnih detalja, mislim da bi trebali malo korektnije oko te procedure naći dogovor, i da to može tako da ide.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Da, da smo prije 15-20 minuta, odmah poslije pauze, bili blizu ... i mislim da smo i sada blizu, ali bih zamolio gospodina Dokića da se ne javlja, jer će razvaliti ovu cijelu priču koju pričamo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, ja imam potrebu da vas podsjetim samo: ja sam imala prijedlog. Dakle, samo, kolega Kalabiću, nama Komisija nije ništa predložila. Dakle, mi nemamo prijedlog Komisije. Komisija je konstatovala da nisu prihvaćeni principi predloženog zakona i ovdje stoji obrazloženje. Dakle, mi nemamo uporišta u Izvještaju Komisije, eventualno, na šta bismo, kao prijedlog Komisije, se referirali u našem odlučivanju.

Ja, predsjedavajući, predlažem da ukoliko postoji poslovnička mogućnost da se ovo vrati Komisiji. Dakle, evo, mi se možemo izjašnjavati i o Izvještaju pa se očitovati i onda ići procedurom, možemo eventualno staviti nešto na prijedlog, nakon izjašnjavanja o Izvještaju Komisije. Ali, evo ja predlažem – ako postoji ikakva mogućnost više, samo pokušavam da nađem izlaz – da ovo vratimo Komisiji, da Komisija i svi članovi Komisije zaista ozbiljno pristupe svemu ovome kao jednoj od univerzalnih vrijednosti. Ja više, meni je žao što se ovdje pominje, pominjemo mi, pogotovo mi je bilo žao da se pominju entiteti ovdje ili bilo koji narodi. Ovo su univerzalne vrijednosti. Da se ono što ... nedostaje ovdje, a evo čuli smo već u nekoliko navrata, eventualno doda, dopuni i neka do nas dođe kao prijedlog Komisije. Ako nekome iz ovih ili onih razloga smeta bilo čije autorstvo ili vezanje za eventualno bilo koji narod, naciju itd., ja vas molim da u tom pravcu pokušate okončati sve ovo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Dakle, mislim, mi, mi izgleda istrajavamo u svojim tvrdoglavostima, ... pa ćemo se naći u ćorsokaku. Zato predlažem ovako: da mi napravimo jedan zaključak koji će biti na bazi ovoga što je rekla Komisija, otprilike u tom smislu, da ovaj prijedlog zakona ima dobru namjeru i da ga članovi Komisije, u principu, podržavaju kao ideju ali da je neophodno doraditi sam tekst prijedloga, te zatražiti mišljenje Vijeća ministara, odnosno Ministarstva pravde i Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice itd., dati tome, recimo, rok od 60 dana, a zatim proći kroz proceduru. Ovaj prijedlog ove komisije dati na glasanje. Ako prođe, onda nema glasanja o zakonu, ali ostaje ovaj zaključak, tako da se nastavlja tema, je li. Ako padne Izvještaj Komisije, onda glasamo o zakonu. Prođe zakon, opet imamo ovaj zaključak. Dakle, da prođemo kroz proceduru, da ovim zaključkom to sve ... korigujemo i postavimo u tračnice da se nastavi dalje tema.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Ja se, evo samo da kažem dvije rečenice, zaista nisam mislio više ni javljati, ali ne zbog toga što me prozvaao gospodin Ahmetović da se ne javljam. Javio sam se samo da od njega zatražim javno pred svima da kaže u kojoj je diskusiji mojoj danas on osjetio da ja želim ovo da razvalim. Ne bih se ja, nisam ja toliko osjetljiv, da nije u pitanju vrlo osjetljiva tema i, pošto sam duboko ubijeđen da sam probao od samog početka do kraja da nađem izlaznu varijantu, ovo me je zaista pogodilo. I zato ga molim pred svima da ukaže na onaj dio moje diskusije koji je ličio na to da želim da razvalim cijelu stvar.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Vi ste tražili od gospodina Ajanovića da povuče prijedlog. Ja samo od Vas isto to tražim da povučete Vi Vaš prijedlog da gospodin Ajanović povuče svoj prijedlog.

BRANKO DOKIĆ

/nije uključen mikrofoni/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Drago mi je da se ... na ovakav način možemo i dogovoriti. Mi sad prelazimo na izjašnjavanje o Mišljenju naše komisije, a nakon toga o zaključcima koji su proizašli iz ove

rasprave. Ja vas molim da se pripremite za glasanje. Glasamo znači o Mišljenju naše komisije, Mišljenju. Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate sad!

„Za“ 11, „protiv“ 20, „suzdržanih“ tri.

Ovo mišljenje nije dobilo podršku i ono se vraća našoj komisiji.

Smjernice će naša komisija dobiti iz transkripta ove današnje sjednice i mislim da time možemo da završimo ovu tačku dnevnog reda, pri čemu će Komisija da razmatra da li je potrebno da traži produžetak svoga rada, a mi ovdje na Domu to možemo, na zahtjev Komisije, usvojiti.

Jesmo li raspoloženi da radimo dalje ili da napravimo kratku pauzu? Da radimo dalje? Naravno.

17. tačka dnevnog reda je:

Ad. 17. Prijedlog zakona o policijskoj strukturi u Bosni i Hercegovini – predlagači: poslanici Drago Kalabić i Branko Dokić, sa Mišljenjem Zajedničke komisije za odbranu i bezbjednost

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prijedlog ovog zakona u proceduru je dostavljen 31. avgusta 2007. godine. Redovna je procedura. Ustavnopravna komisija je 8. oktobra dostavila Mišljenje o ustavnom osnovu. Nadležna je Zajednička komisija za odbranu i bezbjednost. Mišljenje nadležne komisije dostavljeno je 18. oktobra 2007. godine. Nadležna komisija nije prihvatila principe Prijedloga zakona. Imamo dakle situaciju kao u prethodnoj tački.

Odlučujemo o Mišljenju nadležne komisije, u skladu sa članom 107. stav (2) Poslovnika i otvaram raspravu. Ko se javlja za raspravu? Samo malo, prvo ćemo da pitamo da li predlagač ima potrebu da se prvi javi.

Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, uvažene kolege, jedan zakon koji je bio izazvao veliku pažnju u BiH. Ja i kolega Dokić smo predlagači i mi smo jednostavno ponudili jedan prijedlog i da se prvi put u Parlamentu nađe nešto formalizovano oko čega su razgovarali i lideri političkih partija i predstavnici međunarodne zajednice i, ne znam, ko sve već na formalnim i neformalnim sastancima. Ali, mi smo se potrudili da jedan zakon za koji mi smatramo da zadovoljava naše trenutne potrebe u smislu tri evropska principa, u smislu onoga što se traži u policijskoj reformi i da na taj način skratimo sve ove moguće rokove i da ... on bude u proceduri i u smislu mogućnosti njegovog prihvatanja da na taj način ispunimo ono što se od nas traži oko ovih reformskih zahtjeva.

Ja ne bih posebno obrazlagao, s obzirom da su svi dovoljno upoznati i ...da je ova tema bila top-tema u BiH u proteklih nekoliko mjeseci i da jednostavno pozovemo poslanike da iskoriste ovu priliku i da jedan ovako važan zakon usvoje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prvo se javio uvaženi poslanik Zorić pa Džaferović

Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Pa dobro, mogli ste Džaferoviću dati jer je on izvjestitelj za Zastupnički dom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nema problema, ako se slažete.

Uvaženi poslanik Džaferović.

VINKO ZORIĆ:

Evo, ja ću biti vrlo kratak, ja ću biti vrlo kratak. ... Naravno da ne mislim kritizirati službe koje su otkucale, ili gospodina Zrnu koji je potpisao ovo izvješće, odnosno Mišljenje. Ovdje je navedeno da je šest članova Zajedničkog povjerenstva za razlog odbijanja itd. navelo nešto, a dva nešto drugo. Ja, recimo, nisam ni iz jednog ni iz drugog razloga to napravio, napravio sam iz sasvim trećeg razloga, ali evo ne piše ovdje i ne mora pisati, međutim, ne treba ovako možda taksativno nabrajati, nego razlozi odbijanja su ti i ti, a ne koliko je.... Nisam ... za takav stil pisanja koliko je ko, da se pobrojavamo.

Dakle, bila su dva razloga iznesena na ovoj komisiji. Možda, evo ja svoje nisam uopće iznio, a nisam ni iz jednog ni iz drugog razloga glasao protiv, ... protiv principa ovog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, mi o ovom pitanju već mjesecima ili godinama u BiH vodimo raspravu i ja danas ću ući u krug onih koji neće voditi veliku raspravu i plediram da to Parlament ne radi jer stvari su poznate. Ali hoću – nisam mogao, gospodine Belkiću – moram ovo kazati. Dakle, ova komisija je dala negativan izvještaj za ovaj zakon, dakle nije prihvatila ovaj zakon Zajednička komisija za odbranu i sigurnost. U toku su politički dogovori u BiH oko ovog trenutno najaktuelnijeg pitanja, i prije dva dana u Banjoj Luci na sastanku lideri političkih stranaka su se dogovorili da se krene u proceduru formiranja ekspertskih grupa za izradu upravo ovakvih zakona na principima ... na

kojima ... se dogovara, imajući u vidu i tri principa EU. Zbog toga ja mislim da danas treba podržati Izvještaj ove komisije i na taj način ovaj zakon oboriti ovdje u Parlamentu, a nas čeka tek ozbiljna rasprava po ovim pitanjima, nakon što stignu zakoni od eksperata. U to je uključen i Brisel, ... EU, uključen OHR, svi mi u BiH, tako da mislim da nema potrebe da gubimo vrijeme.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja imam prijavljenog uvaženog poslanika Izetbegovića pa Dokića. Je li to bilo pogrešno ili?

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ja odustajem dakle od diskusije. ... Mislim da je Šefik rekao ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Dokić se prijavio. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Ja evo hoću da podvučem ono što je moj kolega Kalabić već naglasio u svom kratkom uvodnom dijelu da je naša namjera bila da ovaj proces uvedemo i u Parlament, da rasteretimo partijske lidere ovih stranaka koje čine ovu parlamentarnu većinu ovdje, da proširimo krug ljudi koji diskutuju o ovom ... važnom pitanju, jer vi dobro znate da smo mi bili u zastoju oko evropskih integracija, upravo zbog toga, i da je inicijativa za ovakvim jednim zakonom u stvari potekla sa jednog našeg zajedničkog sastanka sa predstavnicima Evropske komisije koji su posjetili Sarajevo negdje u drugoj polovini jula ove godine kada je, hajde, sugerisano da poslanici treba aktivnije da se uključe kada je u pitanju ova materija i poslanici su mogli da reaguju na taj način da predlože zakon.

Jasna je meni politička klima koja je bila i tada i koja je sada. Evo, ja je i pozdravljam i drago mi je da je došlo do ovoga do čega je došlo, ali javio sam se, prije svega, da ukažem na nešto što ubuduće ne bi trebalo da se dešava. Ja ne vidim nijednog jedinog razloga zbog čega je Ustavna pravna komisija dala negativno mišljenje po ovom zakonu.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

A isto tako i odbranu i odbranu i sigurnost.

/zajednička diskusija/

BRANKO DOKIĆ:

O.k, o.k, o.k.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas da se samo slušamo malo.

BRANKO DOKIĆ:

Dakle, svaka komisija koja je razmatrala materijal, ona je morala da polazi od materijala, a ne od njihove pretpostavke šta bi bilo kad bi bilo i da li iza toga stoji jedna opcija, dvije opcije, više opcija, dakle, nezavisno od tog materijala, pogotovo što ovo nije osjetljivo pitanje kao što je ... pitanje koje smo maloprije diskutovali. No, ovo samo kažem kao napomenu za ubuduće: oni su imali pravo da glasaju tako kako su glasali i, što se mene lično tiče, ja vas neću ubjeđivati oko toga – koliko je ovo dobro ili nije dobro. Poslanici će, po svojoj savjesti i svom osjećaju šta predstavlja ovaj materijal, izjasniti se o njemu.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović, naravno.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa, ja ponekad volim neuobičajeno diskutovati. Mi ćemo proceduralno završiti ali evo ima potrebe zaista da vas podsjetim na nešto. Mi smo 31.8. – nama je ova nedavna prošlost bila puna naboja različite vrste – mi smo u jednom periodu, dakle, kraja avgusta i početka septembra dobili prijedlog jednog zakona oko jednog vrlo važnog pitanja oko kojeg je cijeli svijet bio fokusiran na BiH. I utoliko, dozvolite ... da pozdravim napore naših kolega iz Parlamenta da u to vrijeme pokušaju prevazići, dakle, tu jednu atmosferu. Kakav je prijedlog, ja ne govorim o sadržini ovdje. Mi ćemo se naravno izjasniti. U međuvremenu se štošta dogodilo novog itd., jer nama je brza ova jaka dinamika ali u svakom slučaju je za pozdraviti da je bilo ko iz ovog parlamenta, u periodu onakve atmosfere i onakve fokusiranosti na policijsku reformu i potrebu reforme, uspio da napravi neki prijedlog zakona i da nam ga dostavi u parlamentarnu proceduru.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi kopredsjedavajući Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Sigurno da ovo nije na neki način u skladu sa Poslovnikom ali nije ni protiv Poslovnika. Dakle, ja vas pozivam sviju na racionalnost, dakle na racionalnost. Ja ne mogu sebi više objasniti

potrebu ljudi da ponove po sto puta jedno te isto što svi poslanici znaju. Dakle, mi tačno znamo i koji je ovo zakonski projekt, mi tačno znamo je li bio neki sastanak, mi tačno znamo da neki akcioni plan i nema potrebe, stvarno nema potrebe. Dajte da racionalno vrijeme trošimo.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja sam dobio materijal, pročitao sam materijal i ne slaŹem se sa materijalom kao materijalom, iz jednostavno: vaŹ prijedlog je sada da se ovaj materijal stavi na glasanje i da se izglasa? A Źta su moje primjedbe? Ukoliko bi se otvorilo, ja bih stavio, u drugom dijelu rasprave, amandmane.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako neko nema više, zakljućujem raspravu i glasamo o Mišljenju naŹe komisije. Molim vas da se pripremite za glasanje.

MoŹete da glasate sad!

Źta se sad deŹava kad nema entitetsku većinu?

BRANKA TODOROVIĆ

/nije ukljućen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

„Za“ 20, „protiv“ devet, „suzdrŹanih“ pet, ali nedovoljnom entitetskom većinom.

Nije komplikovano, nije komplikovano. Znaći, Dom će biti obavijeŹten, kad Kolegij kao komisija bude u vezi, tada.

PredlaŹemo da zavrŹimo i sljedeći, ... sljedeću taćku koja se tiće Prijedloga kodeksa. MoŹemo ga smatrati kao zakonskim projektom. Nakon toga više nemamo zakonskih projekata i da napravimo jednu pauzu od ...

_____ (?)

/nije ukljućen mikrofon/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zakon o vinu se u mećuvremenu usaglaŹava. Ćim bude doŹao na dnevni red, sigurno će biti stavljen. Jednu pauzu od 15 minuta da se svi malo odmorimo, a nakon toga ćemo napraviti pauzu u 14 ćasova.

Sad prelazimo na 18. tačku:

Ad. 18. Prijedlog kodeksa ponašanja za poslanike i delegate – predlagač: Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U prvom čitanju je zakon. 30. jula 2007. godine poslanicima i delegatima Parlamentarne skupštine dostavljen je Prijedlog kodeksa ponašanja za poslanike i delegate u Parlamentarnoj skupštini koji je izradila Radna grupa za izradu kodeksa, s molbom da se eventualne primjedbe i sugestije dostave u pisanoj formi. Mišljenje Ustavnopravne komisije dobili smo 22. oktobra. Kolegijum je za nadležnu odredio Zajedničku komisiju za ljudska prava. Mišljenje nadležne komisije o principu Prijedloga kodeksa dobili smo 6.11.2007. godine, uz koje je ova komisija dostavila prečišćeni tekst Prijedloga kodeksa. Otvaram raspravu. Ima li potrebe?

Uvaženi poslanik Ahmetović. Izvolite.

SADIK AHMETOVIĆ:

Ja ću ispred ove komisije nekoliko rečenica reći. Dakle, da kažem da je ovo ideja koja je bila i u prošlom sazivu Parlamenta. Evo da pomenem one koji su doprinijeli da dođe do ovog konačnog teksta Prijedloga kodeksa. Dakle, zahvaljujući i idejama Centra civilnih inicijativa i OSCE-a, dakle, došli smo do ove faze da možemo razmatrati ovaj kodeks i mislim da je, dakle, ova saradnja Parlamenta kroz nevladin sektor jedan određeni način da sprovedemo ideju suradnje građana i učešća građana u donošenju projekata u ovom parlamentu i mislim da je to jedna strana koju i u budućnosti treba tretirati. Stoga, dakle, pozivam ovaj parlament da usvoji ovaj kodeks, s obzirom da smo u proceduri ... izrade ovog kodeksa poslali svim poslanicima dakle dopis da dostave eventualne, u ljetnoj pauzi – dakle, bilo je dovoljno vremena da eventualne promjene – sugestije dostave, dostave ovoj komisiji i moram konstatirati da tih primedaba nije bilo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Riječ ima uvaženi predsjedatelj Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, želim samo da u tom pravcu i ja diskutujem, da pozdravim donošenje ovoga. Pa, evo, ja da kažem nešto kao o zakonu, pa ćemo ići u toj proceduri i ovo je prvo čitanje. I svi će imati pravo da amandmane na ovaj kodeks u ovome momentu daju i omogućiti ovoj komisiji... Mislim da Prijedlog kodeksa nije loše napravljen, ali je daleko od savršenog. Mislim da u nekim dijelovima zalazi u Zakon o sukobu interesa i primedbe koje ja imam – a i Kolegijum kada sam se konsultovao me podržao u tome – se odnose ne samo na poslanike nego na red i kodeks

ponašanja u ovoj sali. A to se podrazumijeva i za zaposlene i za goste i ... S druge strane, ništa se ne govori o tome da bi, možda, trebali obratiti pažnju ... i zabraniti isticanje religijske pripadnosti kroz garderobu itd., itd.

Znači, daleko je od savršenog. Dobar zakon podržavam, ali ću imati u tom pravcu određene amandmane.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Riječ ima uvažena zastupnica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Predsjedavajući, pa ja ne bih isto puno detaljizala sad oko ovog, jer ću dostaviti određene amandmane na Predlog kodeksa. Generalno, pozdravljam ... uspostavljanje ovakvog dokumenta i zbog nas na koje se odnosi, ali i ovo što je rekao. Ja bih molila za malo pažnje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Pažnja!

MILICA MARKOVIĆ:

Dakle, i zbog nas ... na koje se ovo odnosi ali, naravno, i zbog svih onih koji s vremena na vrijeme participiraju i učestvuju u radu ovog parlamenta.

Hoću da kažem da mi se čitajući ovaj dokument čini da je tekst, odnosno kontekst, ovog predloga pomalo neuravnotežen u određenim dijelovima. Polazeći od činjenice da ima nekih stvari koje se propisuju ovdje poslanicima, odnosno izabranim funkcionerima koje već, da kažem, dolaze u koliziju sa nekim, sa osjećajem svakog normalnog čovjeka da svako od nas, bez obzira što smo izabrani poslanici, delegati ili bilo koje vrste funkcioneri, imamo i osjećaj samokontrole, samopoštovanja i ličnog dostojanstva, tako da smatram da je trebalo imati to u vidu i ne propisivati neke stvari koje se podrazumijevaju da kod svakog normalnog čovjeka, obrazovanog, u nekim zrelim godinama, u kojima se svi nalazimo, se podrazumijevaju. Kao što je, recimo, ne znam: ne smije se razgovarati na sjednici, osim ako je to neophodno, pod uslovom da ne ometaju tok sjednice. Mislim, određivati kvantum komunikacije i način među parlamentarcima, mislim da je pomalo nedopustivo i, na kraju krajeva, je možda neozbiljno. Valjda smo svi svjesni na koji način možemo komunicirati u vrijeme zasjedanja.

... takođe, mislim da ima određenih stvari koje su nejasno definisane a koje se odnose na sukob interesa. Šta je dakle lični, šta je opšti interes nas koji diskutujemo i koji odlučujemo o nekim stvarima u ovom parlamentu, ali to ću, naravno, u amandmanima dostaviti, ... kao i to da dokument ostavlja utisak samo obaveza koje mi imamo kao izabrani funkcioneri, a mislim da je jedna od osnovnih normi u pravu da ako imate obaveze, onda imate i pravo i obrnuto; ako imate prava, imate i obaveze. Tu ću navesti samo jedan primer, da smo mi, recimo, jedan član ovdje u

dokumentu govori da smo mi kao izabrani funkcioneri dužni da se sa poštovanjem odnosimo prema zaposlenim što naravno ne pominje nekakvu obostranu situaciju, jer znamo, bar polazim od sebe, da sa poštovanjem se odnosite sa onim ko se odnosi na isti način prema vama. Dakle, mislim da je tu malo neuravnoteženo i da bi to trebalo ili modifikovati ili ... doraditi i dograditi. Ali, kažem, to su neke ... pojedinačne primedbe. Ja ću moje primedbe dostaviti u vidu amandmana i u drugom čitanju se detaljnije izjasniti o tome.

Hvala.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ:

Zahvaljujem.

Imamo sljedeće prijavljene po ovom redoslijedu: uvaŹeni poslanik Kadrić, pa Ivanković, Dolić, Novaković.

REMZIJA KADRIĆ:

Ja se zahvaljujem.

Dakle, ovaj kodeks ponašanja poslanika i delegata zaista treba da imamo kao usvojeni dokumenat. Samo da naglasim, prije tri godine je Vijeće naroda u Republici Srpskoj donijelo Kodeks ponašanja, prema tome, to je ovako jedna relaksirajuća dobra stvar. I, prema tome, u ovome svemu, kad smo, kod smo donosili Kodeks ponašanja u Vijeću naroda, nevladine organizacije, Centri civilnih inicijativa su nam u tome dosta pomogli, kao i prilikom izrade ovoga kodeksa ponašanja. Prema tome, i kad budemo radili u ovoj amandmanskoj fazi, ja očekujem da ćemo zaista doći do jednog kvalitetnog, dobrog akta, i, prema tome, ovu inicijativu i ovaj prijedlog treba podrŹati.

Zahvaljujem.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ:

Zahvaljujem.

UvaŹeni poslanik Ivanković. Izvolite.

JERKO IVANKOVIĆ LIJANOVIĆ:

Poštovani predsjedatelju, kolegice, kolege zastupnici, uvaŹeni gosti, dobro je da imamo pravila, dobro je da imamo kodeks. Ja bih ukazao samo na dvije stvari, a to imamo slično i u Zakonu o sukobu interesa, gdje se zabranama pokušavaju postići neki efekti. A ja mislim da to nije dobro. Dobro je da obznanjivanjem u javnosti naših aktivnosti postićemo najbolje efekte, jer mi ovdje moramo imati političku odgovornost, a javnost ocjenjuje nas po toj našoj političkoj odgovornosti.

Pa tako, recimo, u članku 12.

U primjeni svojih ovlasti izabrani duŹnosnici neće za sebe stjecati bilo koju izravnu ili neizravnu prednost, niti pojedincima i skupinama pojedinaca davati prednost, s ciljem stjecanja ...izravne ili neizravne koristi.

Znači, svaki zakon koji mi ovdje donosimo je namijenjen ciljanim skupinama kojima želimo osigurati izravnu ili neizravnu korist. Mi bi, praktično, ovim ograničili donošenje većine zakona. Ne bi smijeli ništa donijeti kad se odnosi na poljoprivrednike, ne bi smijeli ništa donijeti kad se odnosi na umirovljenike ili na bilo koju drugu grupu pojedinaca. I mislim da predlagač bi o ovome malo trebao povesti računa, a i ja ću u komisijskoj fazi amandmanima tražiti da se to popravi.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, svjedoci smo, dakle, drastičnog devalviranja ugleda i digniteta izabranog dužnosnika u BiH, i kod građana i javnosti. Većina izabranih dužnosnika ne zaslužuje toliko devalviranje, a posebno to ne zaslužuje sama funkcija izabranog dužnosnika. Da budem iskren, ima i naravno i onih izabranih dužnosnika koji svojim ponašanjem, djelovanjem ruše ugled i dignitet izabranog dužnosnika i to se onda, po običaju, u javnosti generalizira na sve poslanike i dužnosnike. Nažalost, u javnosti i kod građana preovlađuje mišljenje kako su političari i izabrani dužnosnici kriminalci, neradnici ili džabalebaroš, što mene kao čovjeka i poslanika vrijeđa a, s druge strane, suočen sa nekim ponašanjima izabranih dužnosnika, mogu naći razumijevanje za takvo mišljenje.

Ovaj prijedlog kodeksa, rekao bih, konačno propisuje i neka pravila ili bonton o ponašanju izabranih dužnosnika u vršenju njihove funkcije. Svakako pozdravljam donošenje kodeksa i smatram da će propisivanje pravila ponašanja, ako ništa drugo, uozbiljiti izabrane dužnosnike u obavljanju posla ili funkcije na koju su izabrani.

Ja nisam iskoristio mogućnost za dostavljanje svojih prijedloga u datom roku, jer sam smatrao da iz nekoliko prijedloga koje je bilo u opticaju, iz nekoliko prijedloga tekstova ima dovoljno materijala da dođemo do kvalitetnog teksta kodeksa. Radna grupa je u najvećem dijelu u tome uspjela, ali ima nekoliko stvari koje zaslužuju da budu jasnije regulirane ili, ako ništa drugo, bolje potcrtane.

U tekstu Prijedloga kodeksa, mislim da malo bolje treba uraditi poglavlje koje nosi naslov *Uvod*, jer ovako kako je napisano nema završenu misao i gramatičku konstrukciju. Pretpostavljam i vjerujem da ako usvajamo kodeks da imamo i iskrenu namjeru da ga primjenjujemo i kontroliramo njegovu primjenu. Ako je to tako, onda ovome kodeksu nedostaje određenje ko je taj ko prati i upozorava na kršenje kodeksa i ko može pokretati postupak odgovornosti zbog kršenja kodeksa. Mislim da u kodeksu treba jasnije potcrtati odnos izabranog zvaničnika prema institucijama BiH i predstavljanja institucija BiH prema javnosti i inostranstvu. Također, mislim da izabranog dužnosnika treba direktnije obavezati na davanje tačnih podataka o imovinskom, porodičnom i profesionalnom stanju, jer se radi zaista o javnim funkcijama.

Naravno, ukoliko bude potrebe, i ja ću u ovom dijelu amandmanskog djelovanja ... dati svoj doprinos.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo još dva prijavljena. Uvaženi poslanik Novaković, pa Erić, a onda bi napravili pauzu do 13 časova, ako nemate ništa protiv.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, pošto danas govorimo o principima ovog zakona, moram reći da ja podržavam principe, na kojima je baziran ovaj kodeks ponašanja i da izrazim svoj stav da nisam zato da se ovim kodeksom definiše ponašanje bilo koga drugog osim poslanika i delegata. Naime, ponašanje zaposlenih prema poslanicima i delegatima itd. se definiše drugim aktima. Mislim da ovdje nema potrebe takve stvari da unosimo, a ovaj zakon shvatam kao dio paketa zakona kojima će se definisati prava i obaveze poslanika i delegata u Parlamentu BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege, da ne bi uzimao puno vremena, podržao bih upravo prethodne govornike, a ono što je nama neophodno i pritisak javnog mnijenja i svih, znači da trebamo donijeti taj kodeks i molimo da ubuduće, do sledećih razmatranja, tj. u drugom čitanju, uputite sve vaše primedbe, a samim tim mislim da ćemo i mi sami imati ... sigurno više uspjeha u radu zbog sebe, a pogotovu zbog nevladinih organizacija i svih drugih koji faktički misle da mi to ne želimo donijeti, da nećemo zbog nekih svojih privilegija.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslank Prodanović.

Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, moram reći da je ovo vrlo značajan dokument za jedan parlament. Ohrabruje to ... da su niži nivoi prije nas donijeli, iako je trebalo biti možda suprotno, da smatram da je značajan doprinos donošenju ovog kodeksa, pored

nevladinog sektora i ... instituta i pored ovih koje je predsjednik Komisije napomenuo i samo sam htio da kažem jednu primjedbu o kojoj bi trebao da razmatramo u ovoj amandmanskoj fazi. Odnosi se na član 24.

Naime, ja sam mišljenja da bi ... u eventualnim kršenjima kodeksa ponašanja izabranih zvaničnika Parlament bi trebao da ima posebnu komisiju, na čijem čelu bi bilo uobičajno da bude predsjednik te komisije ili predsjedavajući te komisije – bude predstavnik opozicije. Mislim, to je u demokratskim zemljama ili u parlamentima, u principu, princip koji se primjenjuje u ovakvim slučajevima.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ako nema više prijavljenih, ja zaključujem raspravu. I pozivam Dom da se izjasni o Prijedlogu kodeksa ponašanja za poslanike i delegate u prvom čitanju.

Pripremite se. Možete da glasate sad!

„Za“ 33, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da je usvojen ovaj kodeks ponašanja.

I dajem pauzu do 13 časova, ali do 13 časova, i nakon toga trebamo da nastavimo rad.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na mjesta. Počecemo raditi, nadam se da će se ostali pridružiti, molim vas, i u galeriji.

Prelazimo na 19. tačku dnevnog reda:

Ad. 19. Predlog odluke o imenovanju članova Saveta nacionalnih manjina BiH – predlagač: Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zajednička komisija za ljudska prava je 3. oktobra 2007. godine dostavila Predlog odluke o imenovanju članova Saveta nacionalnih manjina BiH, sa biografskim podacima predloženih kandidata. Parlamentarna skupština BiH imenuje članove Saveta nacionalnih manjina, u skladu sa članom 3. Odluke o osnivanju Saveta nacionalnih manjina.

Imate Predlog odluke o imenovanju članova. Radi javnosti i stenograma, ja ću pročitati imena predloženih članova:

1. Halid Bicaj (Albanac),
2. Jovanka Manzalović-Šalaka (Čehinja),
3. Tihomir Knežiček (Italijan),
4. Jakob Finci (Jevrej),
5. Vasilija Ibrahimagić (Makedonka),
6. Nedžad Jusić (Rom),
7. Andrija Svatok (Ukrajnac),
8. Irena Milivojević (Mađarica),
9. Darko Kovač (Poljak)
10. Marija Grbić (Slovenka).

Otvaram raspravu. Ako nema prijavljenih, zaključujem raspravu.
Glasamo. Uvaženi poslanik Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Šta, niste registrovali odmah? Imam samo primjedbu na gospodina Fincija ... jer, čini mi se, da tu postoji malo i sukob interesa. I drugo, ima li, valjda, još koji Jevrej u Bosni osim Jakoba Fincija. Ne mora on na svim stolicama da sjedi.

Eto, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Mogu samo da kažem da su sve procedure ispoštovane i da se pojavio taj sukob, vjerovatno bi do sada već neko doznačio. Međutim, možemo imati rezervu, ali sad glasamo o Odluci.

Molim Dom da se pripremi.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 21, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ četiri, dovoljna većina.

Konstatujem da je Odluka o imenovanju članova Savjeta nacionalnih manjina BiH usvojena.

Prelazimo na 20. tačku dnevnog reda:

Ad.20. Predlog zaključka o imenovanju članova u Ad hok komisiju za imenovanje tri ombudsmena u Instituciju ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Predlog zaključka o imenovanju članova Ad hok komisije za izbor ombudusmena. Mi smo u Ad hok komisiju iz ovog doma predložili uvažene poslanike Niku

Lozančića, Azru Hadžiahmetović i Dragu Kalabića, a Dom naroda će imenovati svoja tri člana. Imamo informaciju da je to Dom naroda već uradio a vi ste vidjeli da smo u zaključku dali posebne zadatke za ovu komisiju kako bi postupak izbora bio efikasniji.

Otvaram raspravu. Uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, jedan pokušaj imenovanja ombudsmena BiH je, rekao bih, s razlogom propao jer procedura imenovanja nije bila na nivou važnosti koju ova institucija ima u BiH. Rasprava o izboru ombudsmena je pokazala da iza personalnog izbora ljudi na funkcije ombudsmena nesumnjivo stoje politički lobiji i da je priča o Instituciji ombudsmena, kao nezavisnoj instituciji, uistinu priča za malu djecu. U novom pokušaju imenovanja ombudsmena BiH već na prvom koraku, čini mi se, pravi krupnu grešku i u Ad hoc komisiju za imenovanje ombudsmena predlažemo ispred ovoga doma tri kandidata koji su iz reda parlamentarne većine. Lično nemam ništa protiv kolega koji su kandidati za članove ove komisije, ali mislim da to nema smisla, jer se time dokazuje u kolikoj mjeri je Institucija ombudsmena i izbor ombudsmena politički obojeno. Neprihvatljivo je i neshvatljivo da u proceduri izbora ombudsmena na bilo koji način ne sudjeluju i nevladin sektor i opozicija. Ako prihvatimo da članovi Ad hoc komisije za izbor ombudsmena budu isključivo iz reda vladajuće koalicije, nećemo nikoga moći uvjeriti da sutra nećemo imati ombudsmene obojene bojama vladajuće koalicije. Teško onome ko se bude pouzdao u zaštitu prava takvih ombudsmena.

Ombudsmeni su neovisna institucija u službi zaštite prava građana a ako izboru ombudsmena pristupimo tako da je to ekskluzivno pravo vladajuće koalicije, sa tripartitnim nacionalnim interesom, onda to i nije i neće biti institucija građana već institucija koja štiti prava vlasti. Dakle, ja, za tri člana komisije ispred ovoga doma, predlažem po jednog člana iz vladajuće koalicije i opozicije u ovome domu i jednog člana kojeg je imenovao, primjera radi, Helsinški komitet u BiH.

Mislim da je ovakav prijedlog u funkciji digniteta i mjesta koje Institucija ombudsmena stvarno zaslužuje. Naravno, ovde se mogu donijeti i odluke koje hoće parlamentarna većina i može se ignorisati ovakav pristup ali, sasvim sigurno, to će nam se svima sutra obiti o glavu a time će najviše biti pogođeni građani koji u Instituciji ombudsmena vide zaštitnike svojih ljudskih prava.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Da li se još neko javlja za raspravu? Ako se ne javlja, zaključujem raspravu. I glasamo o zaključku o imenovanju članova u Ad hoc komisiju za imenovanje tri ombudsmena u Instituciju ombudsmena za ljudska prava u BiH.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 20, „protiv“ dva, „suzdržanih“ pet, dovoljna većina za zaključak.

Prelazimo na 21. tačku dnevnog reda:

Ad.21. Imenovanje člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa BiH iz bošnjačkog naroda

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Regulatorna agencija za komunikacije 16. oktobra 2007. godine je dostavila rang-listu kandidata za člana Upravnog odbora Javnog RTV servisa BiH iz reda bošnjačkog naroda. Dostavljene su i biografije kandidata. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije je 1. novembra tekuće godine dostavila Mišljenje o rang-listi. Komisija je podržala rang-listu kandidata i predlaže Domu da u skladu s članom 26. stav (1) Zakona o Javnom RTV servisu imenuje člana Upravnog odbora sa rang-liste kandidata koji su ušli u uži izbor.

Na rang-listi su sljedeći kandidati:

1. Ahmed Žilić,
2. Zija Dizdarević,
3. Muhamed Mujakić,
4. Šaćir Filandra.

Otvaram raspravu. Izvolite.

Uvaženi poslanik Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Dame i gospodo, uvažavajući značaj ove institucije i potrebu da danas izvršimo izbor, ja ne mogu reći, u najmanju ruku, da sam oduševljen dostavljenim prijedlozima kandidata. Uvažavajući činjenicu na koje mjesto se aplicira i šta je to što se traži, rang-lista koja je napravljena, vidim da preferira čovjeka, govorim o ovom prvom kandidatu, za koga nisam siguran da ima veze puno sa poslom koji treba da obavlja. Radi se, prvo, o čovjeku koji ima advokatsku kancelariju, i to, po mojim saznanjima, vrlo uspješnu kancelariju, kroz koju obrt nije manji ispod milion maraka i da, pored posla kojim se bavi, nisam siguran ni da je zainteresovan ni da je moguće da se bavi uspješno ovim drugim. U vremenu kada tražimo ... ljude koji su profesionalno opredijeljeni, koji, hajde da kažem, imaju taj kapacitet, a u ovom momentu su čak i nezaposleni ili nemaju posla, mi ovde pokušavamo da nađemo takvo rešenje gdje ćemo ovom čovjeku, sa ovim karakteristikama, dati prednost. Moram to da kažem iz razloga što pozicija na koju se bira, mislim, da zahtijeva jedan drugačiji kapacitet i jedan drugačiji profil kandidata.

U ovoj varijanti, ja nisam siguran da je ovo prihvatljivo i da ćemo poslati dobru poruku ako bi predložili, prihvatili, ili podržali ovako rešenje. Mislim da za ovo mjesto; zar nije bilo, ne znam kako je išla procedura, pretpostavljam da je ona zakonita što se tiče same forme; ali mislim

da se priželjkivao drugačiji profil čovjeka, sa drugačijim karakteristikama i da bismo samim time poslali bolju poruku javnosti, a i samim i medijima, jer se radi o ljudima koji to, koji će raditi posao za koji danas treba da izaberemo.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, ne znam, poslovnički koristim mogućnost ispravke krivog navoda, iako ne znam kako bi se to, možda više kao pojašnjenje.

Da li je ... da kandidat bilo koji od kojih su na listi, ima ili nema interesa – ne bi se, valjda, prijavio na javni konkurs. Ja hoću samo da kažem da je procedurom koju je provela Regulatorna agencija za komunikacije raspisan konkurs i na konkursu su se prijavljivali kandidati koji su zainteresovani. Valjda se niko nije prijavio ko nije zainteresovan! Ja hoću samo da kažem da možda samo korekcija u onome što je rekao kolega vezano za interes kandidata. Ja govorim generalno o proceduri. Dakle, konkurs je bio i valjda se na konkurs prijavljuju svi oni koji su zainteresovani.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Mogu li ja?

NIKO LOZANČIĆ:

Riječ ima uvaženi predsjedatelj Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Nemam ništa protiv konkursa, načina na koji je napravljena rang-lista, mislim da je sve uredu i u skladu sa zakonom. Ne vjerujem da čovjek ima bilo kakve krivične prijave, niti ga možemo da osuđujemo. Hoćemo samo da kažemo da se u ovom parlamentu različiti kriteriji za određivanje da li je neko dobar za radno mjesto primjenjuju, pa se onda ljudima koji nemaju nikakve krivične prijave, nemaju nikakve sudske izvršne dokumente da su krivi, napakuje da su maltene ratni zločinci, a opet, s druge strane, želim da kažem da imaju ljudi koji čak neće da kažu ni ko ih promoviše, koji imaju sasvim dobar svoj posao da apliciraju na mjesto gdje će se morati toga svoga posla odreći, jer bi bio sukob interesa ako ostave i jedan i drugi posao, da imamo mnogo mladih ljudi u BiH koji nemaju posla, koji su se školovali u stranim školama, koji imaju kapacitete da se prijave i da budu na ovakvom radnom mjestu. I, želim da znam samo ko stoji iza politike gdje se znači ljudi koji imaju dobro plaćena radna

mjesta sada guraju da budu na još jednom dobro plaćenom radnom mjestu, samo sad sa državnih jasli. Ništa drugo.

NIKO LOZANČIĆ:

Riječ ima uvaženi zastupnik Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, ja govorim sada zato što sam član ove komisije. Ova pitanja o kojim ste vi raspravljali, mi smo na ovoj komisiji upravo pitali one koji su sprovodili konkurs - je li sve po zakonu?

Druga stvar, ja vas molim, ja znam da ima nezaposlenih, ali znam da je bila mogućnost prijavljivanja, ovo što je govorila gospođa Azra. Prema tome, koliko se prijavilo? U materijalu vidite da se prijavilo 10 kandidata, a da su kriteriji, faktički, po kriterijima otpala tri. Ja bih molio samo u tom smislu da kao član ove komisije budem jasan: da smo mi, upravo, ova pitanja postavili onima koji su bili zaduženi za sprovođenje ovoga i da smo dobili odgovor da je to rađeno po kriterijima i da je to rang-lista koja je faktički po tim kriterijima stvorena. Evo, tu je i predsjednik ove komisije, pa samo toliko pojašnjenja da ne bi bilo da neko stoji. Mi kao komisija smo stali iza onoga što je neko trebao da uradi posao.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Za ovo što reče gospodin Bešlagić, kolega Bešlagić, dakle, javili su se koji su se javili. A kad pogledate ovaj kurikulum, vidite, Ahmeda Žilića. On je zaista impozantan – objavljeni radovi, akademska karijera, čak i novinarska karijera. Ne vidim razloga zašto bismo ovakvog čovjeka dovodili u pitanje. Jasno mi je što ga je Komisija stavila na prvo mjesto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poznavajući tri kandidata lično, a ovog četvrtog uopšte ne poznavajući, sklon sam da dam podršku mlađim ljudima, pogotovo kada sam vidio kod gospodina Muhameda Mujakića reference u njegovom CV-u, a poznavajući neke druge okolnosti za jednog od kandidata koji evo nije, o kojima je sad govoreno, koji je napisao bezbroj tekstova i raznih komentara koji nisu na nivou nijednog bulevarskog lista žute štampe, bez ikakve argumentacije i bez bilo čega, i poznavajući tog čovjeka 30 godina i njegov rad i angažman iz

nekog ranijeg vremena i njegovu potpuno salto mortale kombinaciju, iz ovih ranijih događaja, mislim da nikad ne bih podržao njegovu kandidaturu. Ali evo, kad sam se javio, ovog čovjeka nikad nisam vidio ni čuo ali sam sklon da uvijek dajem prednost mladim ljudima koji, iako puno ne znaju o nekom poslu, naučiće se jer, ako je čovjek stigao sve do ovih sa 27 godina i, ako je sve ove kvalifikacije, a jasno se vidi iz biografije da mu ništa nije osporeno pa, ako je dobio podršku i preporuke od raznih istaknutih ljudi koji stoje iza njegove kandidature i, ako pogledamo njegove razne diplome koje je stekao prilikom školovanja, ne samo u BiH nego širom svijeta, mislim da ovaj parlament ne bi pogriješio kada bi jednom takvom mladom čovjeku pružio priliku da se dokaže na ovom poslu.

Međutim, logično je bilo da niko od njih nije izašao sa programom, što je bio ključ, šta uraditi na mjestu za koje su se kandidovali, kako unaprijediti – a imaćemo jednu od tačaka dnevnog reda – jedno stanje koje je potpuno nezadovoljavajuće, pa reći ću slobodno i haotično, a taj čovjek treba da upotpuni strukturu predviđenu za Upravni odbor jedne značajne institucije u koju bi trebali da imaju svi povjerenja a sad je takvo stanje da nemaju. Jer, bezbroj je građana zvalo me pa, kada bude ta tačka dnevnog reda, govoriću, ali da završim to što se radi o izboru kandidata iz reda bošnjačkog naroda. I, evo, ne pripada mom narodu, pa da sad nekog preferiram posebno. Ostaću kod rečenice da čovjeku mladom sa ovim referencama pružimo šansu.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, kao član Komisije za saobraćaj i komunikacije, želio bih da na neki način ponovim, ne oduzimajući puno vremena, ono što je kolega Bešlagić rekao. Vrlo decidan odgovor na Komisiji smo dobili da je kompletna zakonska procedura poštovana, da je napravljena rang-lista i da je ta rang-lista onaka kakvu je pročitao predsjedavajući, tako da sa te strane zaista nemam nikakvih primjedbi, imam svoje opredjeljenje. Međutim, moram i jednu ličnu impresiju: zaista je ova dirljiva briga za nezaposlene i mlade, tako da ne mogu a da to ne iskažem.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Po sljedećem redoslijedu: Hadžiahmetović, Dokić, Kadrić. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ma evo, a propropos zalaganja kolege Jovičića za mlade ljude, zaista ja mislim da je to odlično opredjeljenje. I, hajmo se onda dogovoriti o jednom principu da nam, recimo, u ovakvim institucijama u upravnim odborima ne bude niko stariji od npr. neke granice 30-35. Hajmo onda staviti: ne prosječne starosti u Upravnom odboru RTV nego svih članova pojedinačno, ako treba. Ako se ovaj parlament dogovori da budu mladi ljudi do 35 godina starosti, hajmo onda

kompletno imenovanje svih, pa da izaberemo troje mladih ljudi iz reda sva tri naroda koji će voditi s punom pažnjom jednu kuću koja zaslužuje pažnju, o čemu će biti riječi, je li.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, gospodine predsjedavajući, ja sam malo, ja se izvinjavam što nisam bio na samom početku, možda bi bio red da se javim kao uvodničar. Evo, ne bih želio da ponavljam ono što su moje kolege koji su članovi Komisije rekli, ali hoću da naglasim da mi ovdje imamo jasan zadatak. Sve do ove sjednice je provedeno u skladu sa zakonom. Dakle, procedura je potpuno ispoštovana. Mi pred sobom imamo četiri kandidata i mi danas treba da se opredijelimo za jednog od četiri kandidata. Stoga je moja sugestija umjesto načelnih stvari da mi govorimo konkretno o kandidatima. Ko misli da ovaj ili onaj, neću sad ulaziti u razloge šta ko smatra prednošću, predlaže u ovom slučaju.

Ja mogu da vam samo kažem to da prema članu 26. Zakona o RTV servisu BiH jasno se kaže ko ne može da bude i mi se trebamo toga pridržavati, ali ne bih vas sad opterećivao, to je Regulatorna agencija već uradila. Ona je eliminisala one koji ne mogu da budu. Ali, ukratko, tri-četiri kategorije ne mogu da budu. Ne mogu da budu zaposleni, ne mogu da budu organi, članovi organa političkih stranaka, ne mogu biti nosioci dužnosti u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, ne mogu da budu oni koji su vlasnici elektronskih medija. Dakle, to su kategorije koje ne mogu da uđu u obzir. Mislim da je CRA korektno uradila tu selekciju i sva četiri ova kandidata ispunjavaju opšte uslove predviđene zakonom.

Dakle, evo da skratim svoju priču. Mislim da bi svoju pažnju trebalo da skoncentrišemo na kandidate pojedinačno. Odmah hoću da vam naglasim da ovaj redoslijed koji ste dobili – to nije prioritet. Mi smo, mi nismo na Komisiji ulazili u to, to sam htio da naglasim, ali sad vidim da jeste ovo njihova rang-lista. Mi nismo u Komisiji ulazili u to. Raspravljali smo u smislu zadovoljenja ovog člana 26. zakona. Po nama, sva četiri kandidata ispunjavaju uslove i nama je sad na Parlamentu koga ćemo izabrati. Mi možemo izabrati četvrtog sa liste, on nije isključen. Ja bih zaista, evo, na kraju ove svoje diskusije molio da se poslanici opredjeljuju koga oni smatraju da može da bude najbolji kandidat po njihovim stavovima za ovu značajnu funkciju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Kadrić. Hoćete li dopustiti da pauzu napravimo? Pauza pet minuta.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim poslanike da zauzmu svoja mjesta. Predsjednik Kluba SNSD-a, gdje je? Nadam se da će u međuvremenu i ostali doći. Pauzu je tražio uvaženi poslanik i predsjednik Kluba SDA Izetbegović. Imate potrebu objašnjavati pauzu?

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

... SDA stoji na tome da je Komisija znala šta radi i da je imala jasne kriterije na bazi kojih je stavila gospodina Ahmeda Žilića na prvo mjestu na rang-listi i tražimo da se tako Dom izjasni.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Zaključujem raspravu. Molim Dom da se pripremi za izjašnjavanje. Idemo prema rang-listi.

Prvo se glasa o gospodinu Ahmedu Žiliću.
Pripremite se za glasanje.
Možete da glasate. Sad!
„Za“ 23, „protiv“ jedan, „suzdržanih“ osam, dovoljna entitetska većina.
Konstatujem da je gospodin Ahmed Žilić imenovan za člana Upravnog odbora Javnog radiotelevizijskog servisa BiH iz reda bošnjačkog naroda, što nam zatvara mogućnost da se dalje izjašnjavamo.

I, u konsultacijama sa zamjenicima a na zahtjev predsjedavajućeg Interresorne grupe, dajem pauzu od 14 do 15 časova, kad poslanici mogu da odu da ručaju, a mi da završimo taj posao u vezi sa Interresornom grupom u vezi sa Izbornim zakonom.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

...sjednicu, na dnevnom redu je:

Ad.22. Godišnji izvještaj za 2006. godinu Institucije ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Institucija ombudsmena za ljudska prava Godišnji izvještaj je dostavila 4. septembra 2007. godine. Molim vas samo malo tišine! Izvještaj je razmatrala Zajednička komisija za

ljudska prava i 6. novembra 2007. godine dostavila Mišljenje.Domu. Predlaže zaključke sljedeće sadržine, da ih ponovim:

Prihvata se Izvještaj o radu Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH za 2006. godinu, daje se podrška Instituciji ombudsmena za ljudska prava BiH da u 2007. godini implementira sve prijedloge koje preporučuju institucije u svom godišnjem izvještaju za 2006. godinu, sa posebnim akcentom na dužinu sudskih postupaka pred sudovima u BiH, sprečavanju kršenja prava iz radnog odnosa, zaštiti socijalnih prava itd.

Otvaram raspravu o ovome.

Uvaženi poslanik Dolić se prvi javio. Međutim, ako ima potrebu neko iz Institucije ombudsmena, ako nema, uvaženi poslanik Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, uvaženi gosti, stanje ljudskih prava je danas uistinu važan barometar ukupnih demokratskih odnosa u demokratskom svijetu, a Institucija ombudsmena za ljudska prava u BiH je prema našem Ustavu definirana kao nezavisna institucija uspostavljena u cilju promocije i zaštite ljudskih prava i sloboda i fizičkih i pravnih lica koja su zagantirana Ustavom i međunarodnim sporazumima u dodatku u Ustavu.

Kako sam ja razumio, ovo je prvi izvještaj ovakve vrste koji su ombudsmeni BiH dostavili Parlamentarnoj skupštini u toku petogodišnjeg mandata koji je eto istekao. To svakako djeluje razočaravajuće, kao i činjenica da o Godišnjem izvještaju za 2006. godinu ovaj dom raspravlja u decembru 2007. godine. ... Izvještaj je dostavljen prije tri mjeseca ovome domu.

Osobno sam u dilemi da li mi danas da raspravljamo o izvještaju o radu ombudsmena za 2006. godinu ili o izvještaju o stanju ljudskih prava u BiH za 2006. godinu. S obzirom da se radi o nezavisnoj instituciji, za mene bi bilo logično i prirodnije da se radi o izvještaju o stanju ljudskih prava u BiH u 2006. godini.

Ja osobno nisam zadovoljan ovakvim izvještajem, iz razloga što problematika stanja ljudskih prava i sloboda mora biti pisana konkretnijim jezikom i sa više analitičkih podataka, kako bi, prvo, znali obim kršenja ljudskih prava, a onda kako bi precizno znali kako je kršenje ljudskih prava rasprostranjeno i teritorijalno i koji nivoi vlasti su zato odgovorni.

Meni osobno podatak o 5.200 građana koji su se obratili ombudsmenima, ovakav, sam za sebe, ne znači ništa. Iz ovakvog izvještaj, ja kao poslanik ne mogu shvatiti obim kršenja ljudskih prava i, pogotovo, nema nikakve uporedne pokazatelje, pa čak ni pisane ocjene ombudsmena da li je stanje ljudskih prava u 2006. godini bolje ili lošije u odnosu na 2005. godinu i godine prije toga. U Godišnjem izvještaju ne postoje podaci koje institucije nisu ispoštovale preporuku ombudsmena u 2006. godini, bar sve institucije. Vrlo seriozno i pažljivo sam pročitao ovaj izvještaj i nisam stekao utisak da iza izvještaja stoji nekakav profesionalan rad i važnost koju zaslužuje Institucija ombudsmena, već naprotiv, stičem utisak da je ova institucija daleko od uloge kuće ljudskih prava, što bi trebalo da ima. Ombudsmeni su vrlo malo bili prisutni u medijima i javnosti sa svojim edukativnim porukama građanima, sa upozorenjima i

preporukama, što je, po mom mišljenju, neopravdano a, s druge strane, to bi bilo korisno za promociju ljudskih prava.

Mislim da ovaj dom i mi poslanici ne bi smjeli tek tako preći preko ovakvog izvještaja, pa ni preko konstatacija koje su u njemu izrečene od strane ombudsmena. U Godišnjem izvještaju je navedeno nekoliko žarišta, kada je u pitanju kršenje ljudskih prava u 2006. godini, a to su prije svega državna uprava, u kojoj se otezanje upravnog postupka i razni oblici neprofesionalnog odnosa pojavljuju kao javni oblici kršenja ljudskih prava.

Zatim, tu je pravosuđe sa cijelim arsenalom kršenja ljudskih prava i Ustava, od dugog trajanja sudskog procesa do neizvršavanja pravomoćnih presuda sudova. Kao razloge ombudsmeni navode do danas neizvršen reizbor sudija, neefikasnost sudova itd. Pravosuđe bi trebalo biti temelj pravne države i preko ovih konstatacija ne smijemo tek tako preći, tim prije što su u toj oblasti provedene određene reforme ali, nažalost, stiče se utisak da su plaće sudija bile jedini napredak u reformama u pravosuđu. Ovakvo stanje u pravosuđu je veliki poticaj korupciji i organiziranom kriminalu koji razaraju svaki napredak društva. Preko 330 hiljada neriješenih predmeta kod sudova u BiH bi morao biti alarm i to pitanje ne može biti tabu tema, bez obzira što se u takvim upozorenjima odgovorni često kriju iza neovisnosti pravosuđa.

O rasprostranjenosti i pojavnim oblicima kršenje prava iz radnih odnosa? Također, imaju posebnu specifičnu težinu. Nije više nikakva tajna da su radnici u ovoj zemlji najobespravljenija kategorija građana. Njih ne štite, nažalost, ni sindikati, ni zakon, a ponašanje privatnih poslodavaca se ne razlikuje od vremena tzv. surovog kapitalizma. Ombudsmeni navode zabrinutost zbog širokog spektra kršenja radnog prava, od neispunjavanja obaveza prema radnicima, neplaćanje doprinosa na plaće, prisiljavanje na produženi rad bez adekvatne naknade i otkaza zbog trudnoće do nedaća kojima su radnici izloženi u pokušaju da ostvare svoja prava, suočavajući se sa visokim sudskim taksama, izostankom besplatne pravne pomoći, odnosno skupom pravnom pomoći, rodbinskom, političkom podobnošću kod zapošljavanja itd.

Predmet masovnog kršenja su tzv. socijalna prava građana, od temeljnih socijalnih prava do socijalnih prava djece. Ombudsmeni konstatiraju da je nivo ostvarivanja socijalnih prava u BiH izuzetno nizak i da su i tako mizerna socijalna prava vrlo često predmet kršenja. Veliki broj tzv. socijalnih zakona se i donese ali se uopće ili u vrlo maloj mjeri primjenjuju. Ljudska prava se vrlo često krše i prema osobama na izvršenju kazneno-popravnih sankcija, od neadekvatnog sistema pritužbi, neuređenog odnosa preko prihvatanja ili neblagovremenog razmatranja zahtjeva za uvjetni otpust ili pomilovanje do neadekvatnih uslova boravka u kazneno-popravnim ustanovama.

Ombudsmeni su sukladno zakonu napravili i Specijalni izvještaj kad su u pitanju žalbe na dužinu trajanja sudskih postupaka. Za mene je ovaj specijalni izvještaj prihvatljiv, zajedno sa mišljenjima, zaključcima i preporukama ombudsmena ali bojim se da nema mehanizama na osnovu kojih bi se bilo ko sekirao.

Dakle, na kraju, za mene ovaj izvještaj nije na nivou kakav zasluži problematika kojom se bave ombudsmeni. Da ponovim, ovakav izvještaj mora sadržavati podatke koja ljudska prava su kršena, u kojoj mjeri, ko ih je kršio i prema kome, aktivnosti ombudsmena, mišljenja i jasne

preporuke ombudsmena upućene imenom i prezimenom onim koji su odgovorni za kršenje ljudskih prava.

Ne znam šta konkretno u ovoj situaciji predložiti kao zaključak, u situaciji kada ovaj dom treba imenovati nove ombudsmene, osim što još jednom moram reći da stanje ljudskih prava u BiH zasigurno zaslužuje daleko ozbiljniji i profesionalniji odnos i ombudsmena i ovoga doma prema ovom pitanju.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Nanić. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Diskusija nema prije mene. Zahvaljujem se, predsjedavajući. Ja bih kroz svoj osvrt na ovaj izvještaj htio neke stvari potencirati ovdje koje su i navedene u samom izvještaju, na jedan vrlo mali segment koji oslikava i stanje u drugim oblastima a tiče se stavke 4.3. *Radna prava*. Nešto je to i kolega Dolić rekao. Želim malo neke stvari da dopunim.

Kroz ovaj izvještaj i kroz ovaj segment koji sam pomenuo, zaista se može vidjeti da postoji jako puno oblasti i institucija koje ne izvršavaju svoje obaveze i zaista postoji jako puno zahtjeva za poboljšanje stanja iz tih oblasti. Ovdje se govori, znači, da je u vrlo teškom položaju što se tiče radnih prava, jeste, zaposlenih u privatnom sektoru gdje im nisu priznata određena prava, gdje se ne uplaćuju doprinosi, gdje nije plaćeno ono što rade. Poslodavci izbjegavaju plaćanje doprinosa; dalje, da se relevantne odredbe propisane sudskim taksama – prijedlog ombudsmena ovdje jasno naveden – da bi trebalo izmijeniti, te osloboditi radnike od plaćanja taksi u svim vrstama radnih sporova, jer pored toga što nemaju plate i pored toga što im se ne plaćaju doprinosi, oni su u situaciji da nemaju sredstava da plate sudske troškove koje moraju po propisima unaprijed davati.

Sljedeća stvar koja je ovde navedena jeste primjena člana 152. i 143., ovisno o entitetu iz kojeg se dolazi. I ovde ima konstatacija da čak 60 hiljada neriješenih žalbi po pitanju primjene člana 152. Zakona u radu u RS-u još uvijek ima neriješenih. A kantonalne komisije, uglavnom, predstavljaju mrtvo slovo na papiru, posebno jedna konstatacija.

I na kraju, kroz ovaj segment radnih prava, na što ja želim da posebno potenciram, jeste i povrat prijeratnih radnika na svoja radna mjesta, što je primarni cilj člana 143. – gotovo je neprimijetan. Ovdje se to konstatira, te dovodi se do zaključka da vlasti u oba entiteta nisu učinile gotovo ništa da bi ispravili posljedice etničkog progona u pogledu uživanja prava na rad i svojom pasivnom ulogom ili čak podrškom i opstrukcijama zacementirali etničku diskriminaciju u pogledu uživanja prava na rad. Posebno sam ovdje ove stvari htio i da pročitam da se čuju, jer smo prije nekoliko dana imali rasprave gdje se ovdje ubjeđuju i poslanici, ovisno otkud dolaze, da je to ... dovoljno da su se ljudi vratili na posao, da ima ih u institucijama itd.

I ova konstatacija potkrijepljena činjenicama, znači, od ove institucije i ja zaista kroz ovaj kompletan izvještaj mogu vidjeti da ovdje na jednom mjestu imamo jasno nabrojane probleme, stanje i imamo i prijedlog mjera.

U tim prijedlozima, ovdje da napomenem pored ovoga što sam rekao, posebno ovo zadnje – znači, pravo na povrat na radna mjesta, koji su protjerani, prijeratna radna mjesta – ja sam u svojoj izbornoj jedinici, tačnije u Općini Tomislav-Grad ili Duvno nekada, u posjeti bio i razgovarao i sa načelnikom Općine i sa predstavnicima Bošnjaka i, zaista, tamo 150 Bošnjaka koji su radili u javnom sektoru, obrazovanju, zdravstvu, pošti, oni gdje su većinsko vlasništvo država, od 150 danas ih je svega 20 zaposleno. Neki su promijenili radno mjesto, neki su otišli iz grada, ali ima i određen broj njih koji čeka i dalje na svoj posao i ja ovdje, znači, na ovom mjestu želim u ovom domu tu stvar pomenuti da ima da se glas iz tih krajeva da se gotovo i ne čuje. To su mala mjesta ali oni imaju određene probleme i zato želim iskoristiti kroz ovaj izvještaj da tu stvar i pomenem.

Kroz Izvještaj Zajedničke komisije koja je razmatrala i dala Mišljenje o Godišnjem izvještaju Institucije ombudsmena, imamo dva zaključka, koja, uz sve uvažavanje, zaista, ja mislim da ne odražavaju stavove i one zaključke i preporuke koje stoje u Godišnjem izvještaju Institucije ombudsmena za ljudska prava: da se prihvata i da se daje podrška institucijama. To su zaključci koji bi svakako mogli biti prihvaćeni. Međutim, ja predlažem još jedan zaključak. On se tiče nas, tiče se onog koga mi kontrolišemo kako radi, kojem dajemo impute da malo bolje radi, to znači Vijeće ministara, da se donese još jedan zaključak koji može biti treći zaključak uz zaključke komisije: *da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara da primjedbe, preporuke, prijedloge i zaključke iznesene u Godišnjem izvještaju Ombudsmena za ljudska prava BiH za 2006. godinu analizira i izradi Prijedlog mjera za rješavanje istih. Prijedlog mjera se Parlamentarnoj skupštini BiH treba dostaviti na razmatranje u roku od 60 dana.* Jer, iz ovog izvještaja ima zaista puno i oblasti i prijedloga izmjena zakona ili dopuna određenih zakona koji bi popravili situaciju i, stoga, ja predlažem da se ovaj zaključak, znači, doda kao treći zaključak ovom: da one od kojih mi, znači, možemo tražiti da nešto urade da mi zadužimo naše Vijeće ministara da uradi određene stvari, da eliminiše ove probleme koji su u zaključcima, preporukama ombudsmena navedeni u ovom izvještaju.

Zahvaljujem se.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi ombudsmen gospodin Mariofil Ljubić se javio za nekoliko rečenica ali ...izvolite. Uvežana poslanica Hadžiahmetović. Vi ste htjeli prije, je li?

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ne insistiram ali generalno mislim da ne bi bilo loše da, možda, ukoliko ima pitanja ili potrebe da nešto odgovori, da to uradi nešto kasnije.

Ja sam sticajem okolnosti imala priliku da malo više dišem sa Zakonom o ombudsmenima i da se možda malo više upoznam sa načinom rada postojeće Institucije

ombudsmena i dobrim dijelom i sa možda i neadekvatnim ili nedovoljno preciziranim zakonskim odredbama, kada je u pitanju Institucija ombudsmena.

Ja ću vas samo podsjetiti da smo se i sami prilikom izbora tri ombudsmena suočili šta čini Instituciju: da li tri zajedno ili njih trojica odjednom? Ja se izvinjavam što, možda, ovako pričam, nimalo ne nipodaštavajući i Instituciju, ni svakog pojedinačno. Jedan od tri ombudsmena je danas ovdje i meni je žao da nisu i druga dva, da možda zajedno nam pruže i odgovore na neka pitanja, tim više što postoji problem sa funkcionisanjem Institucije ombudsmena, iz više razloga. Možda, djelimično iz tog neadekvatnog institucionalnog okvira, možda, nedorečenosti zakona itd. a možda i zbog načina rada u samoj instituciji, pa bih vas molila da ukoliko se budemo koncentrisali na takvu vrstu priče da ne ode na adresu da ovde ... Instituciju ombudsmena čine tri lica. Ja, bilo bi dobro da mi imamo za temu raspravu o stanju ljudskih prava kao što je to kolega Dolić pomenuo. Međutim, što je takvo stanje u domenu ljudskih prava, dobrim dijelom može ići i na adresu i funkcionisanja institucija koje se bave ljudskim pravima.

Ja moram reći da mi je zaista svaki put kad odemo na zasjedanje u Parlamentarnu skupštinu Vijeća Evrope neprijatno, jer svaki put dobivamo kritike, upite, koji se tiču funkcionisanja Institucije ombudsmena. Govorimo ovde o funkcionisanju Institucije, ne govorimo o personalnim rješenjima, niti o bilo čemu.

Meni je drago da smo mi, odnosno da se Kolegij opredijelio da jednim dijelom dobivamo, kad govorimo o funkcionisanju jedne institucije, da dobijemo cjelovitu sliku. Recimo, pitala sam se zašto Izvještaj Ureda za reviziju, kada je u pitanju Javni RTV servis, zajedno sa izvještajem, odnosno zašto ne među ostalim, evo mogu i postaviti pitanje - žao mi je što ovde nije zajedno i ovaj izvještaj Institucije ombudsmena i revizorski izvještaj, kada je u pitanju Institucija ombudsmena da imamo jednu cjelovitu sliku. Možda ne bi bilo loše da to paralelno posmatramo. Ovaj Godišnji izvještaj za 2006. godinu koji nam je dostavila Institucija ombudsmena je za svaku pohvalu u načinu pisanja itd., međutim ja hoću da skrenem pažnju na nekoliko stvari.

Prvo, prirodna je potreba da BiH ima ovu instituciju kao i sve evropske zemlje i da ta institucija funkcioniše, naravno, u skladu sa standardima, pravilima, kako domaćeg tako i međunarodnog prava, i to u punom kapacitetu, i da bude na usluzi i za potrebe građana, nikako radi zadovoljavanja nekih užih interesa. Ja ću vas samo podsjetiti da su stupanjem na dužnost ombudsmena za ljudska prava, čiji je mandat istekao u decembru prošle godine i koji su, sticajem okolnosti, još uvijek na funkciji, u kapacitetu koji je nepriličan. A, zašto to, svi znamo: 1. januara 2004. godine su dakle stupili na snagu, a Ured u to vrijeme kada su oni stupili na snagu, Ured je zapošljavao u Sarajevu 11 osoba na poslovima pravnika, a u Banjoj Luci je bilo zaposleno šest pravnika. Brčko Distrikt su pokrivali pravници iz ova dva ureda: Sarajeva i Banje Luke. Evo, recimo, samo godinu dana poslije, u aprilu 2005. godine, u Sarajevu je bio zaposlen samo jedan pravnik, a u Uredu u Banjoj Luci dva pravnika. Ovo pominjem samo što je ovako značajan odlazak stručnog kadra pravnika, prije svega, bio praćen i odlaskom administracije i, praktično, u posljednje gotovo dvije godine, ova institucija funkcioniše ... u vrlo otežanim okolnostima, bez adekvatnih pratećih službi i stručnog kadra.

Ovde je u ovom izvještaju predstavljeno nekoliko primjera i predstavljene su nam i neke statistike koje moram samo da pomenem. Recimo, postoji obaveza evidencije o predmetima i strankama koje su osnova za izradu godišnjeg izvještaja Institucije ombudsmena prema Zakonu o ombudsmenu za ljudska prava, odnosno tzv. baza podataka. Ja koliko znam, statistika se radi ručno i ne postoji uopšte način niti mehanizam da se kontroliše koliko je predmeta evidentirano i ko ih u uredama, kancelarijama – dakle, Sarajevo i Banja Luka – tako da brojevi, mi iza tih brojeva, mi ne znamo da li eventualno stoje isti predmeti koji se vode i u Sarajevu i u Banjoj Luci. Ja hoću da pomenem da nisam ni sigurna da ovde u ovom izvještaju 2006. godine, ako ga pažljivo pročitamo, imamo npr. evidenciju koja bi nam govorila i o efikasnosti rada i eventualnim problemima, sa kojima se suočavaju ombudsmeni u radu, koliko je u 2006. ukupno primljeno predmeta i koliko je ukupno u 2006. riješeno predmeta iz 2006. godine. Ovo govorim samo zbog gomilanja predmeta i dosta velikog broja zaostalih predmeta iz prethodnih godina.

Kada je riječ o samoj instituciji, recimo, unutrašnja akta po kojim funkcioniše ova institucija, malo pogledajte i revizorske izvještaje, unutrašnja akta koja postoje...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo da se slušamo!

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

...dakle, postojeća unutrašnja akta su donesena dobrim dijelom u vrijeme tzv. prelaznog ombudsmena i još uvijek funkcionišu, odnosno važeća su sve dok se ne donesu nova. I onda, naravno, postavlja se i pitanje njihove preciznosti, dorečenosti, eventualno da li su suprotni sa nekim zakonskim odredbama itd. Ova usklađivanja tih unutrašnjih akata u periodu četverogodišnjem, odnosno petogodišnjem, je li, periodu mandata ombudsmena, još uvijek nisu izvršene.

Kada je riječ o preporukama, recimo, u najvećem broju preporuka i slučajeva ne postoji saglasnost Institucije ombudsmena koju čine tri lica. Ja ću vas samo podsjetiti, recimo, da je Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava predviđeno da u obavljanju svojih dužnosti ombudsmeni sarađuju, a postupaju po pojedinačnim žalbama, odnosno po službenoj dužnosti, ex officio, međutim ono što, da preskočim naravno jedan dio, ombudsmeni zajednički daju prijedloge rješenja i donose izvještaje. Tri ombudsmena zajednički daju prijedloge, rješenja i donose izvještaje. Međutim, ono što je propust zakona, što nije predvidio: šta ukoliko njih trojica, slučajno sad imamo ova tri, možda sutra neka druga tri itd., šta ako ne mogu da se dogovore? To onda ide na štetu onoga o čemu je gospodin Dolić govorio: hoćemo li pričati o stanju ljudskih prava ili možda, eventualno, kršenja ljudskih prava zbog načina funkcionisanja Institucije ombudsmena za ljudska prava!

Ja diskutujem na ovaj način, pokušavajući ukazati na probleme sa kojima se mi suočavamo zbog ovakvog načina funkcionisanja Institucije ombudsmena i oni koji se suočavaju možda sa problemima zbog zakona koji je donijela Parlamentarna skupština BiH koji, možda, ima manjkavosti, a nikad nismo dobili signal od Institucije ombudsmena, eventualno prijedlog, ili preporuku – da zbog toga i toga ili tih odredbi ili nedorečenosti, eventualno, treba pristupiti nekim promjenama zakona ili dorađivanju zakonskog, odnosno tog zakonodavnog okvira.

Ja ću samo pomenuti, recimo, da od strane međunarodnih institucija naša Institucija ombudsmena za ljudska prava je bila itekako podržana i što je dobro, i u tom smislu, i treba svakako i zahvaliti, iskazati zahvalnost međunarodnoj zajednici koja je na različite načine podržavala ovu instituciju. Međutim, to nije bilo davanje ribe nego učenje pecanju ribe. Ja hoću samo da pomenem da je, nažalost, način na koji se postupalo u svemu tome uglavnom bilo obilježje, odnosno dobilo obilježje ovog prvog, jer od silnih podrški, posebno usmjerenih u svrhu edukacije, mi danas, mi nismo imali onaj multiplikativni efekt unutar BiH, tako da nisam sigurna da je danas dovoljno ljudi unutar BiH educirano za poslove kojima se trebaju baviti ombudsmeni za ljudska prava.

I, ja moram u tom smislu iskazati nezadovoljstvo u pogledu aktivnosti Institucije ombudsmena, kada je u pitanju upravo ta vrsta aktivnosti: edukacije, obrazovanje itd. kroz različite vrste seminara, konferencija i slično, iako je postojala itekakva podrška koja je iskorištena ali nažalost onog efekta ... u smislu u kome je trebala da doprinese.

Ja hoću da pomenem problem, upravo suštinu problema, a to je jedna institucija, tri lica, način komunikacije između njih i odluke koje oni i način donošenja odluka, odnosno nedonošenja odluka ukoliko ne mogu da se dogovore i dobrim dijelom što je proizašlo možda i zbog nedorečenosti i različitog tumačenja samog zakona, a jednako tako i potrebe možda da se promijeni zakon. Mi smo ovde već bili suočeni u nekoliko navrata s pojedinim odredbama zakona, odnosno suočili smo se sa problemima zbog različitog tumačenja pojedinih odredbi zakona. Meni je žao da upravo ova institucija koja sa tim poslovima i problemima diše nikad nije imala inicijativu u smislu tog kreiranja povoljnijeg institucionalnog zakonodavnog okvira za funkcionisanje ove institucije.

I hoću da pomenem da bi bilo dobro da ovaj period, i uz sve ono što će nam uslijediti u narednom periodu, kada je u pitanju funkcionisanje Institucije ombudsmena, iskoristimo svi ovde i posvetimo pažnju ovoj instituciji. Dakle, i da od Institucije ombudsmena, odnosno samog ureda dobijemo na neki način možda neke sugestije, primjedbe, inicijative itd. kada je u pitanju institucionalni okvir, jedno otvoreno, možda, jedan otvoren pristup u komunikaciji sa Parlamentom šta je problem bio u funkcionisanju ove institucije, odnosno šta možemo popraviti i u nekim drugim segmentima, odnosno u načinu rada.

Naravno, za pohvalu je sve ono što su i dobro uradili. Meni je žao da se cjelokupna reforma ovih institucija – dakle, i dvije entitetske koje su trebale na neki način da ne samo prestankom rada nego njihov rad se inkorporira pod jedan krov – da rezultira i onim što je trebalo da poboljša stanje u oblasti ljudskih prava u BiH, meni je žao da do svega toga nije došlo, ali i žao mi je, moram reći, da malo više ne govorimo danas povodom Izvještaja o radu ove institucije.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici.

Riječ ima uvaženi predsjedatelj Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Ja sam mislio s mjesta da komentarišem ovo. Ali, s obzirom da se moram da osvrnem na tri tačke koje je uvažena poslanica Hadžiahmetović, odlučio sam da izađem ovde za govornicu.

Naime, ničim izazvana uvažena poslanica je spomenula Kolegijum kako nije stavio zajedno tačku sa ombudsmenom i tačku sa revizijom. Znači, najmanje tri puta direktno, a više puta indirektno ili posredno. Mogli ste to da predložite Proširenom kolegijumu na raspravi o tački dnevnog reda i na početku ove tačke i niko, vjerujte, u ovoj sali ne bi imao protiv toga. Staviti zamjerku Kolegijumu da to nije uradio, ja smatram da je nesuvislo.

S druge strane, ne želim da kažem da ste vi to rekli, ali želim da kažem svoj lični stav i SNSD-a stav da jedan čovjek, jedna institucija, jedan čovjek, jedan glas, nije za nas model na kome može da funkcionise BiH. Za nas model koji trebamo da gajimo je konsenzus.

I treća stvar, mi u Kolegijumu smo išli na inicijativu izmjena i dopuna Zakona o ombudsmenu u pravcu traženja boljeg rješenja za problem koji nam se prošli put desio. OHR na zajedničkom sastanku i sa ostalim nevladinim organizacijama nam je predložio da to ne radimo i da idemo na rešenje koje je danas ovde bilo predloženo u Parlamentu i koje je usvojeno. Znači, i bilo je inicijativa i vidjeli smo da nešto fali u tom zakonu i u tom pravcu je Kolegij išao da uputi izmjene i dopune zakona, ali na ovaj drugi način smo danas riješili ovu stvar.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Odgovor na repliku: uvažena zastupnica Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Nije ni slučajno odgovor na repliku nego ispravka krivog navoda. Ja nisam kritikovala Kolegij, nego sam pohvalila Kolegij koji je kad je u pitanju RTV servis stavio izvještaj da dobijemo cjelovitu sliku. Mislim da je to dobro, da je dobar model i u tom smislu sam izrazila žaljenje da nismo, recimo, i u ovom slučaju imali. Sticajem okolnosti to imamo na istoj sjednici, a mogli smo imati na dvije. Prema tome, kolega Živkoviću, vama je pohvala za televiziju, a nije kuđenje za ombudsmana nego je možda sugestija jedna da kad god budete u ovakvoj prilici da na možda različitim tačkama dnevnog reda da ih objedinite, da dobijemo cjelovitu sliku.

A drugo, ja nisam govorila o jedna insitucija, jedno lice, nego sam govorila ovde jednu instituciju čine tri lica, ne propagirajući uopšte model, ... bilo kakav model, nego ukazujući na problem kako se jedna institucija koju čine tri lica pretvorila u maltene tri načina funkcionisana jedne institucije i probleme koji su iz toga proizašli.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Neću ja ni replicirati niti ... krive navode nego hoću nekoliko riječi reći i u vezi Godišnjeg izvještaja i moje viđenje koncepta kojeg imamo, kada je riječ o Instituciji ombudsmena.

Naravno, ja poštujem i vrlo cijenim Godišnji izvještaj kojeg danas imamo i volio bih da smo ga čak i ranije raspravljali i, evo, on je bio podloga za niz nekih inicijativa i prijedloga koji mogu ići u pravcu poboljšanja stanja u ovoj oblasti. Međutim, ja sam i dalje uvjeren da kada je riječ o konceptu, na kojem smo uredili ovu instituciju, nije najefikasniji, nije najracionalniji. I apsolutno se ne mogu složiti da u ovom slučaju, dakle, gdje se radi o univerzalnoj stvari, univerzalnim pravima, ljudskim pravima, primjenjujemo naše uobičajene koncepte zaštite konstitutivnih naroda itd. Dakle, mi smo sugerisali na neki način uspostavljajući Instituciju ombudsmena u smislu tri lica, sugerisali ljudima, ovisno od nacionalne pripadnosti, u kojem pravcu da idu. Ja znam da će možda mene neko pokušati demantovati i možda čak i prisutni ombudsmen koji će mi podastrijeti podatke da ljudi, bez obzira na nacionalnu pripadnost, idu bilo kojem ombudsmenu koji je slobodan itd., ali ja vas uvjeravam da smo mi, ipak, na neki način, uspostavljajući tri lica – Srbin, Bošnjak i Hrvat – sugerisali ljudima da se upućuju prema ombudsmenu koji pripada narodu kojem i oni pripadaju, što je pogrešno po mom mišljenju.

I mislim – povezivanje tog principa jedna institucija, jedan čovjek – nije riječ o jednom čovjeku, nego je riječ jednostavno o ombudsmenu, riječ je o ombudsmenu i to je bilo sasvim dovoljno da on ..., kroz dalju ... organizaciju itd., tu funkciju apsolutno može da izvršava. Ali, sigurno, siguran sam, da je nama svima isti cilj.

I na kraju, mislim da to ne možemo vezati sa nekim konceptom jedna institucija, jedan čovjek, jedan glas itd., mislim da su to potpuno odvojene stvari jedna od druge.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Za diskusiju: uvaženi poslanik Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja, u odnosu na raspravu o ovim pitanjima statusa ombudsmena, htio bih da postavim nekoliko pitanja.

Šta je uloga i funkcija ombudsmena?

Znajući šta je uloga ombudsmena u evropskim državama, to vam je maltene definitivna presuda ... po kojoj morate postupiti.

Druga stvar, koji je domet odluka ili preporuka ombudsmena u izvršavanju, ja bih rekao, njihovih zaključaka u našem, hajde da kažem, zakonodavstvu?

I treća stvar, koja je vrlo interesantna, mi ovde imamo Godišnji izvještaj koji je sačinjen na 90 stranica, od kojih je 47 stranica posvećeno sudstvu, ja bih rekao, i nedostacima suda gdje se faktički govori o kršenju ljudskih prava, jer se radi o tužbama koje nisu riješene. To je osnovno pitanje kod naših građana, što znači, drugim riječima, pritužbe koje su tu, jer je vrlo interesantno pitanje da vidimo. Ja bih rekao da su ombudsmeni dobro, izgleda, ocijenili problem koji se kod nas javlja: pitanje sudova, izvršenja sudskih, hajde da kažem, sudskih tužbi!

I na kraju, još jedno pitanje za gospodina ombudsmena. U zadnjem poglavlju, u kojem ste dali dodatak 2., vi iznosite neke primjere, izgleda gdje su vam, gdje su se vaše preporuke prihvatile. To mi je drago, ali jedan začuđujući broj ovde je, broj od 5.000, gađao sam ovu najveću cifru, pa je ona 5.440, a ovde svega imamo, je li to znači da oni drugi vas nisu poslušali? Mene interesuje faktički vaša nadležnost i vaše pravo da vaša odluka postane izvršna. Da li nam tu možete dati odgovor: da li se vi, da li vas poštujemo u tim stvarima ili ne poštujemo? Jer, ako bi se samo pretvorili u to da dajete preporuke koje nikog ne obavezuju, onda mislim da je funkcija ombudsmena promašila svoj cilj koji ima u ovim evropskim državama.

Hvala velika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Niko Lozančić se javio. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, ma, moram reći iskreno da sam dvojio ... koliko ima smisla komplicirati ovu sjednicu raspravom o ovom izvješću, pa sam razmišljao neće biti rasprave, da ćemo prihvatiti izvješće jer, i prihvaćajući ovo izvješće i ne prihvaćajući ovo izvješće, nećemo ništa promijeniti. Znači, tako da... razmišljam koliko je racionalno ovo o čemu sad, evo, čemu ja sad dajem doprinos.

Ali evo, ponukan raspravama, možda nije zgored, ... radi budućnosti i radi nekih dilema koje nam se javljaju, i koje će nam se javljati dokle god imamo ovako uređeno zakonodavstvo koje definira Instituciju ombudsmana. I ja, iz tog razloga, znači, ne želeći uopšte da branim Instituciju ombudsmana, da branim ljude koji su danas u Instituciji ombudsmana, jer bih imao možda puno razloga da budem nezadovoljan radom te institucije. Svjestan sam da su dometi te institucije i ljudi koji rade ograničeni zakonom koji je usvojila ova Parlamentarna skupština.

Mi smo raspravljajući na nekoj od prethodnih sjednica o imenovanju ombudsmana umjesto rasprave o uistinu o imenovanju više raspravljali o nekim procedurama koje uopće ne

postoje u zakonu, pa smo htjeli da uvedemo nešto što ne postoji uopće u zakonu. Ono što je mene danas posebno da raspravljam da se javim za raspravu su ova dva papira. Ovaj koji je lijepo ofarban i lijepo upakiran i ovaj koji je skroman ovako upakiran. Ali, i jedan i drugi su izvještaji ombudsmana. I sad razmišljam ko mi je ovaj poslao a ovde vidim ko mi je ovaj poslao. I u jednom i u drugom se govori o nekim aspektima rada Institucije ombudsmana.

Ovo je na određen način prilog. Mislim da sam dobro razumio uvaženu zastupnicu Hadžiahmetović koja je komentirala nedorečenosti u zakonu. I je li moguće da nama pojedinac – jedan od ombudsmana, što je učinio gospodin Safet Pašić – dostavi nekakvo svoje izvješće ili postoji obveza da Institucija ombudsmana koja se sastoji od tri člana dostavi svoje zajedničko izvješće, što sam ja pretpostavio da je ovo. Ne vjerujem ja da su odnosi i stanje u Instituciji ombudsmana uzrokovana trenutačnim kadrovskim sastavom, da tako kažem,... personalnim sastavom Institucije. Možda je dobra prigoda da ne ulazeći uistinu u suštinu ovih izvješća, jer mislim da nećemo ništa napraviti ili prihvatili ili ne prihvatili ih, mislim da nam oni trebaju biti dobar povod i dobar razlog da bez obzira na ovo čemu vas je informirao predsjedatelj Doma. Mi smo, doduše, motivirani nečim drugim, ušli bili u razgovore i pokušali, čak smo imali nekakve prijedloge da idemo u proces izmjena zakona o Instituciji ombudsmana. Ja i sad mislim da taj zakon treba mijenjati, jer mislim da on ima toliko nedorečenosti, toliko šupljina da, bez obzira koga sutra izaberemo, imat ćemo potpuno isto stanje u funkcioniranju ove institucije. Ali evo, stajališta određenih međunarodnih institucija koje rade ovde u BiH skupa s nama je bilo da u ovom trenutku to nije neophodno. Meni se čini, pogotovo kad gledam ovo izvješće, da je i ovo izvješće, odnosno ova izvješća da su razlogom da ozbiljno razmotrimo – ne ad hoc, ne na brzinu ... jer uistinu mislim da je ovo bitna institucija – vrijeme, tajming, način, modalitet, pa da možda obvezemo i ljude koji su još uvijek u Instituciji ombudsmana da temeljem vlastitog iskustva u dosadašnjem implementiranju ovog zakona predlože, iniciraju određene izmjene i da u nekom razumnom roku dođemo do jednog kvalitetnije zakona o Instituciji ombudsmana.

U ovom trenutku bih pozvao evo da prihvatimo Izvješće našeg nadležnog povjerenstva koje upravo ide u pravcu prihvatanja Godišnjeg izvješća Institucije ombudsmana, a da uz jedan dodatni zaključak, evo ako je to potrebno, bio bih više za razmišljanje svima nama, da vidimo koji model, da u što skorijem razdoblju uđemo u fazu donošenja jednog kvalitetnijeg zakona o Instituciji ombudsmana, kako bismo osigurali da ova institucija uz sve ono što bi trebalo, a što danas nemamo, osiguramo i onu punu i pravu neovisnost Institucije ombudsmana. To je možda i najveći nedostatak postojećeg zakonskog rješenja jer, dokle god se ta institucija bude birala ovde, ona će biti politički obojena, bez obzira koliko mi deklarativno bježali od toga, jer ovo je političko tijelo. Ipak, i kako god mi odlučujemo, odlučujemo politički.

Pa evo, da i u tom smislu razmislimo. Znači, ja bih, ... imajući u vidu uvjete u kojima je funkcionirala dosadašnja Institucija ombudsmana, odnosno aktualna, dao podršku da se prihvati ovo izvješće ali da ... razmislimo o mogućnosti da vrlo skoro uđemo u proces donošenja ili izmjena ili potpuno novog zakona o Instituciji ombudsmana.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Ako nema više prijavljenih, uvažena poslanica Rajilić. Izvolite.

SNJEŽANA RAJILIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ovo je meni prvi izvještaj koji gledam u ovom parlamentu ove institucije, ali ovakvih izvještaja kraj mene, dok sam radila u parlamentu RS-a, prošlo je pet-šest i bila sam predsjednik, odnosno, predsjednica nadležne komisije za ovu instituciju u RS-u i moram reći da ove primjedbe koje sam čula i od gospodina Lozančića i od još nekih diskutantata tamo nisu bile upitne, nisu bile prezentovane, bar u posljednje dvije godine od kada je promijenjen sastav u Instituciji ombudsmena RS-a i imam informacije da ta institucija tamo ... jako dobro funkcioniše.

Ono što se nisam složila sa gospodom Azrom jeste činjenica da otprilike, kako sam ja to razumila, sve treba centralizovati, pa onda vidjeti kako će to funkcionisati. Evo, ja stvarno imam jako pozitivna iskustva sa tim ombudsmanom i, čini mi se, da mi ustvari trebamo raditi na programu u kojem će ombudsmen biti što bliže samome čovjeku, narodu koji neće morati putovati, jer evo i tamo gdje sam radila, znači, ombudsmen nije svaki dan bio u svakoj opštini nego je dolazio povremeno i stvarali su se veliki problemi da ljudi dođu i uopšte razgovaraju s njima. Ono što ja imam informaciju: preporuke koje su pisali ombudsmeni što usmeni, odnosno i usmene, bile su dobro prihvaćene od institucija u RS-u.

Ja sam se javila samo iz jednog razloga da kažem da i u ovom izvještaju ima određenih preporuka koje se odnose i na našu instituciju, a to je naš parlament. ... Mene posebno zanimaju ove preporuke koje se odnose na rad sudova u BiH, jer se svi, pa ne mogu reći baš svi, ali bar oni koji imaju svoje kancelarije u opštinama i koji rade sa našim stanovništvom, odnosno biračima, susrećemo se sa činjenicom da nam se jako veliki broj ljudi obraća i traži našu pomoć kod sudskih procesa. Naravno, mi kao izabrani predstavnici naroda namamo pravo da se miješamo u rad sudova i onda dolazimo u jednu situaciju da ne možemo da pomognemo građanima koji su glasali za nas, a ne možemo ni da mu objasnimo zašto mi to ne možemo da učinimo.

S obzirom na to, ja bih znači značajno podvukla ove preporuke koje se odnose na reformu pravosuđa, jer se navodi da se treba da završi ovaj proces što prije, imenovanjem dodatnih ili još imenovanjem bar onih koji su predviđeni za rad određenih sudova, jer sudovi nam nisu popunjeni. Imamo situaciju da nemamo dovoljno sudija da rade u nekim opštinama, tako da se guši, zagušuje rad u tim sudovima. Također, i onaj dio gdje bi tehničko osoblje moglo malo bolje da radi, s obzirom na njihove plate, oni to neće, odnosno, s obzirom na razliku plata između sudija i tehničkog osoblja, onda dolazi do zastoja pisanja samih presuda.

I jako bitna stvar, mislim da svi ovde mi treba da razmislimo o ovlaštenjima koje ima Visoki sudski i tužilački savjet, jer smo u situaciji da oni sami znači imenuju sudije i tužioce a onda oni sami odlučuju o njihovom radu i daju njihovu ocjenu. Mislim da je to određeni sukob interesa i da to dovodi do neefikasnosti sudova, jer u principu, ako se dobro dogovore sa Visokim sudskim i tužilačkim savjetom, njih niko ne dira.

I još jedno, ovdje napred u ovom izvještaju imate jedan dio koji govori o radnim pravima radnika i u Federaciji BiH i u RS-u gdje ombudsmeni smatraju da su značajno ugrožena prava radnika, i to posebno u onim slučajevima kada oni ostaju bez posla i u sudovima traže svoja prava. Između ostalog, ja bih posebno podržala ovaj dio koji se odnosi na izmjenu plaćanja taksi

u vezi ovih procesa, jer te takse, u principu, ti radnici ne mogu da plate i onda dolaze u situaciju da uopšte ne tuže a da ne kažem koliko dugo traje taj proces dok ga dobiju, a posebno koliko traje proces, izvršni proces, da uopšte naplate svoja prava.

Stoga bih evo još jednom zamolila ili ombudsmena ili nadležnu komisiju da pokrene izmjene ili preporuči da dođe do izmjene u pogledu taksi koje se plaćaju za pokretanje radnih sporova.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

I ja bih sad zamolio ombudsmena gospodina Mariofila Ljubića da se obrati Domu. Izvolite.

MARIOFIL LJUBIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, uvaženi zastupnici, zahvaljujem na mogućnosti da u kratkim crtama osvrnem se na Godišnji izvještaj za 2006. godinu Institucije ombudsmana

Kao što ste vidjeli, mi smo imali oko 5.200 žalbi. Glavne oblasti kršenja ljudskih prava su u odnosu i na 2005. pravosuđe, uprava, oblast radnopravnih odnosa, socijalna i zdravstvena zaštita, mirovinsko i invalidsko osiguranje. Poseban problem imaju povratnici u ostvarivanju svojih prava, posebno prava na socijalnu i zdravstvenu zaštitu.

Zabrinjava velika neujednačenost zdravstvene i socijalne zaštite na teritoriji BiH, različito od entiteta do entiteta, od kantona do kantona. Apeliramo da institucije vlasti BiH osiguraju minimum socijalne i zdravstvene zaštite za sve građane kroz ravnomjerniju raspodjelu sredstava iz svih raspoloživih fondova. Poseban naglasak stavljamo na osiguranje uživanja prava priznatih važećih zakonskih propisa za svu djecu na cijeloj teritoriji BiH, jer to dosad nije slučaj. Svakako da će uspostava Posebnog odjeljenja ove institucije – gdje smo već to započeli, to ste vi u izmjenama zakona lijepo usvojili – to je jedna dobra stvar koja je prihvaćena, znači da se formira Posebno odjeljenje za prava djece.

Što se tiče funkcioniranja pravosudnog sustava, i pored reforme, mi možemo zaključiti da sve nije onako kako bi trebalo s obzirom da se povećava broj neriješenih predmeta, s obzirom, mi često naglašavamo, da moramo voditi računa da reforme ne mogu ići samo nauštrb najsiromašnijih. Jedna naša preporuka i ono što smo primijetili da moramo se pozabaviti time: da pravda u BiH ne postane preskupa i kao takva dostupna samo jednom uskom krugu ljudi! Bojim se da je to u ovom trenutku tendencija takva.

Što se tiče mirovinsko-invalidskog osiguranja, preporuka je znači da se u BiH započne temeljita reforma. Što se tiče zaposlenih, nemam šta dodavati, vi ste to stvarno rekli. Poseban problem povećanja žalbi na stanje u zatvorima. Mi podržavamo i reformu. Mi smo i uključeni aktivno u stanje reforme zatvorskega sustava.

Dalje, još uvijek neriješen problem smještaja neuračunljivih počinitelja kaznenih djela. To se posebno odnosi na Federaciju. Mi smo dobili vašu podršku. Stanje se, istina, blago popravlja ali još uvijek nije riješeno. Također, neriješen status ustanova za smještaj hendikepiranih. Tu, u prvom redu, apeliram da i vi svojim autoritetom apelirate i prema nižim razinama da preuzmu osnivačka prava na postojećim ustanovama, kako bi tu stanje bilo zadovoljavajuće.

Što se tiče znači izmjena i dopuna Zakona o ombudsmanu koji ste vi usvojili, taj zakon, bez obzira na svoje manjkavosti, daje pretpostavke za jedan kvalitetniji rad, posebno uspostavom posebnih odjela koji se tiču prava djece, prava invalida, prava nacionalnih manjina i vjerskih i drugih i svih. Znači, što se tiče preporuka, naoko preporuke nisu snažno sredstvo, ali ja mislim da one jesu dovoljno snažno sredstvo, jer ombudsman ne treba biti zamjena ni za inspekciju ni za sudove ni za sve one koji trebaju raditi svoj posao. Najznačajnije preporuke su kad preporuku usvoji Parlamentarna skupština. Ja mogu reći, od svih institucija BiH, najbolju suradnju, najveću podršku, smo imali dosad od Parlamentarne skupštine koja je, usvajajući naše preporuke, naša specijalna izvješća i zaključke, davala znači snažan ton našim preporukama. Ali, opet kažem, ne treba, znači, mislim, da smo mi zamjena za ... sudove, da smo mi zamjena za inspekcije, jer mi, kad tretiramo znači stanje u pravosuđu, mi ne možemo raspravljati o meritumu sudskih odluka, mi raspravljamo o proceduri.

Što se tiče stanja, ja napominjem da je ovo znači Godišnji izvještaj Institucije ombudsmana, znači usuglašen izišao iz institucije i on je takav. Mi ga možemo prihvatiti, ne prihvatiti, mi ga ne možemo napraviti ljepšeg nego jeste. Mislim da je vrlo korektan i, ... da jednostavno uz vašu podršku, može dati dosta dobrih i kvalitetnih zaključaka i ja pozdravljam inicijative, znači da se, možda, i kao rezultat ovog izvještaja povede jedna diskusija, pripremi jedna diskusija i o pitanju funkcioniranja Institucije ombudsmana i o ljudskim pravima. Evo, ja se obvezujem da sa svojim kolegama pripremim jedan inicijalni materijal i uputim ga prema Kolegiju ovog doma i da zajednički raspravimo neke aspekte i da možda dođe do poboljšanja.

Ja napominjem da još uvijek znači funkcioniraju dvije institucije ombudsmana koje rade znači svaka na svojoj razini. Ja napominjem, mi smo imali problema i najviše probleme smo mi osjećali radi ovog neriješenog statusa jer, ja napominjem, ovaj neriješeni status traje ... dana. Mi imamo još uvijek živ konkurs za 22 pozicije, ali smo ga zaustavili iz razloga jer se čeka znači reforma ovih institucija i, prema tome, znači nije to ni naš, nije to pitanje samo do ove institucije, nažalost, mi smo, mi trpimo sve te posljedice i zato bih, ... na kraju, još jednom, znači zahvalio bih na dosadašnjoj podršci i pozvao da ovaj proces što prije dovedete do kraja, znači uz evo obavezu da mi iz institucije dostavimo jedan materijal, sa osvrtom na sve ove diskusije koje smo danas čuli na ove prijedloge, jednostavno, kako bi, znači, mogli i raspraviti i o zakonu, možda na drugi način malo definirati neke zakonske odredbe, ali ograničenja su takva kakva su i ovaj izvještaj prihvatite onakav kakav jeste, jer stanje jeste tako. Možda i u pojedinim oblastima malo zabrinjavajuće, ali ono je tako. Uz uvažavanje i tih i donošenje zaključaka, mislim da nešto možemo popraviti.

Ja se zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem se.

Ako nema niko više da se prijavi za raspravu, ja zaključujem raspravu i stavljam Godišnji izvještaj za 2006. godinu Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH, sa Izvještajem naše komisije i zaključcima zajedno na glasanje, a nakon toga ćemo glasati o zaključku gospodina Nanića.

Molim Dom da se pripremi za glasanje.

Možete glasati. Sad!

Tehnički problemi!

Molim vas da ponovimo ovo glasanje, da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate. Sad!

Molim vas da pripremite kartone za glasanje.

Pozivam Dom da se izjasni ko je „za“?

Molim vas da držite kartone dok se vrši prebrojavanje.

Zahvaljujem.

Sada da se izjasnimo ko je „protiv“? Nema.

Izjašnjavamo se ko je „suzdržan“? Zahvaljujem.

Molim vas rezultate?

26 „za“, niko „protiv“, šest „suzdržanih“, dovoljna entitetska većina.

Usvojili smo ovaj izvještaj.

Sada glasamo o Zaključku gospodina Nanića, uvaženog poslanika, koji kaže:

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zadužuje Vijeće ministara BiH da primjedbe, prijedloge, preporuke i zaključke iznesene u Godišnjem izvještaju Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH za 2006. godinu analizira i izradi prijedlog mjera za rješavanje isti. Prijedlog mjera se Parlamentarnoj skupštini BiH treba dostaviti na razmatranje u roku od 60 dana.

Ja se nadam da je sad tehnika uredi. Znači, nismo sigurni da li je uredi, ali ćemo pokušati da glasamo.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

Očigledno da nije nešto uredi.

Molim vas da se pripremite sa kartonima da glasamo.

Pozivam Dom da se izjasni ko je „za“?

Ko je „protiv“?

Ko je „suzdržan“?

26 „za“, 27 „za“, četiri su „suzdržana“, nije bilo „protiv“, dovoljna većina.

Ovaj zaključak je prošao, mada ja dobijam listing, samo se ne prikazuje na ekranu, a listing kaže 26 „za“, „suzdržanih“ sedam, „protiv“ nije bilo, tako da malo pripazimo na način na koji glasamo.

Zahaljujem.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda i predlažemo kao Kolegijum da spojimo 23. i 24. tačku dnevnog reda u raspravi, jer smo se mi u Kolegijumu dogovorili da ograničimo raspravu na tri minuta ili dvije replike, iz jednostavno praktičnog razloga, što smatramo da do 17 časova kada nastaju tehnički problemi i nestanak struje u ovoj instituciji ... završimo ovu raspravu, a da nakon toga Kolegijum predloži način na koji ćemo završiti sjednicu, odnosno prekinuti sjednicu. Zato imajte razumijevanja za ovakav naš stav i nemojte da previše nam zamjerate kada vas upozorimo na vrijeme.

23. tačka dnevnog reda:

Ad.23. Izvještaj o radu i poslovanju Javnog radiotelevizijskog servisa Bosne i Hercegovine, sa Izvještajem o radu Upravnog odbora

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

20. jula 2007. godine, Upravni odbor BHRT-a dostavio je Parlamentu Izvještaj o radu i poslovanju Javnog RTV servisa BiH koji je Upravni odbor usvojio 5. juna 2007. godine. Takođe je dostavio Izvještaj o radu Upravnog odbora RTVBiH. Za razmatranje ovih izvještaja je nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije. Od ove komisije smo 24. septembra dobili obavještenje da je Komisija na svojoj 7. sjednici, održanoj 4. septembra 2007. godine, zaključila da je potrebno da Upravni odbor Javnog RTV servisa sačini novi cjelovit izvještaj o radu Javnog RTV servisa u kojem će dati sugestije za prevazilaženje problema u radu, prije svega sa rješavanjem finansijskih problema, te da zajedno sa Izvještajem Kancelarije za reviziju institucija BiH Parlamentu dostavi taj izvještaj. Na 9. sjednici, održanoj 9. oktobra 2007. godine, nadležna komisija je konstatovala da je Izvještaj o radu dopunjen podacima iz Izvještaja Kancelarije za reviziju institucija BiH o reviziji BHRT-a. Komisija nije usvojila Izvještaj o radu i poslovanju Javnog RTV servisa i zauzela je stav da bi prije razmatranja Izvještaja na Domu Komisija za finansije i budžet Doma trebala dostaviti mišljenje o Izvještaju Kancelariji za reviziju institucija BiH o reviziji za 2005. godinu BHRT-a i 2006. godinu.

Imajući ovo u vidu, Komisija je zatražila da se Izvještaj skine s dnevnog reda 16. sjednice Doma i 5. oktobra 2007. godine je dostavljen novi izvještaj o radu Upravnog odbora. Upravni odbor je 1.11.2007. dostavio Dopunjeni izvještaj o radu Upravnog odbora. Konačno, Mišljenje nadležne komisije dobili smo 1. novembra 2007. godine.

Vezano za Izvještaj o radu Upravnog odbora, Komisija je zaključila da je potrebno da Upravni odbor dopuni Izvještaj sa više detalja o radu i aktivnosti, od imenovanja do danas, te da zajedno sa Poslovodnim odborom BHRT-a preduzme mjere na otklanjanju propusta navedenih u Izvještaju Kancelarije za reviziju institucija BiH, kao i da sačini plan mjera za rješavanje problema dugovanja i naplate potraživanja BHRT-a. I konačno, na 10. sjednici, održanoj

31.10.2007. godine, Komisija je usvojila Dopunjeni izvještaj o radu Upravnog odbora Javnog RTV servisa. U konačnom mišljenju, Komisija Domu predlaže da usvoji zaključke koji glase:

Uzimajući u obzir činjenicu da je u Izvještaju Kancelarije za reviziju institucija BiH o reviziji BHRT-a za 2005. i 2006. godinu navedeno niz aktivnosti koje nisu u skladu sa važećim zakonima, potrebno je da kontrolni organi institucija BiH izvrše uvid u poslovanje BHRT-a. Do kraja 2007. godine treba usvojiti novu koncepciju marketinških usluga BHRT-a i uspostaviti marketinške službe BHRT-a.

I u skladu sa onim na početku, ja ću pročitati da je Kancelarija za reviziju 2. oktobra 2007. godine dostavila Izvještaj o reviziji Javnog RTV servisa za 2005. i 2006. godinu. Nadležna Komisija za finansije i budžet razmatrala je Izvještaj o reviziji i Domu 17. oktobra dostavila komisijski izvještaj. Vi ste dobili i Izvještaj o reviziji i komisijski izvještaj. Skrećem vam pažnju na zaključke u komisijskom izvještaju, u četiri tačke koji se Domu predlažu na usvajanje. Naime, zaključci pod rednim brojem 3. i 4. su već prevaziđeni zbog protoka vremena, pa mi treba da glasamo samo o zaključcima pod brojem 1. i 2. Izvještaja Komisije, a oni glase;

1. BHRT treba bezrezervno da ispoštuje sve preporuke revizije navedene u izvještajima za 2005. i 2006. godinu.

2. Od kontrolnih organa traži se da se izvrši uvid u finansijsko poslovanje BHRT-a po revizorskim izvještajima za 2005. i 2006. godinu.

Mi danas imamo i zaposlene u BHRT-u. Ja im se zahvaljujem na prisustvu. Ako budu izrazili želju da diskutuju, oni će dobiti. Sad otvaram raspravu.

Uvaženi poslanik Erić, pa Marković, Elez i Bahtić, Mehmedović, po tom redu.

SAVO ERIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, ja ću pokušati da što kraće remiziram, a ova tačka zaslužuje veliku pažnju, pogotovo zbog značaja medija, demokratije koju propagiramo i zakona u koga se zaklinjemo. To je jedno.

Ovdje što smo mi uočili, kratko. Govorim u ime Kluba Srpske demokratske stranke, znači, izvještaje koje smo dobijali. Zakon o Javnom RTV servisu BiH, broj 92. – ovdje tačno i decidno stoje nadležnosti Upravnog odbora i nadležnosti direktora. Vi znate da smo dobili izvještaje od menadžmenta RTV, znači koji nije bio na Upravnom odboru, znači kršio se zakon i o tome ne bih puno raspravljao.

Ono što je dalje problematično jeste stanje tamo. Na plate se odvaja 33% od ukupnog prihoda, ... 3, revers 2 i neki troškovi 4. Znači, ukupno 42% ide na lična primanja. Ako uđemo malo u menadžment i ekonomiju, onda ćemo shvatiti: svaka kompanija (firma) koja ima preko 15% učešće za lična primanja i ostalo, faktički je nelikvidna i treba da ide odmah u stečaj. Znači, vi imate ovde priču od 42%.

I ono što bih kratko rezimirao jeste – revizorski izvještaji koji su pred vama – znači, imamo upozorenja da nije vršena revizija 2005. godine. Onda imate upozorenja i tačne stavke da je trenutni dug negdje između 7 i 8 miliona. Ako uzmemo u obzir i ovaj izvještaj, jedna tačka koja kaže 4,3 miliona tzv. prikriveni gubitak, ja zaista nisam do sada nikad mogao da shvatim i ovo da razumijem šta je to prikriveni gubitak, a najvjerovatnije su se tamo izvještaji godišnji, znači, na neki način prikrivali.

Da ne bi širili priču, ja predlažem, pošto sam i član Komisije za finansije i budžet a to će najvjerovatnije i predsjednik Komisije reći, da usvojimo stavove Komisije i da usvojimo ovaj revizorski izvještaj i da se tamo u televiziji što prije pokrenu sva pitanja. Ja ne znam da li je danas ovo sa članom Upravnog odbora riješeno ili nije, vrijeme će pokazati, ali zaista je alarmantno i ne bi bilo dobro, pogotovo za nas i za ovu kuću, da svi ljudi koji su tamo strepe šta će biti sa njima. To je jedno. Kako će nam biti izvještavanje drugo i treće, znači kako se ... troše tamo pare, to je jedno, koliki je dug i ko će taj dug sanirati! Znači, da li da se mi upuštamo u taj dug ili da donesemo neku ... preporuku ili odluku da tamo revizor ili kontrolni organi, kako je već stav ove komisije, uđu i što prije se vidi da li je to stečaj ili, znači, ko će sankcionisati taj dug, a upozoravamo vas, znači da su i revizori, pošto ta firma nema internu reviziju, da vidimo kako će se ubuduće trošiti ta sredstva, pogotovo, ako znamo da uređivačka politika ima mnogo više trošenja ... agencijama i nekih troškova koji su nevidljivi, nego što su realni. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Upozoravam na vrijeme poslanike. Marković uvažena. Izvolite.

MILICA MARKOVIĆ:

Hvala.

Pa evo, ja ću, poštujući vrijeme i okolnosti pod kojim treba da završimo današnji rad ovog parlamenta, pokušati da u najkraćim crtama iznesem svoje zapažanje u vezi sa izvještajima koje imamo danas na dnevnom redu.

Odmah bih rekla da je Izvještaj o poslovanju i Izvještaj Upravnog odbora RTV BiH – po mom zapažanju, bi trebalo napraviti određenu razliku. Zapravo, ja primjećujem da se u Izvještaju o poslovanju, to je ovaj dokument, ... govori samo o onome šta je bilo, kako se posao organizovao, šta se događalo, dok Izvještaj o radu ... Upravnog odbora ove medijske kuće govori da se Upravni odbor odgovornije, unosnije bavio problematikom koja je trenutna u ovaj RTV BiH. No i revizorski izvještaj i ova dva dokumenta koja sam pomenula govore da je vrlo teško stanje u toj kući, da postoje velika dugovanja, da postoje mnoga pitanja ... kojima se treba baviti i na koja treba odgovoriti, počev od marketinške službe, odnosno marketinga kao jednog vida ostvarivanja prihoda u TV BiH, zatim RTV takse, koje se zahtjevom ovdje koji nam je dostavljen – traži se ... povećanje. Zatim od statusa i pitanja glavnog i odgovornog urednika za koga nisam mogla da zaključim iz ovih dokumenata da li je bio konkurs, da li je završen taj konkurs, da li je bilo imenovanje glavnog i odgovornog urednika ili se nije završio taj proces.

No, ono što svakako zavređuje najviše pažnje iz ovih dokumenata jeste da prema revizorskom izvještaju koji smo dobili ovdje: činjenice i cifre govore da postoji veliko opterećenje u smislu dugovanja RTV BiH i da je vrlo diskutabilno sad ko će taj dug sanirati. Dakle, ko će ga dovesti na nulu, da li to može uraditi samo Upravni odbor i menadžment ove kuće ili bi trebalo možda neki veći krug, širi tim ljudi da se uključi da bi se to razriješilo.

Mi možemo danas elaborirati ovdje mnoga pitanja ... koja su u ovom izvještaju data, ali bih se ja skoncentrisala samo na nekoliko. Naime, što se tiče programa ove televizije, ovdje je u Izvještaju Upravnog odbora navedeno da je gledanost ove televizije na prilično niskom nivou. Da se pominje procenat od 3% do 7%, a pri tome se ova medijska kuća zove i RTV BiH. Dakle, postavlja se pitanje: zašto je to tako? Šta je učinio menadžment i urednici i ljudi koji se bave uređivačkim programom te televizije da se to promijeni u nekom boljem pravcu? O finansijskom stanju, dakle, ne bih sad posebno govorila. Cifre i podaci iz revizorskog izvještaja sve govore o tome. Znači, treba se baviti pitanjem: Kako je to moguće razriješiti i kako je moguće sanirati to stanje? Ono što oni ovdje akcentuju posebno jeste marketing. Dakle, marketing, kao jedan vid ostvarivanja prihoda u ovoj kući, ispostavilo se, prema informacijama koje su ovdje date, da zapravo marketinška služba uopšte i ne postoji u ovoj televiziskoj kući i da to radi Federalna televizija, ostvarujući i praveći određene ugovore sa agencijama za marketing u BiH, pri čemu, recimo, generalnom direktoru nisu poznati ugovori – kakvi su uslovi tih ugovora, kakve su obaveze, kakvi, šta se zapravo dobija tim ugovorima!

RTV taksa se traži da se ona poveća sa 6 na 11 maraka, polazeći od činjenice i principa kako se ona dijeli. Ja zbog vremena ne bih posebno elaborirala RTV taksu, mada je ovdje naznačeno, naznačeni su kriterijumi da Upravni odbor podnosi predlog, Regulatorna agencija daje saglasnost, a Parlamentarna skupština BiH donosi odluku o tome da li će se ta RTV taksa povećati ili ne. Mislim da bi to trebalo još jednom analizirati i vidjeti da li je, poštujući sve činjenice da se ta RTV taksa povećava u trenutku davanja saglasnosti ... za pet godina djelovanja i rada jedne televizijske kuće. Dakle, poštujući tu činjenicu, mislim da analizirajući standard ukupnog građanstva BiH i platežne mogućnosti ljudi u BiH treba oprezno prići tome, jer odgovorno tvrdim da u jednom dijelu BiH, upravo zbog programskih sadržaja, zbog uređivačke politike za koju, ... odmah da budem jasna i precizna, nije dobro da se mi kao poslanici i ovaj dom miješamo. Ali moram da kažem da postoji antipatija prema programu te televizije kod određenog broja gledalaca i građanstva, upravo zbog toga kako se i na koji način plasiraju određene informacije, kako se tendenciozno prikazuju određene emisije i kako se zapravo reaguje na određene pojave u BiH. Uzeću za primjer Republiku Srpsku, recimo, i određene političke okolnosti i ambijent i kako ta televizija djeluje i kako se odnosi prema tim svim sadržajima. To je, naravno, posebna tema i mislim da i iz takvih razloga postoji nezadovoljstvo jednog broja građanstva programom i sadržajima te televizije, pa odatle i nezainteresovanost da se ta RTV taksa plaća.

Ono što očigledno menadžment nije uradio i nije dovoljno posvetio pažnje u ovoj kući pored, naravno, finansijsko-materijalnih i ... tehničko-organizacionih uslova koje je bilo dužno da obezbijedi i da ... uspostavi da bi kuća normalno radila, postoji i problem i sa stanjem kod kadrova. Ovdje je navedeno u Izvještaju o radu Upravnog odbora da nije, da ne postoji dobra organizovanost kadrovska u ovoj kući, dakle, da postoji, negdje oko 60% je kadra sa srednjom stručnom spremom, znatno manje od toga kadar je sa visokom stručnom spremom. Nacionalna

struktura je još, da kažem, diskutabilnija, jer ... ovdje je rečeno da Srbi zaposleni u toj kući čine 7,9%, a Hrvati 9,3% ... dok Bošnjaci čine 67,3% zaposlenih u toj kući.

Ako RTV pretplatu plaćaju, a navedeno je da plaća oko 60% građanstva u BiH; od ukupnog, zapravo, od ukupno prikupljene RTV takse oko 55% je prikupljeno ... u RS-u, zapravo njihova prikupljenost je 55% u RS-u, jedan dio naravno u ... hrvatskom stanovništvu, jedan dio u Federaciji, gdje zapravo, dakle, od građanstva Bošnjaka i Hrvata koji gledaju taj program. Dakle, ako se ... polazi od činjenice da svi građani BiH plaćaju, pa koliko-toliko plaćaju tu RTV pretplatu, onda se normalno opravdano postavlja pitanje kakva je nacionalna struktura zaposlenih ljudi u toj kući. Da li je dopustivo da ovakva bude i da li je dopustivo da neko ko se bavi menadžerskim poslovima, organizacionim i kadrovskim poslovima u toj kući, apsolutno ne posvećuje pažnju tome, a očekuje da bude gledan na teritoriji cijele BiH i da normalno gledanost bude znatno veća nego što je od 3% do 7%. I ja mislim da nije dobro od 3% do 7% da bude, naročito, u situaciji kada postoji tendencija da to preraste u korporaciju sa sva tri emitera u BiH.

I, naravno, ovdje ima niz primjedbi koje je naveo Upravni odbor što ja prihvatom racionalnim i razložnim u radu ove ... RTV kuće u BiH i mislim da je ovo da je situacija u ovoj medijskoj kući krajnje ozbiljna i da bi se, prije svega, Upravni odbor i menadžerski tim morao zabaviti, zabaviti ovim pitanjima i ovim problemima. No, naravno, mislim ... da je toliko situacija teška da će im trebati pomoć i da neće to sigurno moći sami da urade, no treba imati u vidu da postoji u BiH veliki broj privatnih televizija, privatnih radija gdje vrlo mali broj ljudi koji čine menadžere, odnosno vlasnike toga, vrlo uspješno organizuju taj rad tih televizija i tih kuća i čak se smatraju vrlo uspješnim televizijskim i radijskim kućama gdje imaju znatan profit, ostvaren najviše na marketingu, dakle bez RTV pretplate, bez ... podrške, finansijske podrške građanstva, najviše zasnivajući se na marketingu i naravno na nekim dodatnim prihodima koji imaju, koji se opet zasnivaju na marketinškoj djelatnosti.

U tom smislu, ja želim da, dakle da privedem kraju ovu diskusiju i da kažem da mi danas bi trebalo, ja predlažem zapravo da se mi posebno izjasnimo o ... Izvještaju o poslovanju i o Izvještaju Upravnog odbora i predlažem da se izjasnimo onako kako se Komisija izjasnila. Dakle, da se Izvještaj o poslovanju ne prihvati, jer revizorski izvještaj govori da poslovanje nije bilo dobro i da je negativno, dok smatram da ... Izvještaj Upravnog odbora možemo prihvatiti i možemo se pozitivno izjasniti o njemu, mada naravno moja sugestija i predlog je da se i Upravni odbor mora dodatno još angažovati i uložiti dodatni trud i napor da se situacija popravi.

I u tom pravcu, ja želim da iznesem i nekoliko zaključaka koje predlažem u ime Kluba Saveza nezavisnih socijaldemokrata u vezi sa ovim izvještajima, a to je sledeće: dakle, smatramo da prvi zaključak u svakom slučaju u današnjem izjašnjenju treba da bude onaj koji je navela Komisija za saobraćaj i komunikacije koja se izjasnila o ovim izvještajima.

A to je, dakle:

Uzimajući u obzir činjenicu da je Izvještaj Kancelarije za reviziju institucija BiH u reviziji za RTV BiH za 2005. i 2006. godinu da je tu utvrđeno niz aktivnosti koje nisu u skladu sa važećim zakonima, potrebno je da kontrolni organi institucija BiH izvrše uvid u poslovanju RTV BiH.

Drugo: Zadužuje se Upravni odbor RTV BiH da detaljno analizira dosadašnji rad Poslovnog odbora, odnosno menadžmenta i angažuje i njegovo angažovanje na provođenju Plana o aktivnostima prema utvrđenim zaključcima Kancelarije za reviziju, te da shodno toj analizi preduzme naredne aktivnosti, u skladu sa zakonom i ovlaštenjima koja Upravni odbor ima.

Treće: Zadužuje se menadžment da odmah pristupi aktivnoj realizaciji Plana o sanaciji negativnog finansijskog i organizacio-tehničkog stanja u RTV BiH.

I četvrto: Zadužuje se Upravni odbor i menadžment RTV BiH da u roku od 60 dana usvoji novu koncepciju marketinških usluga, tj. marketinške službe, kao i da se stvore uslovi za njeno efektivno funkcionisanje i rad ove kuće.

Mislim da moramo imati, na kraju da završim time, moramo imati na umu i u vidu da su radnici koji tamo rade vrlo nezadovoljni i finansijsko-materijalnim, a i organizaciono-tehničkim uslovima rada u ovoj kući i da svakako treba ... voditi računa o tome da je i menadžment i Upravni odbor, a i mi danas koji odlučujemo o ovim izvještajima smo dužni, sa svoje strane, da damo pozitivan doprinos i prilog da bi se to na neki način popravilo i da bismo na taj način i tim ljudima koji rade u toj kući pomogli da i program i sadržaj i uopšte organizaciona koncepcija bude bolja u RTV BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se zahvaljujem uvaženoj poslanici.

Međutim, nemam moralno pravo da bilo kome ograničim diskusiju nakon ovoga i dopustiću svima ko želi da govori koliko želi da govori. Nastavićemo raditi koliko budemo mogli.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Je li replika? Ne. Diskusija! Idemo redom, znači Bahtić, Mehmedović, Dokić, Raguž, Sokolović, Hadžiahmetović.

Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Kao što ste rekli, ja ću krenuti od stava Komisije za finansije i budžet po pitanju Mišljenja Ureda za reviziju. U ... RTV BiH znate da je Mišljenje revizora negativno i to niko nije osporio, ni menadžment ni mi. Mi smo, znači, čak je pohvaljen ovaj izvještaj ... revizora. Oni su napisali sve prepreke, al' mene raduje i to da je menadžment već krenuo u poštivanje određenih preporuka i neke je već uradio, nas je čak i obavijestio. Komisija znači ostaje kod ovih svojih stavova, situacija je vrlo, vrlo teška i složena.

Ja ću nabrojati ovih ... finansijskih, koliko dug je, obaveze su velike, gubitak od 14 miliona, potraživanja, posebno zabrinjavaju od Federalne televizije; nepostojanja, Ured za

reviziju je napisao da ne postoje pravilnici: kontrole o plaćama, sistematizaciji, interna kontrola. Menadžment, menadžment je poslao odluku koje je ovdje potpisnik Džon Širil da donesena odluka, da donošenje općih akata Javnog RTV servisa BiH ... u servisu će primjenjivati kao važeći opći akt u Javnom ... RTV BiH koji nisu u suprotnosti sa odlukom visokog predstavnika i ...odbora. Ja sam taj akt dobio naknadno i nisam ga znao kad smo raspravljali onaj o Uredu za reviziju.

Situacija unutar kuće? Ja u paketu gledam i Upravni odbor i menadžment, za mene je to isto. Mi, znači ova nama kuća treba, taj zakon. Kamo sreće da je državna korporacija uspostavljena ..., jel' ove probleme danas ne bi imali ovih problema kao što imamo! Još nije kasno, a danas moramo predložiti određene zaključke: sanaciju i konsolidaciju kuće, naravno, uz određene rokove i program mjera i temeljita revizija, po meni, treba kadrovskog stanja – totalno nepovoljna kvalifikaciona struktura i broj uposlenih. Ima se tri puta više uposlenih od potrebnih!

Rekao sam: finansijsko stanje je katastrofalno. Gledanost? Po meni, program itekako utiče na gledanost, a gledanost utiče na finansijski efekt. Mislim da u posljednje vrijeme neke ankete govore da se i gledanost popravlja na BHTV. U zadnje vrijeme je bilo puno optužbi, prepiske Upravni odbor – menadžment, mislim da se treba okrenuti zajedničkom poslu kako izaći iz ove situacije. Mi ćemo pratiti iz Komisije za finansije i budžet preporuke Ureda za reviziju hoće li se do kraja ispoštovati. U tome nam je obaveza i zadaće.

Marketing? Ja sam to iznio i meni se ne sviđa da maltene sve funkcije marketinga rade marketinške agencije i jedna dobija čak posao 70%, 80% ... To za mene ne može nikako biti regularno.

RTV taksa posebno, posebno pitanje. Traži se da se poveća, ja sam kazao da, povećat ćemo, ali prvo srediti stanje unutar kuće, a ne povećavamo nečiji gubitak i nečiji nerad. Jel', kad smo rekli kod RTV takse, da kažem i to da BH Telecom 81% naplata, Telekom RS 55%, HT Mostar 28%. Znači, Bošnjaci najviše plaćaju procentualno. Meni je nelogično, kad je taksa ... prikupljena sa 25%, da je gubitak bio milion i po maraka, sad je prosječno već od 3%, gubitak je dosta veći. To dovoljno govori da se nije vodilo računa da ... menadžment nije dobro radio. Ne želim nikoga sad da, optuživao sam, ne želim nikoga, želim samo da se ovo prekine, da se napravi pravi program i konsolidacija.

Bolja pokrivenost, signali? Meni je nelogično da ljudi dobivaju tužbe, da mora platiti, a nema signala, a bilo je para, bilo je i donacija. Nije se, nije ulagano u materijalno-tehničku opremljenost. Znači, treba da vidimo kako sanirati ovaj dug, ... kako naplatiti velika potraživanja posebno Federalne TV, kako poboljšati prihod od marketinga, kako povećati naplatu. Sadašnje stanje je, vjerujte, neodrživo. Ovo je vrlo ... važan medij i tri emitera mora da uđu u reformu na svim poljima.

Ona nacionalna struktura? Ja, to je tako kako ste vi kazali, to o.k. Ja sam jučer govorio za CIPS. Isto je tako. Međutim, upravo državna korporacija podrazumijeva da svako radno mjesto ide na konkurs. I to mene raduje, svako radno mjesto ide na konkurs, znači trebamo što hitnije ići da stvorimo državnu korporaciju i da napravimo stvari kako treba.

Dobio sam, evo, dobili ste i vi, vjerovatno, ovu obavijest i ovo me raduje da je menadžment da su oni već otklonili niz aktivnosti iz nalaza Ureda za reviziju i da će poduzeti druge aktivnosti koje vode ka uspostavljanju funkcionalnog Javnog RTV sistema u BiH. Mislim da nam ... treba da bude cilj svima ovo. Javni RTV servis , to je jedan od uslova i ulaska u EU, a on rješava mnoge ove stvari.

Eto, ja za sada toliko, toliko. Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku.

Sljedeći je se za riječ javio uvaženi zastupnik Mehmedović.

Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Gospodo, predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja skrećem pažnju na član 64. stav (3) Poslovnika ovog doma kojim je definisano šta se može naći kao tačka dnevnog reda. Naime, pred nama je Izvještaj o radu Upravnog odbora RTV BiH, BHRT-a, a shodno članu 29. Zakona o Javnom televizijskom servisu tačka k) gdje stoji, predstavlja Upravni odbor, znači nadležnosti Upravnog odbora: *Predstavlja Parlamentarnoj skupštini BiH i javnosti godišnje finansijske planove i planove programa i izvještaje o realizaciji tih planova i programa.* Znači da tačka 23. nema osnova da se nađe uopće na dnevnom redu. Naravno, to je moje mišljenje. Pretpostavljam da ste vi imali debele razloge zbog čega se to našlo u dnevnom redu ali, ako je već u dnevnom redu, onda je red da se kaže nekoliko riječi.

Što reče jedan kolega u ovom domu, analizirajući Izvještaj o radu, zatim drugi Izvještaj o radu, pa treći Dopunjeni izvještaj o radu Upravnog odbora, zatim Plan aktivnosti BHRT-a za realizaciju preporuka Ureda za reviziju institucija BiH, zatim stav Upravnog odbora po tom pitanju, zatim dopis generalnog direktora vezano za stav Upravnog odbora itd., itd, vidjet ćete da u ovoj kući, što reče jedan naš kolega, postoji problem. A postoji problem ako vidite da određeni članovi Upravnog odbora, odnosno jedan član Upravnog odbora stalno ili izdvaja svoje mišljenje ili ne želi da učestvuje u radu Upravnog odbora.

A neke naše kolege se stalno pozivaju na konsenzus kao oblik odlučivanja, ne samo u ovom domu nego u svim institucijama od značaja za BiH što, evo hajde, možemo reći da je na neki način prihvatljivo. Čudi me da se takav oblik odlučivanja ne primjenjuje i u ovom ...Upravnom odboru. Naime, ovaj izvještaj Upravnog odbora obiluje upiranjem prsta u prethodni neki upravni odbor, prethodni menadžment itd. Evo, izabrali su sebi direktora BHRT-a! Kad kažem izabrali sebi, znači nije nas niko ništa pitao ovdje nego su izabrali čovjeka za koga smatraju da ... mogu najbolje da funkcioniraju. Evo, ja to pozdravljam. Nije prošla ni godina dana, evo već je problem sa tim direktorom. Šta to treba da znači? Znači, taj direktor ili menadžment treba samo da saginje glavu i klima glavom i odobrava ono što zapravo želi Upravni odbor.

Smatram da je ovakva praksa neprihvatljiva. Neprihvatljiva, jer evo u Izvještaju Upravnog odbora spominju se i neke nezakonite radnje, kriminalne radnje itd. Revizorski izvještaj je jasan i glasan, on je takav kakav jeste. Ne može se govoriti o kriminalnim radnjama, može se raditi o nedostatku propisa, o nepoštivanju propisa u smislu ... dvostruke pravne regulative, jer se ne zna koji će se propisi primjenjivati u nedostatku pravilnika, podzakonskih akata itd. Ali svakako prethodnom Upravnom odboru treba skinuti kapu i reći da je napravio nešto. Ipak, ta BHT1 postoji, a nije postojala. Prema tome, ako je cilj ove tačke dnevnog reda da mi samo verifikujemo nekome, evo podvukao je neko crtu, ono što je bilo prije, ne valja, a ovo što će biti vidjet ćemo. Onda ja smatram da ova tačka dnevnog reda nije trebala da se nađe uopšte da je razmatramo.

S druge strane, ono što je najopasnije u ovom svemu to je pokušaj – a, nažalost, mislim da je podobro u poodmaklome toku – miješanja u uređivačku politiku. Zapravo, izostanak neovisnosti uređivačke politike. Kako? Direktor i menadžmentu je ograničena potrošnja na 10 hiljada maraka bez stava Upravnog odbora, odnosno bez odluke Upravnog odbora. A iole ozbiljna bilo kakva emisija ne može se napraviti niti kupiti za 10 hiljada maraka. Što znači da će predsjednik Upravnog odbora sa mehanizmima koje ima odlučivati, odlučivati i o uređivačkoj politici, odnosno koja će se emisija emitirati, kako će se platiti, odakle će se platiti itd. Iako i na RTV Republike Srpske i na Federalnoj televiziji da direktor ima ovlaštenja do 100 hiljada maraka, jer iole ozbiljna emisija ... ne može se ispod tridesetak hiljada maraka kupiti.

Stoga smatram da ovaj izvještaj Upravnog odbora je bio bespotreban prema ovom domu, jer da smo danas imali na dnevnom redu plan i program kako finansijski tako i program rada za iduću godinu, 2008., bilo bi prihvatljivo, odnosno izvještaj o realizaciji za 2006., evo ako nije gotova 2007. godina, a mislim da je pri kraju. Stoga ću biti slobodan da kažem da je rješenje problema u ovoj kući zapravo uspostava korporacije što je i obaveza ovog, u prvom redu, Upravnog odbora, uspostava korporacije Javnog televizijskog servisa BiH, gdje su u Upravni odbor uključeni upravo tri upravna odbora ove televizijske kuće, odnosno ova tri televizijska servisa.

Stoga ću biti slobodan da predložim dva zaključka.

1. S obzirom da je reforma Javnog RTV servisa u BiH jedan od preduslova, preostalih uslova za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH obavezuje Upravni odbor Javnog RTV sistema BiH da poduzme hitne i konkretne aktivnosti na uspostavi korporacije javnih RTV servisa, u skladu sa odredbama Zakona o Javnom RTV servisu. Rok: kraj godine. Istovremeno, Parlamentarna skupština upućuje apel, zahtjev Parlamentu Federacija BiH da u najkraćem mogućem roku okončaju proceduru usvajanja federalnog zakona o Javnom RTV servisu.

2. Parlamentarna skupštine BiH obavezuje Upravni odbor Javnog RTV sistema BiH da do kraja godine pripremi i predloži Parlamentarnoj skupštini BiH, odnosno Vijeću ministara, plan finansijske konsolidacije sva tri emitera u sistemu, kako bi korporacija javnih RTV servisa mogla započeti rad sa čistim računima.

Smatram da ova dva zaključka bi zapravo doprinijela realizaciji, odnosno rješavanju problema o kome sam govorio da postoji u ovoj kući, odnosno u ovoj oblasti.

Toliko. Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Znači, netačan navod. Prvi se javio uvaženi zastupnik Raguž, zatim uvažena zastupnica Hadžiahmetović, zatim uvažena zastupnica Marković. Je li i Jozo isto?

MARTIN RAGUŽ:

Ispravak netačnog navoda, ja ću kratko. ... Znači, uvaženi zastupnik Mehmedović je rekao u više navrata da se ovo nije trebalo naći na dnevnom redu. Uz sve poštovanje prema određenim kvalitetnim njegovim i ocjenama i prijedlozima, ja smatram da apsolutno se ovo trebalo naći na dnevnom redu i da za to postoji uporište u zakonu. I pročitat ću vam članak 29. gdje se govori i gdje smo mi utvrdili zakonom nadležnosti Upravnog odbora gdje se pod k) kaže da: *Upravni odbor predstavlja Parlamentarnoj skupštini BiH i javnosti godišnje financijske planove i planove programa kao i izvješća o realizaciji tih.*

Ja doživljam ovo kao izvješće tog Upravnog odbora prema članku 29. i kao uopće pretpostavku da govorimo uopće o planovima o kojima treba govoriti, slažem se. Ali da bi nešto mogli isplanirati, moramo prvo utvrditi kakvo je stanje, kakvo je stanje u ovoj instituciji i, druga stvar, ova institucija je imenovala te članove Upravnog odbora. Ima pravo, ...iako to ne piše u zakonu, tražiti od njih da polože račun ovdje i pred javnost, a kasnije ću za...

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Riječ ima uvažena zastupnica Hadžiahmetović.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ja moram na samom početku reći da sam potpuno drugačije zamišljala današnju raspravu, ali evo sad imam potrebu samo da repliciram na dio diskusije uvaženog zastupnika Mehmedovića koji je rekao i postavio pitanje na koji način, odnosno zašto i kako se našla ova tačka dnevnog reda, jel' je specifične težine. Ja sam bila, prvo, konačno prezadovoljna da imamo makar nešto na dnevnom redu što je jedno od malog broja uslova, ali vrlo velike specifične težine za ono što je neposredno pred BiH. Ja vas moram podsjetiti: ova je reforma bila jedan od 18 koraka Mape puta koja je realizirana u periodu 2001. – 2003., zatim je postala sastavni dio Fisibility studije koja je realizirana u periodu 2003. – 2005. A onda je, odnosno kao dio, jel', srednjeg puta koji je EU propagirala za zemlje kao što je BiH, odnosno zemlje procesa stabilizacije i pridruživanja, postala i dio Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, bila je dio parafiranja ovog sporazuma. Uslov je za potpisivanje ovog sporazuma reforma u ovoj oblasti. Možda mi nemamo sve što nam je neophodno da bismo sagledali to, ali nemojte smatrati da je ovo išta manje nego što je reforma policije i ako danas napravimo makar mali pomak, jer nam je iste specifične težine u pogledu onoga što nama je neposredno pred nama, kad su u pitanju

ispunjavanja obaveza, ako danas išta možemo napraviti neki pomak da pomognemo ovim ljudima, ja u tom smislu pozdravljam i uvažavam specifičnu težinu svih ovih tačaka koje su pred nama.

Ako ćemo se mi odvlačiti u smislu kritike načina funkcionisanja itd., baviti se nekim stvarima malo užim, a ne vidjeti cjelinu te slike, u smislu ovome da pomognemo svima onima koji rade na tim poslovima, ja se bojim onda da nam je i viška i ova tačka današnja. Ja sam razumjela da smo svi svjesni specifične težine reforme Javnog RTV sistema ... koja je jedan od četiri kraka RTV, odnosno ovaj servis, Javni servis, dio dokumenata koji se odnosi ... Izvještaj o radu itd. danas imamo pred sobom. Ali šta god da uradimo danas, ako je pomak ka onome da završimo, ispunimo ovaj uslov, bit će dobro. Ako se počnemo baviti sobom, odnosno nekim unutrašnjim stvarima ili pojedinim parcijalnim segmentima, ne razumijevajući cjelinu cijele slike, ja se bojim onda da smo promašili.

Hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Ovo se zove vrlo vješto korištenje ispravka netočnog navoda za prijevremeno uključivanje u raspravu. Ali treba vještinu ... respektirati.

Sljedeća je uvažena zastupnica Marković.

MILICA MARKOVIĆ:

Pa, ja imam netačan navod na izlaganje, odnosno na Predlog zaključka kolege Mehmedovića koji je rekao, mislim da je bi zadnji zaključak: *Da predlaže Upravnom odboru ili menadžmentu*, već kako je naznačio, *da napravi plan finansijske konsolidacije sva tri emitera RTV BiH*.

I pri tome, netačan navod se odnosi da se na ta tri emitera koja se nalaze u RTV BiH, dakle, ta konstatacija ne može se nikako odnositi na RTV Republike Srpske, prije svega iz činjenice što mi danas imamo na dnevnom redu jedan drugi dokument. Dakle, odnosi se dokument samo na BiH, RTV BiH, njihov izvještaj o poslovanju i njihov finansijski, odnosno revizorski izvještaj te kuće. A druga stvar koja to opovrgava, što je on rekao, jeste i činjenica da se RTV RS ni izbliza ne nalazi u ovakvoj poziciji finansijskoj u kojoj ... se nalazi RTV BiH i da se to nikako ne može na njih odnositi.

Tako da vam ja sugerišem, kolega Mehmedoviću, da to ispravite na vreme da ne bi zbog toga došao u pitanje cjelokupan ovaj zaključak. I usput, kad sam se javila, ako dozvoljavate da kažem da mi ne možemo danas razmatrajući ovaj materijal se ponašati da ne vidimo i ne primećujemo sve probleme koji se nalaze. Ja se slažem s tim da je vrlo bitno da BiH ima državnu televiziju, ali mi imamo takvu televiziju koja diše na aparate, što bi se to reklo za pacijenta koji je u kritičnom stanju. Dakle, nemojte to opravdavati samo činjenicom da mi to imamo, pa po svaku cijenu. Ja jesam za to i zato sam se zalagala u diskusiji da mi, ipak, raspravimo o svim stvarima, jer ako će RTV pretplatnici RS-a kojih ima, recimo, milion i po, ako će od toga milion

stanovnika plaćati RTV pretplatu, onda se mora postaviti pitanje: Zašto je 6% zaposleno Srba u toj televiziji, a ne više?

Eto toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici.

Dajem stanku 15 minuta, zbog tehničkih razloga, nije ništa drugo. Treba se struja isključiti na par minuta zbog nekog razloga, pa zbog tehnike.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ko je? Uvaženi poslanik Dokić, Vi ste na redu za diskusiju.

_____ (?)

/nije uključen mikrofoni/

Mogu li samo da predam ovaj dokument?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kome?

_____ (?)

/nije uključen mikrofoni/

Službi ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, uvaženi poslanik Raguž, je li možete? ... Izvolite, molim vas.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Raguž, ja nisam predsjedavao na sjednici. Sad dobijam obavještenje da uvaženi poslanik Mehmedović ima odgovor na repliku.

MARTIN RAGUŽ:

Sve je uredu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvolite.

ŠEMSUDIN MEHMEDOVIĆ:

Uvažene kolegice i kolege, ja sam dužan da dam odgovor na neke od ovih replika koje su uslijedile nakon ovog mog izlaganja. Naime, gospodin uvaženi kolega zastupnik Raguž je

pročitao zapravo iz člana 29. Zakona tačku k) koju sam i ja pročitao. I ona precizno i jasno definiše kakva je obaveza Upravnog odbora prema ovom domu. I, prema tome, ništa nisam drugačije rekao nego što ste vi. Znači, to je u formalnom smislu. Možda, mi nismo trebali imati tačku 23. ali u suštinskom itekako smo i davno trebali da raspravljamo o ovim problemima. I zbog toga ovo pitanje nisam postavio prilikom utvrđivanja dnevnog reda, nego upravo sad, evo, izražavam neku svoju rezervu prema tome.

Što se tiče replike uvažene zastupnice Milice, ja svakako uvažavam to što ste Vi rekli da nije potrebna finansijska konsolidacija RTV RS-a kao emitera. Zašto? Pa, ako ste dobro pročitali Izvještaj Upravnog odbora, onda ćete vidjeti zbog čega je to tako. Nego sam ja njih stavio u zgradu kao tri emitera u sastavu korporacije buduće koja treba da se formira. A nije potrebna finansijska konsolidacija RTRS-a iz razloga koji su navedeni na strani 7. Izvještaja Upravnog odbora tačka 6. RTV taksa, gdje se kaže da stepen naplate preko BH Telecoma je 81%, preko HT Mostar 28%, a preko Telekom RS-a 56%. Ako izračunate broj stanovnika, broj pretplatnika itd., vidjet ćemo zbog čega nije potrebna finansijska konsolidacija RTRS-a. A ono što nije navedeno u ovom izvještaju, to je način naplate RTV takse. Nije samo naplata RTV takse preko ovih operatera, telekom operatera, nego ima i tzv. ona služba ..., ne znam kako se tačno zove, inkasanti, je li, koja vrši naplatu. Prema tome, ta sredstva nisu nigdje ni prikazana, o tome se radi, zbog toga ja poštujem ovo što ste vi rekli. Nije potrebna finansijska konsolidacija, ali je, znači sva tri ova operatera su u sastavu buduće, buduće korporacije.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Raguž, ako ste raspoloženi. Dobro, evo uvaženi poslanik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Hvala.

Hvala, kolega Raguž, budući da je predsjedavajući pročitao vam mišljenje Komisije za komunikacije i transport, ja sada neću govoriti u svojstvu predsjednika te komisije, nego ću govoriti ... kao poslanik.

Mi pred sobom imamo ozbiljne, ozbiljne izvještaje o jednoj vrlo važnoj instituciji BiH. To je Javni RTV servis, i izvještaj revizijski i izvještaj posloводства i Izvještaj o radu Upravnog odbora. Hoću odmah da se osvrnem na osporavanje postavljanja ovakve tačke dnevnog reda. Zaista, razlozi ne stoje, postoji potpuno zakonska utemeljenost. Ovi razlozi su preuzeti od kolege Plamenka Čustovića koga je duboko cijenim i iskreno uvažavam i to je evo njegovo ne stajanje iza ovog izvještaja i razlozi da nije po zakonu su posljedice toga što se ovaj izvještaj odnosi na period kada je on bio predsjednik Upravnog odbora i to je njegov način izlaska iz cijele ove priče.

Mislim da se radi o vrlo ozbiljnim stvarima i da niko nema pravo da izlazi iz ove priče, niti je dobro da ovoj priči dajemo bilo kakav nacionalni predznak kao što je bilo pokušaja, evo i u prethodnim i u prethodnim diskusijama. Činjenica je da Javni RTV servis ima i da je opterećen

ogromnim problemima, prije svega, finansijskog karaktera koji prijetite da se ako se postupi po zakonu dođe i do zatvaranja tog servisa. Dakle, ključno pitanje, zakonska mogućnost ne predviđa stečaj, nego ukidanje. Malopre sam i sa direktorom bivšim se konsultovao oko tih pitanja. Neću to da spominjem. Dakle, ne smijemo dozvoliti da se to desi. Zato moramo uraditi sve da do toga ne dođe.

Govoriću posle i o ovim propustima koji su uočeni, koji su evidentirani od strane revizorske kuće, ali prije toga hoću da kažem da je postojalo niz objektivnih okolnosti koje su dovele do ovoga. Moramo tu da budemo iskreni i dozvolite mi da sebi uzmem za pravo ... da govorim o tome jer sam jedan od onih koji je, evo, intenzivno učestvovao i u izradi ovog zakona, a i u rješavanju mnogih pitanja koja su opterećivala Javni RTV servis. Imajte u vidu da je do donošenja zakona koji je usvojio ovaj parlament da je posloводство radilo po direktivama tzv. agenta za RTV koji je bio stranac.

I ja vam postavljam pitanje: Koje bi to posloводство u tom vremenu kada su evo stranci i postavljali to posloводство ili mogli da ga mijenjaju na ovaj ili onaj način, to vi dobro znate, da li je, pošto nije ni postojala zakonska osnova, da li je moglo drugačije da radi nego tako kako je radilo? Bilo je onih koji se javno suprotstavljaju tome, jedan od tih je i ovaj koji govori, pa su me javno prozivali! I mislim da je dobro što smo mi donijeli taj zakon koji smo donijeli i stvorili pretpostavku da se ... uspostave sve potrebne procedure koje bi na kraju – kako smo i zamišljali kad smo donosili zakon – stvorile pretpostavku da Javni RTV sistem u cjelini, dakle, ja, računajući sve tri servisa budu finansijski potpuno održivi od onoga čime se ...oni bave. Mi ovdje sada govorimo o naplativosti RTV takse, prije se to zvala pretplata. Ali, učinjeni su veliki napori da se u ljudima, u glavama ljudi, preokrene ta pretpostavka o RTV pretplati, a da se shvati da je to taksa koja je zakonska obaveza. Hoću da vas samo podsjetim da prije evo ovog zakona, na osnovu koga treba ubuduće da radi svako posloводство, da je ta pretplata iznosila, tada je bila pretplata manje od 35%, čak negdje u cjelini posmatrano na nivou BiH, negdje, čini mi se, 25%, 28%, da je ona sada povećana na iznad 60%. Dakle, to isto rukovodstvo, evo za dvije godine o kome sad govorimo, je učinilo dosta da se to stanje poboljša. Naravno, tim ne trebamo biti zadovoljni. Moraju, posloводство mora da čini sve što je potrebno da ta taksa, naplativost takse, bude u znatno većoj mjeri nego što je to ... i sad.

Činjenica je da je posloводство bilo opterećeno jednom starom kadrovskom strukturom i da, moram da se tu i kritički osvrnem, da nije imalo snage nakon uspostavljanja zakona o sistemu i servisu da izvrši kadrovsku racionalizaciju na koju je bilo obavezno. Vi se dobro sjećate da su postojali i BBC-evi modeli, odnosno programi i da je prema tim programima svaki od ova tri servisa imao obavezu da znatno smanji broj zaposlenih. Neki su to shvatili ozbiljno, ali čini mi se u BHRT-u nije to shvaćeno ozbiljno i, evo, nemamo smanjenja, smanjivanje. Čak, imamo i povećanje broja zaposlenih u ovom servisu.

Ovdje je bilo riječi o Izvještaju o radu Upravnog odbora pa su izrečene neke konstatacije koje apsolutno ne stoje. Ako malo bolje pogledate, u ovom kratkom Izvještaju o radu Upravnog odbora nije iznesena nijedna jedina konstatacija koja nije iznesena u revizorskom izvještaju. Možemo sad da postavljamo pitanje je li, jesu li državni revizori, tako da kažem, uradili profesionalno svoj posao ili nisu. Ja nemam nikakvog razloga da sumnjam u njihovu profesionalnost i korektnost u pisanju ovog izvještaja i ja vam mogu da kažem da je Komisija za

komunikacije i transport se rukovodila i kod ovih šturih zaključaka koje smo donijeli, rukovodila se upravo izvještajem ... revizora.

Hoću i to da naglasim da smo mi u Komisiji, cijeneći ozbiljnost situacije, tražili Izvještaj Upravnog odbora, da smo ga nekoliko puta vraćali nazad, tražeći da se završi i revizorski izvještaj i da imamo kompletnu sliku o cijeloj ovoj situaciji, upravo računajući na našu slabost koje se mi nismo oslobodili i nećemo se osloboditi izgleda još dugo – da svakoj priči dajemo i nacionalni predznak bez obzira da li ima opravdanje za to ili nema opravdanje za to. Ono što moram da naglasim i što je obaveza i posloводства RTV BiH i Upravnog odbora jeste da u što skorijem roku svoje poslovanje dovedu u sklad sa zakonom po kome oni moraju da rade i tu nema nikakvog opravdanja. Dakle, sve mora da bude u skladu... sa zakonom. U tom pogledu, ja bih posebno skrenuo pažnju na one stvari koje se odnose ... na finansijsko poslovanje, jel' od toga zavisi mogu li oni funkcionisati i ili ne mogu. Prije svega, evo i revizori, sad govorim o onome što su revizori naglasili u svom izvještaju: *da postoji nepoštovanje člana 23. Zakona o Javnom RTV sistemu prema kome tri javna emitera usklađuju sistem oko marketinških usluga*. Marketinške usluge su očigledno jedan veliki problem koji će morati biti razriješen odmah i Komisija je predložila da oni moraju uvesti nove procedure u marketinške, usvoje novu strategiju, kako god hoćete, već od početka sledeće godine. Neko je sugerisao 60 dana. Ne može 60 dana. Oni kreću sa tim od početka kalendarske godine i do kraja ove godine. Komisija je insistirala da oni uđu sa novim procedurama, novom strategijom po kome će servisi biti osposobljeni da rade taj posao, a ne da taj posao rade razne agencije koje prema ovom izvještaju, ako je on tačan ali, evo ja se ograđujem, 70% toga imaju koristi agencije, a ne, ne, ne servisi.

Posebno je isto pitanje nepoštovanje zakona oko raspodjele tih marketinških usluga; apsolutno da se zakon mora poštovati kakav je takav je, sve dotle dok ga ne promijenimo, to mora da se ... radi tako. Ono na čemu i Upravni odbor, dakle tu ne razdvajam Upravni odbor i novo poslovanstvo moraju da rade: jeste da stvore marketinške uslove da marketinško vrijeme javnih servisa bude mnogo efikasnije iskorišteno nego što je sada. Vi dobro znate da smo mi imali... Ne, pazite, ako je kolegi Križanoviću dosadno i ne želi da čuje ovo, ja ću odmah završiti, nije mi stalo.

JOZO KRIŽANOVIC
/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Aha, izvinjavam se. Vi dobro znate da smo imali, kad smo donosili ovaj zakon, velikih primjedbi komercijalnih radiotelevizijskih servisa – da je previše dato javnim servisima za marketinške usluge koje su, čini mi se, koliko! Osam? Koliko?

_____(?)
Šest minuta po satu.

BRANKO DOKIĆ:

Šest minuta po satu programa! Oni su smatrali da je to mnogo. Međutim, pogledajte izvještaj, oni nisu iskoristili ni tih šest minuta. Dakle, mi ne možemo biti zadovoljni sa evo takvom jednom strategijom i takvim njihovim pristupom prema ovom poslu. To su ključne stvari o kojima mi moramo da raspravljamo, koji parlament treba da donosi, da donosi odluke.

Kad je u pitanju pretplata, zakonom je jasno definisano da mora da postoji baza podataka i tu bazu podataka treba da ima državni servis ... koja mora da bude dostupna u svakom trenutku i entitetskim servisima i da se preko te baze podataka može svakodnevno kontrolisati naplata radiotelevizijske takse. Toga nema. Dakle, to je ono što se pod hitno mora, mora uraditi. Moraju se donijeti računovodstvene politike itd., o čemu u revizorskom izvještaju se govori detaljno i neću više da nabrajam to, jer zaista stojim iza svega onoga što je u revizorskom izvještaju izneseno.

Ovdje hoću da naglasim, još da dam naglasak još jednom problemu koji postoji u državnom servisu. Možda je Javni radiotelevizijski servis BiH najvažnija zajednička institucija. Mediji su ključ realizacije i provođenja politika i politike, kako god hoćete. Ako to uzmete u obzir, onda prva institucija u kojoj mora da bude ... zastupljen kadrovski balans jeste upravo ta institucija, da bi se otklonila početna pretpostavka da se prave programski sadržaji koji nisu za sve građane BiH. Taj balans sada ne postoji. Maloprije je neko govorio da je, evo ja ću citirati iz izvještaja: *7,9% Srba, 9,3% Hrvata i 3,7% ostalih*. Evo da budem do kraja iskren, iako ovo baš potpuno ne razumijem – u Izvještaju Upravnog odbora stoji: *67,3 Bošnjaka i 11,7% Bosanaca*. Ne znam otkud ovo, da li je ovo trebalo biti pod ostalim ili je ovo neka nova kategorija, je li ovo novi, novi dio konstitutivnosti u BiH, slično. Ovo je tema o kojoj Parlament ... treba da raspravlja. Dalje, dakle ovo, ovdje se mora tražiti načina kako da se uspostavi balans. Ja razumijem da je njega teško uspostaviti na nivou '91. godine, ali ovo je totalni disbalans, da se razumijemo.

I moram ovdje da se osvrnem na neka reagovanja koja su izašla iz Komisije za komunikacije i transport. Evo, ja ću sada otvoreno reći: ovakvu diskusiju sam imao i na toj komisiji. U javnosti je izašla informacija da evo predsjednik Komisije traži čistku u BHRT-u. To je apsolutno netačno, to ne stoji. Niko nije tražio čistku, ali evo, ja još jednom, pred javnošću i pred svima vama tražim od posloводства da u neko dogledno vrijeme, teško je tu postaviti i rokove, da se razumijemo, da se mora uspostaviti bolji balans nego što je, nego što je on sada. I odmah da kažem, to je odgovor i aktuelnom direktoru gospodinu, ... mislim da je on tu negdje, jer na Komisiji je bilo priče, u tom smislu, da će to biti uspostavljeno ili da će se riješiti ... kroz korporaciju kao i da će se riješiti pitanje viška radnika u BHRT-u kroz korporaciju. Apsolutno to ne stoji. Ljudi u korporaciji će biti zaposleni prema konkursu i ljudi u korporaciji će biti iz sva tri javna radiotelevizijska servisa. Tako je zamišljeno i tako će, vjerovano, se i realizovati. Prema tome, rješenje pitanja viška radnika, neće biti ostvareno kroz stvaranje korporacije.

I završiću sa korporacijom. Prema zakonu, korporacija je četvrti pravni subjekt u okviru Javnog radiotelevizijskog sistema i na tome treba raditi da se ona što prije uspostavi. Nažalost, u ovom trenutku ne postoje zakonske osnove, zakonske pretpostavke za uspostavljanje. Vi dobro znate da je BHRT zatražio i mišljenje od resornog ministarstva i evo imate i mišljenje da se

tumači član, čini mi se, 42. Zakona o Javnom radiotelevizijskom sistemu. Mišljenje je potpisao ministar Ljubić u decembru i to je bilo i na Savjetu ministara. Dakle, potrebno je da se uspostavi upravni odbor FTV-a, a on nije uspostavljen zato što još uvijek taj zakon nije donesen, čeka na Ustavni sud. Kada se ta pretpostavka ostvari, treba pod hitno ići na formiranje, formiranje korporacije. Ali prije formiranja korporacije, finansijsko stanje se mora dovesti na nulu. Ja neću da govorim o ova dva servisa koji su u nadležnosti entiteta i kod njih, naravno, ali evo pođimo mi od ovog servisa. Dakle, finansijsko stanje se mora dovesti na nulu, mora se napraviti sanacioni program. Hoćemo li danas govoriti o tome ili ne, ko će ga praviti i kako ćemo zadužiti Upravni odbor i poslovodstvo da ga napravi, to je pretpostavka bez koje se ne može ući u zajednički subjekt. Da bi se ušlo ravnopravno, da bi ta korporacija odgovorila onim mnogim zadacima koji se postavljaju pred nju, ona ima, mora da ima stabilan način finansiranja.

Hvala vam na pažnji.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ponovo upućujem apel poslanicima da pokušamo danas završiti ovu tačku dnevnog reda, da sve zaključke koje ste napisali dostavite ovdje. Glasaće se o zaključcima i da time završimo današnji rad.

Vidim ruke. Uvažena poslanica Hadžiahmetović, uvaženi poslanik Izetbegović imaju ispravku krivog navoda.

BAKIR IZETBEGOVIĆ
/nije uključen mikrofón/

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Kod vas je diskusija? Onda samo uvažena poslanica Hadžiahmetović.
Izvolite.

AZRA HADŹIAHMETOVIĆ:

Evo, kolega Dokić je – iako je jako, sa najvažnijim, po meni – završio svoju diskusiju a to je formiranje korporacije ali o tome ću nešto poslije. Pomenio je, između ostalog, da ne postoje zakonske pretpostavke za formiranje korporacije zato što ne postoji *Upravni odbor FTV*. Molim vas, Upravni odbor FTV postoji! Dok se ne izabere novi, on ne funkcioniše. Sastavni dio sistema tog Upravnog odbora, kao što gospodin Dokić jako dobro zna, čini Upravni odbor i FTV-a. Odbor sistema funkcioniše zajedno, na čelu dakle sa gospodinom ..., evo korigujte me ako šta griješim, tri upravna odbora, je li, tri emitera čine Odbor sistema – oni funkcionišu. U ovom izvještaju, koji ste vrlo pažljivo pročitali, imate i o radu Odbora sistema u kome participiraju članovi upravnog, odnosno Upravni odbor FTV-a, sve dok se ne izabere neko novi, isto kao što funkcioniše, funkcioniše i Upravni odbor RTRS-a u ovom sastavu dok se ne izabere neko novi, je li.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Replika. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Kolegici Azri preporučujem mišljenje resornog ministarstva iz septembra ove godine. U zakonu u članu 42. ekscipitno stoji da će se prvo izabrati novi upravni odbori i da ti upravni odbori čine, čine ... Odbor sistema a ova preporuka: *dok se ne izaberu novi upravni odbori*, koja je definisana u Zakonu o RTV sistemu, da se razumijemo, se odnosi na to da pojedini servisi mogu da funkcionišu dotle dok ne budu izabrani novi upravni odbori. I tako je i njihovo tumačenje. Evo ja, ja sam saglasan sa tim tumačenjem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Hadžiahmetović: odgovor na repliku.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa mene čudi, gospodin Dokić je bio resorni ministar koji je, između ostalog, bio zadužen za implementaciju zakona. Da vas podsjetim ovaj Zakon o RTV sistemu je donesen, odnosno objavljen u „Službenom listu“ 8.11.2005. U to vrijeme gospodin Dokić je bio ministar. Član 42. tog zakona kaže: *Konstituirajuća sjednica Odbora sistema bit će sazvana u roku od 15 dana od dana imenovanja dovoljnog broja članova upravnih odbora javnih servisa kako bi se formirao kvorum Odbora sistema. Do uspostavljanja Odbora sistema i pojedinačnog odbora javnih servisa, postojeći upravni odbori obavljat će svoju funkciju.* Završen citat.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja ću sad da pročitam redoslijed prijavljenih. Znači, uvaženi poslanik Raguž, pa Križanović, pa Hadžiahmetović, Jovičić, Sokolović, Suljkanović, Okolić, Lozančić. Ostali će nakon toga biti.

Izvolite, po tom redu.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se.

Evo ja, bez obzira što je skinut ovaj embargo na tri minute, ja ću nastojati da budem u tom nekom okviru. Ako malo prekoračim, nemojte mi zamjeriti, puno je ovdje pitanja. A evo, podržao bih uvaženu zastupnicu Hadžiahmetović koja nas je sve skupa pozvala da pokušamo cjelovito razmotriti ovaj problem, a ne parcijalno i evo truditi ću se, koliko ću uspjeti, vidjet ćemo.

Kad sam razmišljao kako da otvorim ovo pitanje, pa da ne budem emocionalan ni hipernacionalan, nego da pokušam biti argumentiran, onda sam se sjetio jedne stvari – kako je usvojen ovaj zakon u Parlamentarnoj skupštini BiH i drugim institucijama, pa ću morati, i zbog javnosti i zbog stenograma, a i zbog budućnosti, da kažem da je ovaj zakon usvojen protiv volje hrvatskih, većine hrvatskih zastupnika u Zastupničkom domu, protiv volje hrvatskog nacionalnog kluba u Domu naroda i protiv volje sudaca iz reda hrvatskog naroda u Ustavnom sudu BiH, gdje je podnesen vitalni nacionalni interes. I to je ta pozicija – ustavna, i ne bih dalje komentirao. A pošto je – poštujemo pravnu državu – ovaj zakon na snazi, takav kakav jeste, pokušat ću analizirati šta taj zakon je proizveo u praksi i kakav je rezultat i odnos odredbi ovog zakona i ovog što su nam dostavili dva upravna odbora. Ja ovdje imam pred sobom ovo izvješće koje je potpisao gospodin Drago Marić za 2006. godinu, ako se ne varam, i gospodin Deretić za 2007., je li tako. I imamo još tu ovo revizorsko izvješće.

Pa da krenem. Najprije bih samo citirao šta kažu eksperti o ulozi javnih RTV servisa, što je vrlo bitno jer je to reformski kurs, a u cilju cjelovitosti. Ovo Azri da kažem, a i obveza na euroatlantskom putu, pa šta je rekao ... Radio-televizija kao Javni servis, New York 2001. godine. Jedna od funkcija koja se propisuje javnim radio-televizijama je i odnos prema izgradnji javne sfere. To je ključna uloga ovog javnog servisa: da izgradi javnost koja može pratiti demokratske standarde, podržavati pozitivne procese i biti servis svakom čovjeku u BiH.

Ja mislim da bi jedna posebna sjednica trebala, gospodo, a ja u vašim ocjenama još nisam našao koliko je ta uloga ostvarena kroz ove reforme koje je radio i jedan i drugi upravni odbor. Neću kritizirati, samo kažem tih ocjena ja nisam našao u ovom izvješću.

Druga stvar, a to je temelj uopće, ako želite biti taj faktor ključni kreiranja javnog mnijenja, onda ćete imati i marketing, motivirane ljude da plaćaju tamo reklame, imat ćete motivirane ljude da plaćaju RTV pretplatu. Bez toga, zato ću, ... svu svoju raspravu pokušati sažeti samo u jedan zaključak: *da prema ovom zakonu važećem prema članku 29. Upravni odbor u roku 30 dana predstavi ovom parlamentu ... i obveza financijski plan i programski plan za narednu godinu.* I tu bi bila, i onda imamo opravdanje zašto smo ovo danas pričali. Pa ćemo vidjeti šta je uloga nas da pomognemo njima u ostvarivanju svoje funkcije, šta je njihova u ... Ja zaista ne mislim ništa negativno problematizirati ni kroz ova izvješća. Mislim da je tu stvorena jedna atmosfera koja nije trebala, jer ljudi u prethodnom upravnom odboru, iz ovog izvješća, vidim, uradili su ogroman posao. I u novom upravnom odboru također. Ja ću samo ovdje navesti šta je, šta su bili okviri za rad prošlog: stabilizacija programske sheme, obilježavanje 5. obljetnice postojanja, proširenje prijenosne emisije mreže, daljnji porast naplativosti i niz drugih stvari koje su rađene i koje su stvorile pretpostavke da, ipak, imamo neke pozitivne tendencije i na ovom radioservisu.

Ali molim vas, možemo li mi ostati hladnokrvni na činjenicu da članak 8. predviđa, kaže:
1. U obavljanju djelatnosti i u kadrovskoj strukturi BHRT-a, on provodi relevantne ustavne odredbe u svezi s jednakim pravima konstitutivnih naroda i ostalih u BiH.

2. Programi će biti prilagođeni potrebama konstitutivnih naroda i građana BiH, uređivani i emitirani ravnopravno na tri službena jezika i dva pisma.

Pa, kad uzmete ove podatke koje imamo u ovom izvješću: da imamo tisuću zaposlenih, i sad – da ne ponavljam što su neki zastupnici govorili, da racionaliziramo vrijeme, a pogotovo po pojedinim segmentima – ja mislim da Upravni odbor i poslovodstvo ne može pobjeći od odgovornosti za zadržavanje takvog stanja, odnosno nefunkcioniranja, koliko je moguće. Ja znam da nije lako dati otkaz bilo kome, niti treba davati otkaz, ali je činjenica da tisuću ljudi u ovakvoj zemlji sa ovakvim GDP-ijem na Javnom RTV servisu je, po meni, apsolutno neodrživo, to je mastodont i ne znam ko to može isfinancirati, a da se kvalitetno programi prave i da ... proizvođenje i plasiranje programa, a ne socijalno, socijalna dimenzija ... kroz Javni RTV servis i zakon.

I ono što bih rekao – marketning! Mi imamo ovdje podatke da je ove godine, 2006., u prvih pola godine palo za pola, u odnosu na onu tamo godinu. Ako sam ja shvatio, bilo je planirano 3 miliona, ostvareno milion i po i ne može se to pravdati – u onoj godini bilo svjetsko prvenstvo u ovoj ga nema. Mislim... to, neko mora te, te novce, neko mora stvoriti, ako je bio taj plan i neko mora snositi odgovornost ako taj plan nije realiziran. I ovaj podatak naplativosti preko bh. operatera? Znači, imamo različitost: najslabija HT Eronet, pošto oni pokrivaju najveći dio te, tog prostora, izborne jedinice iz koje dolazim, pozivam menadžment, znači ne upućujem kritiku, pozivam da poduzme korake kao što su poduzeli nedavno u Neumu da pojačaju RTV signal Javnog RTV servisa, ne samo tu nego svugdje gdje treba da ljudi mogu gledati. Ako mogu gledati, moći će, vjerovatno će i plaćati. Ali zamjena teza da to treba plaćati – ljudi uopće ne mogu ni gledati, a pogotovo odnos prema programu i motiviranost ovakvim informacijama ...

Znači, znači, ima puno zadaća i posla da svi skupa učinimo da dobijete ambijent u kojem možete odgovorno voditi ovu instituciju ali isto tako odgovarati javnosti ... (ne čuje se) ...imenovali ali to baš i ne ide, ne ide na način kako treba. Ili gdje se kaže u Izvješću o radu ovog Upravnog odbora da će se neke od ovih stvari popraviti imenovanjem glavnog i odgovornog urednika informativnog programa, koliko ja imam informaciju, možda griješim, koji je tražio biti Hrvat. Eto, kao neko poboljšanje u ovom svemu i koji treba biti imenovan nakon završenog javnog natječaja koji je završen prije dva mjeseca i kažu ljudi, koliko ja, ... nije još imenovan zato što je neko prosudio, po svojoj volji, da to nije zrelo da se imenuje. Koji su to subjektivni i koji su to drugi motivi ... koje može neko ko predvodi u smislu menadžmenta ili bilo čega? Ne znam sve ko je tu sve sad odgovoran, a da ne podnese informaciju. Evo, ja nemam informaciju, neću da kažem da to nije iz opravdanih razloga, ali trebaju biti podastrti debeli razlozi zašto to nije urađeno. I da bi ovu ulogu ... Javnog RTV servisa kao ključnog instrumenta – ja se slažem sa gospodinom Dokićem – jednog od najvažnijih instrumenata uopće u ovoj državi ako želimo biti demokratsko društvo, ostvarili, onda ovo je tek početak ozbiljne priče: negdje gdje dosad nije bilo – u institucijama. Bila je priča i u OHR-u ili nekim krugovima ... Ja mislim da smo mi svi dobronamjerni i da želimo osigurati da i tamo ljudi koji rade i svi dijelovi ovog sustava i korporacija sutra i entitetski i Javni RTV servis prema zakonu i Ustavu mogu ostvarivati svoju ulogu. To bi trebala biti naša uloga.

Mi tek danas, po meni, otvaramo i ja predlažem i predložio sam da za 30 dana imamo raspravu – šta je to plan za narednu godinu pa da imamo neke okvire, rokove i da se držimo svi skupa nekih obveza.

Evo, hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Evo, ja stvarno obećavam da neću probiti ovaj limit, jer neću uopće komentirati niti Izvještaj o poslovanju, niti Izvještaj o radu Upravnog odbora.

Ja polazim od osnovne zadaće ovog parlamenta. Mislim ... da trebamo o ovome razgovarati, da je ovo vrlo ozbiljna stvar, da imamo problem, da imamo ... zapušteno stanje u Javnom radiotelevizijskom servisu BiH i trebali smo raspravljati o ovome kada je ispala afera, ona sa smjenom direktora! Od tada do danas, mi nemamo ništa kvalitativno novo ni u informacijama niti u pomaku o stanju u tom servisu. Mi imamo samo dvije uloge kao Parlament prema ovome – imenovanje Upravnog odbora i ozbiljno reagiranje na upozorenje ili traženje pomoći od Upravnog odbora RTV servisa. Ne pada mi napamet da komentiram jesu li troškovi putovanja ili iznajmljivanja ili reklame ovakvi, onakvi itd. ali je vrlo važno ovo, što i kolega je Raguž već podobro načio, da je naša zadaća da raspravljamo o programskoj i uređivačkoj politici u tom servisu jer nema ko drugi, nema ko drugi, jer mi preko Upravnog odbora predstavljamo građane BiH, odnosno javnost u tom servisu.

Međutim, objektivno ovdje ću samo jednu kritiku nama uputiti. Naravno, nezadovoljni su građani BiH i kvalitetom i pokrivenošću ovog programa BHT1, ali je nedopustivo da... iz ovog parlamenta od naših kolega idu apeli javnosti da ne plaća RTV taksu, pozivi na javno kršenje zakona. Imamo i takvih primjera. Ja se zaista neću dalje baviti ovim i imam u tom smislu jedan, da kažem, formuliran zaključak. Da ga ne bih objašnjavao, najlakše da ga pročitam.

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH izražava i nezadovoljstvo i zabrinutost za opće stanje u JRT BiH i daje rok Upravnom odboru Javnog radiotelevizijskog servisa BiH da do 1.3. naredne godine utvrdi sveobuhvatan program mjera za prevazilaženje ovog stanja i uspostavi funkcioniranje ovog servisa tako koje će osigurati ispunjavanje njegove temeljne uloge, a posebno sa stanovišta programske, uređivačke politike, kao i ukupnog kvaliteta programa.

Zašto je ovo ovako sažet zaključak? Pridružujem se, dakle, na tragu kolege Raguža da nakon toga se u ovom domu obavi jedna temeljita rasprava u smislu da iz toga izvještaja, odnosno programa aktivnosti i mjera koje će utvrditi Upravni odbor, vidimo šta je zadaća ovog parlamenta. Treba li mijenjati zakon koji će ići u smislu poboljšanja stanja u toj kući ili će ovaj dom zaključiti da je napravio loš izbor pri imenovanju Upravnog odbora. Ne možemo mi komunicirati sa menadžmentom sa ne znam ni ja s kim više. Ovaj dom je svoje povjerenje dao Upravnom odboru i očekuje od njega da ozbiljno i odgovorno obavi svoj posao.

Hvala.

MIŁORAD ŹIVKOVİĆ:

Zahvaljujem.

UvaŹena poslanica HadŹiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŹIAHMETOVİĆ:

Zahvaljujem.

Ovo, ja ću ponoviti kratko da mi je drago da je Kologij Parlamenta ovako posložio taćke dnevnog reda i da smo imali i Izvještaj o reviziji i sve ove papire koje su nam došli kao prilog, odnosno osnova za raspravu za ovu taćku dnevnog reda zajedno, pa smo moŹda jedino tako, ja zaista i ne znam da li bi dobila pravu sliku da nisam proćitala sve. I, ... i onda, naravno, to me i podstaklo da proćitam još nešo. Opet pominjem, vrlo je vaŹna, vaŹna tema. Mislim da ćemo ovdje zastajati mnogo više i da će ovi ljudi, koji trebaju provesti ovu vaŹnu reformu, imati mnogo više problema nego što ćemo imati sa reformom policije. Ja, u tom smislu, podsjećam da je ovo identićan tretman, da kaŹemo, ove vrste reforme koja već malo duŹe putuje od reforme policije. Ja sam maloprije pomenula jednu kratku ovako hronologiju, ali mislim da je posebno vaŹno pomenuti vaŹnost da smo dobili i Izvještaj o radu Javnog radiotelevizijskog servisa i Izvještaj Upravnog odbora, iako, naravno, ... nisu bili obavezni da nam to ovako dostavljaju. Dobro je da imamo cjelovitu sliku. U isto vrijeme, naravno, izvještaj revizorski – ovdje se pominju i neki elementi nezavisnih revizorskih kuća i sve ono što je, dakle, pratilo ovu, opskrbljivanje Parlamenta za današnju raspravu.

Međutim, ono što je meni falilo – mogu li ja nastaviti – ono što je meni falilo i što osjećam zaista da fali, i ovdje i kao ... jedna cjelina jedne slike, jeste izvještaj o radu Javnog RTV sistema. Pa da ja vas podsjetim. Kad smo mi donosili zakone, mi smo donijeli Zakon o Javnom RTV sistemu BiH i Zakon o Javnom RTV servisu kao dva kompatibilna zakona, gdje je Zakon o RTV servisu praktićno bio, odnosno, jedan segment cijelog sistema, cijele slike. Pa evo, dakle reforma ovog sistema se odnosi na cijeli sistem od kojih je Javni RTV servis samo jedan. Govorim zašto je ovo najvaŹnije. Prvo, da vas podsjetim da su temelji reforme ove utvrđeni još 1998. godine Memorandumom o reformi sistema, dakle prije 10 godina. Mi već 10 godina ovo nosimo ... kao problem koji ne okonćavamo u reformskom smislu. Da vas podsjetim da je 2001. godine, prije sedam dakle godina, uz pomoć međunarodne zajednice i OHR-a definisana suština reforme u sljedeća tri pravca. Da se uspostavi državni medij koji je uspostavljen kao Javni servis, a ja molim ako slućajno, eventualno, u terminologiji pogriješim da me neko koriguje. Dakle uspostavljen državni medij, uspostavljanje Javnog RTV sistema sa korporacijom. Da podsjetim, sistem ćine tri emitera plus korporacija, dakle ukupan sistem sa ćetiri subjekta i racionalizacija sistema u cilju finansijske samoodrŹivosti i programske neovisnosti. Ovo su bili temelji koji su ustanovljeni prije sedam godina. Nešo od ovoga je realizirano, nešo još uvijek nije.

Kratko da vas podsjetim i da je implementacijski plan reformi predviđao da BHRT, dakle kao Javni servis, starta uporedo sa poćetkom rada korporacije javnih servisa i da se zakonska odredba o raspodjeli prihoda, npr. po osnovu RTV takse i marketinga primjenjuje u cijelosti, odnosno posebno se potencira pitanje komplementarnosti ćetiri dijela ovog sistema. Mi imamo tri dijela, ćetvrtog nemamo. Da vas samo podsjetim, za one koji se moŹda nisu paŹljivije podsjetili na zakonske odredbe, taj ćetvrti dio koji nedostaje je vrlo vaŹan ... i za tehnićki dio, za

investicije i pokrivenost signalom i ono što je neko, čak, iz Komisije posebno apostrofirali, i raspodjelu sredstava. Ali, nemojte zaboraviti, kad su sredstva u pitanju, to su i prihodi, prihodi od taksi i prihodi od marketinga, pa je predviđena i neka kuća prodaje itd. Ovaj ili prethodni Upravni odbor je ustanovio, ja ne znam kao privremeni, jel, neki organ – kuću prodaje, iako je ona sastavni dio korporacije koja nije uspostavljena. Zašto se malo referiram na ovo? Da pokušamo razumjeti, ali opet, pominjem samo u pravcu i najviše u pravcu ... da podstaknemo i pomognemo svima onima koji su zaduženi da provedu ovu reformu, da to okončamo što je moguće brže i što je moguće bezbolnije.

Ovdje je bilo začuđujućih materijala koji su pred nama, konstatacija itd. Ja moram reći, kao ekonomista, da mi je začuđujuće, recimo, da se pozivaju kontrolni organi da kontrolišu uvid u poslovanja, a u isto vrijeme kontrolni organi koji prave uvid i u finansijsko poslovanje i ne samo finansijsko – su u, naprimjer, ovom servisu. Mi smo imali ovaj izvještaj revizije pred sobom i ono što je možda neko zaboravio da registruje što je najvažnije u tom izvještaju da je problem nepotpuna zakonska regulativa, odnosno da je problem neprimjene i selektivne primjene zakona koji se odnose na ovu oblast. I nemojte mi da posežemo za selektivnim pristupima svemu tome, jer ćemo onda otići na pitanje da se bavimo nekim od ovih unutrašnjih odnosa između postojećih servisa koji bi trebali da budu dio nečeg potpuno novog koji još nije ni startalo. Nešto je uklopljeno u novo, nešto još nije ni osnovano, prema tome, tog novog imamo i nemamo. Mi imamo ovaj odbor. Ono što sam ja rekla što nedostaje – izvještaj Odbora sistema.

Odbor sistema čine tri upravna odbora, tri emitera. Odborom sistema rukovodi predsjedavajući Upravnog odbora Javnog servisa. Odbor sistema ima tačno svoje nadležnosti i Odbor sistema ima i svoja zaduženja itd. i možda bi nama ovaj izvještaj Odbora sistema koji je, ja moram priznati, bio dio ovog posljednjeg, jednog od tri, tri izvještaja koja smo dobili ili jednog od tri izvještaja Upravnog odbora, sadrži i aktivnosti vezano, vezano za Odbor sistema. Hvala vam, ja sam tek onda vidjela ... čime se bavi. Zašto ovo govorim? Jedan od tri, mi smo tri izvještaja o radu Upravnog odbora dobili. Ja sam se prvo pitala zašto tri, je li se ovdje neko posvađao, međutim, naravno svaki izvještaj je sačinjavao, davao još jednu dodatnu dimenziju, iako, ... ali nemam namjeru da se upuštam ... u detalje ovih kvalifikacija, kvantifikacija itd. jer evo, recimo, u prvom izvještaju gospodin Deretić – zato sam vas maloprije u pauzi pitala ko vam ono sastavlja, recimo, u prvom izvještaju – piše da je prihod 4,49 miliona maraka, što je 8% manje od plana. Drugi izvještaj, koji nam uslijedi za manje od mjesec dana, stoji da je prihod 5,9 miliona maraka, znači rast od 13%. Podaci se odnose na 2006., nije na prvih, ne znam koliko mjeseci 2007. Ali da ne ulazimo u detalje, ovdje, ovdje očito da postoji ... puno pitanja oko kojih bi se moglo zastajati i temeljna pitanja – zašto od 2005. godine nisu implementirani zakoni!? Ja mislim da se time treba ovaj parlament pozabaviti, u onom dijelu koliko je to nadležnost ovog parlamenta. Ovaj parlament je donio, da vas podsjetim, dva zakona – Zakon o sistemu i Zakon o Javnom RTV servisu. Stupili su na snagu 2005. godine, jedan u novembru, jedan u decembru.

Ovdje se u pojedinim ovim pojedinačnim segmentima ovih izvještaja za koje evo nemamo vremena i nemam ni namjeru da se o svakom, ali o svakom bih mogla pričati po pola sata, sat, pogotovo, ukoliko bismo se orijentisali da segmentirano pričam, segmentirano pričamo i da se vraćamo u prošlost. Ja nemam tu namjeru, imam namjeru samo da ukažem ... na nešto i da pomognem da ili da sviju podstaknem da pomognemo onima koji su zaduženi da ... Ako imaju problema, da im stojimo na raspolaganju, ali da završimo ovu reformu jer nam je važna i ja ću

reći zaista, čini mi se, da nam može biti problematičnija nego što je reforma, nego što su oni ostali uslovi.

U tom smislu, ja ću vas podsjetiti, evo možda ne sistematično ali zaista jako je puno materijala pred nama koji su nam osnov za raspravu i uvažavajući specifičnu težinu ovoga, meni je žao da smo mi limitirani bilo čime, ja to zaista moram reći. Bilo bi dobro ovdje da nam pet puta izađe neko ... iz Upravnog odbora, iz menadžmenta, iz revizije, i svi mi ovdje, ako treba, ali da završimo ovaj posao, ili da podstaknemo, na neki način, stvorimo osnov da podstaknemo sve to. Puno se stvari događalo ... koje su doprinijele svemu ovome. Mene samo iznenađuje da neko ko jako dobro ovo zna, ko je jako dobro učestvovao u svemu ovome, prima možda za to i platu, napravi neke konstrukcije u svojoj diskusiji – ja, ovo, naravno, gospodin Dokić će se prepoznati – napravi neke konstrukcije u svojoj diskusiji koje mogu izazvati lavinu ovdje kontradikcija, ispravki krivog navoda itd. Ja neću tako da pričam, neću da se osvrćem u prošlost, neću da tražimo krivca, neću da se bavimo, bavimo nečim što je unutar bilo kog od ovih subjekata, jer tamo ćemo svašta naći, molim vas lijepo, niti da se bavim Izvještajem revizije. Ja moram reći da reviziju koju izuzetno cijenim, revizorske izvještaje koje izuzetno uvažavam, revizorski izvještaji koji su mi uvijek podloga bili za nešto, ja sam bila npr. iznenađena da u reviziji, revizorskom izvještaju – možda nisam, možda je to nedostajalo, možda zbog ograničenog prostora, ja hoću da vjerujem da je to tako, da nismo našli, recimo, pošto se svako referira ovdje na raspodjelu prihoda, na prihode od taksi, referira se na marketing – predlažu se zaključci vezano za službe marketinga a ja ću vam reći: ta korporacija, odnosno sistem je, između ostalog, i ovaj zakon obavezao da se uspostavi jedinstven račun. Na taj jedinstven račun da idu svi prihodi od RTV taksi, da idu prihodi od marketinga, odnosno marketing služba koja se realizira po svemu tome i da se sve to raspodjeljuje u onim omjerima. Ovdje se insistira na omjerima o raspodjeli, a prihod a niko ne insistira zašto, zašto marketing, prihodi od marketinga ne idu tamo na Jedinstveni račun. Ima li tu nekih? Revizija je fino upozorila da se parcijalno implementira zakon ali ja hoću da vam kažem da su svi problemi proizašli iz toga što se nisu primijenili ovi zakoni. I ko će biti odgovoran? Hoće li i ova Parlamentarna skupština ili ćemo unutar nas ovdje, odnosno nekih institucija, tražiti krivca za to? Ja nisam zato da tražimo krivca ali dajte da podvučemo crtu, da podstaknemo sve to.

Zašto se vraćam na reformu, odnosno na sistem? RTV servis, odnosno televizija, Javni servis je dio tog sistema. Ona je uspostavljena sa ovim zakonima. Ona je proizašla ili jednim dijelom osnova za to je bila prethodna neka televizija koja je bila onakva kakva je. U nju su ušle i ove dvije entitetske televizije, onakve kakve su. Ako mi parcijalno posmatramo svaki od tih subjekata, mi ćemo naći mnogo problema iz ugla ovoga što to treba da predstavi jedan sistem. Ali hajmo prići tome da ono što imamo stavimo na sto, ono što nedostaje formiramo, da zaokružimo taj sistem da, kad se to poslažu kockice i pokažu neki problemi, da rješavamo te probleme! Ako su postojeći zakoni nedostadni, ako treba, pa da ih unaprijedimo! Ako treba ovaj parlament da inicira, možda, neke odluke iz drugih organa i na državnom i na entitetskom nivou, da to uradimo! Ako treba da omogućimo gospodinu Deretiću, koji je sticajem ovih zakonskih okolnosti, i na njegovu sreću i nesreću, znajući kakvo je stanje i s kakvim se problemima suočava, ako treba ... da ga dovedemo na finansijsku nulu kao predsjednika Odbora sistema, hajmo i u tom pravcu uraditi nešto! Pa pogledajte, FTV duguje ovom Javnom servisu, to su dugovi koji su proizašli iz perioda kada to nije bio ovaj sistem, kad to nisu bili ovi subjekti u ovoj ulozi i u ovom sistemu. Televizija BH ima svoja neka akumulirana dugovanja, nemamo,

ni kod njih nema, kakve investicije, kakvo osavremenjavanje, informatizacija, optički kablovi, pokrivenost signalom, da ne govorimo programska unapređenja, sve će to biti san ako mi budemo raspravljali ovako kako pričamo.

Ja u tom smislu ću predložiti nekoliko zaključaka, naravno, u ime kluba i moji će zaključci, ja se duboko nadam da niko neće biti uvrijeđen kad bude čitao ili slušao ove zaključke, utoliko što i ja sam se pitala koliko je uopšte vrijedno da ih pišem i predlažem jer se oni odnose na implementaciju zakona donesenih prije dvije godine, neimplementiranih, a da mi se ovdje pitamo i stalno bavimo ko je krivac unutar toga nečega što, odnosno da se bavimo sobom. Ja ne mislim ovdje, mi unutar Parlamenta, nego generalno svi u ovome, u ovoj priči. Ja ću vas podsjetiti da je u ovom Zakonom o Javnom RTV sistemu predviđeno članom 7. koji je objavljen, opet podsjećam, u „Službenom glasniku BiH“, broj 78, 8. novembra 2005. godine (zamislite, poslije dvije godine i više, ja predlažem da se to implementira):

Da Odbor sistema koji je istovremeno i Upravni odbor Korporacije, to mu je po Zakonu o Javnom RTV sistemu, član 13. i kojim predsjedava predsjedavajući Upravnog odbora Javnog RTV servisa, da odmah, ja sam ovdje toliko, uvažavajući težinu svega ovoga, do kraja 2007. godine (ali ... ako to odmah bude i početkom januara, može se tolerisati), poduzme sve radnje, da ne kažem jučer, poduzme sve radnje navedene u članu 8. Zakona o Javnom RTV sistemu i formira Korporaciju javnih RTV servisa BiH kao dijela sistema javnog emitiranja u BiH.

Ovdje stoji obrazloženje da je ovaj zakon, koji je stupio na snagu u novembru 2005., utvrdio obavezu ovog odbora da u roku od 30 dana – zamislite vi, mi nakon dvije godine predlažemo da nešto što je trebalo prije više od dvije godine da se implementira – dakle, da od dana održavanja konstituirajuće sjednice odobri statut korporacije i pristupi formiranju i registriranju korporacije koja, zajedno sa tri postojeća emitera, čini sistem javnog emitiranja.

Ja neću reći da će sa korporacijom biti svi problemi riješeni. Dio problema, nacionalnog nesklada, finansija, raspodjele prihoda itd., će biti, dio biti riješen, ali će biti implementiran zakon. Ono što preostane kao neriješeno, ovaj parlament treba da stoji na raspolaganju menadžmentu da pomogne u rješenju.

Drugi zaključak: *Da se zaduži Komisija za saobraćaj i komunikacije, ... slučajno gospodina Dokića jer je predsjedavajući, da nadzire implementaciju Zakona o Javnom RTV sistemu i uspostavu korporacije servisa, čime bi se uspostavio sistem javnog emitiranja. Komisija da o tome izvijesti ovaj parlament.*

Zašto ovaj zaključak? Zakon o Javnom RTV sistemu je stupio na snagu u novembru 2005. Podsjećamo, ovim zakonom je predviđeno da se u roku od 30 dana odobri statut korporacije i uspostavi sistem javnog emitiranja i da korporacija još uvijek nije formirana, a imajući u vidu ulogu Parlamentarne skupštine u donošenju i implementaciji zakona, dakle nadzor nad implementacijom, predloženo je navedeno.

Ja cijenim da bi ... ova vrsta komunikacije i ova nadzorna uloga nad provođenjem zakona ujedno bila i spona u komunikaciji između rukovodstva, odnosno Odbora sistema i ovog

parlamenta za eventualno rješavanje problema koji se mogu pojaviti u ... toku implementacije ovog.

Treći zaključak: *Da se zaduži Odbor sistema da hitno, a nakon konačnog uspostavljanja sistema javnog emitiranja u BiH, formiranjem korporacije, predloži Parlamentarnoj skupštini program finansijske konsolidacije i sanacije* – ja sad moram, za razliku od kolege Mehmedovića, reći – *sva tri emitera*. Ja ne mislim da bi ovdje išlo bilo kome nešto na štetu, odnosno da bi neka sredstva od nekoga otišla nekome drugom. Kako bi? Ali cilj, ustvari, ovoga: kako bi novouspostavljeni sistem javnog emitiranja počeo funkcionisati u okvirima jasnih, transparentnih i povoljnih uslova, po mogućnosti, od nule, da ne bude nikakvih minusa, nikakvih gubitaka, nikakvih nebuloza, sa čim bi se rukovodstvo sistema suočavalo.

Evo zašto, s kojim obrazloženjem. Izvještaj o reviziji BHRT-a, odnosno Javnog servisa za 2005. i 2006. godinu koji je sačinio Ured za reviziju institucija kao i Izvještaj neovisnih revizijskih kuća, a koji su bili osnov za pisanje dijela Izvještaja o radu Upravnog odbora, kao i navodi i ocjene Upravnog odbora o radu i poslovanju Javnog RTV servisa, ukazali su na potrebu rješavanja problema vezanih za finansijsko poslovanje, prije svega prihodi, raspodjela RTV takse, uvid u naplatu i raspodjelu sredstava, problemi dugovanja između emitera i sl. i u cilju obezbjeđenja povoljnih uslova za početak rada sistema javnog emitiranja, uspostavom korporacije, predloženo je ovo navedeno.

I četvrti zaključak: *Da Parlamentarna skupština poziva nadležne entitetske institucije da hitno, hitno, jučer, usaglase odgovarajuće zakone i propise sa odredbama Zakona o Javnom RTV sistemu*.

Obrazloženje: Zakon o Javnom RTV sistemu, koji je stupio na snagu 8. novembra 2005., predvidio je navedenu obavezu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu, član 44.

Ja vam se izvinjavam što sam predložila zaključke u funkciji implementacije zakona koje je donijela ova Parlamentarna skupština. To se podrazumijevalo da se zakon implementirao, ako se ne implementira a samo se ... negdje implementira, ako, iz čega su i proizašli dobar dio problema, plus onaj dio problema iz prethodnog sistema, dok nije bilo RTV sistema. Ali govorim ovo iz prostog razloga što već dvije godine su ogromni problemi proizašli, što imaju svi ovi subjekti postojeći jedno novo stanje, a imaju stara ... i u tom smislu učinjeno je, cijenim, i propusta i pogrešnih poteza ali, čini mi se, da se malo više fokusiralo na traženje nekog krivca unutra, bavljenje sobom, svi se bavili revizijom, prebacivali odgovornost s jednih na druge. Ali, hajmo staviti to po strani, ne tražiti ničiju krivicu ni odgovornost, hajmo implementirati zakon. Zašto oni do sada nisu implementirani, ja neću ... Hvala vam. Prijedlog zaključaka, evo izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema to više koliko sati radimo! Dok ne završimo tačku dnevnog reda. Molim vas, imajte svi obzira. To je odgovor. Jovičić, Suljkanović, Okolić, Lozančić, Izetbegović, Hadži Jovan Mitrović, Džaferović, Halilović. Po tom redu.

Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, sama tema i ove dvije tačke spojene govori da je vrlo teška situacija. To je najlakše reći. Prvo ću se zahvaliti gospodi revizorima što su pripremili dobar revizorski izvještaj iz koga se vide mnoge stvari i zahvaliti našim resornim komisijama koje su to uzele ozbiljno u razmatranje, predložili neke mjere menadžmentu i Upravnom odboru. Ali, ono što mene zanima, kao i u svakoj instituciji što sam uvijek tražio, tražiću i početi sa tim: nacionalna struktura? Dakle, 7,9% Srba nije nacionalna struktura, jer nije isto sjediti na predajniku i sjediti u studiju. Dakle, ja hoću da znam ko sjedi u studiju, ko je urednik, ko je predsjednik Upravnog odbora, ko je zamjenik! Znam to slučajno ko je bilo gdje. Dakle, to je važno, a ne 7,9% a ne želim nikog da vrijeđam jer su oni čestiti, zaista. I pogledajte, ove situacije! Kažu: nemojte se miješati u uređivačku politiku! Neću nikad, ne pada mi naum. Jer ne određujem ja koja će vijest ići, ko će sjediti u studiju. Ali, molim vas lijepo, od ove televizije ne možete da živite – poslanici lopovi, ne rade ništa, usvojili dva zakona, jedan, nijedan, Savjet ministara ne radi! Danas sam išao da provjerim gore. Samo jedan novinar sjedi iz BHT-a i nema nijedne kamere. Da se čuje o njima kakva su oni televizija! To nije miješanje u uređivačku politiku.

A znate i sami – svi imamo iskustva na dnevnom redu – dvije novinarke, ne možete proći od njih; za BH vijesti još dvije novinarke ili dva novinara, ne možete proći od njih; deset nekad bude sa BH televizije i Federalne, naravno, i RS. Evo, sad Televizija RS, baš sam gledao, gore su, imaju razloga da budu, jer oni će poslovati ove godine pozitivno, baš sam se raspitao, pa i nacionalna struktura nije problem jer uvijek je otvoren sajt za primanje svih radnika nesrpske nacionalnosti, dakle otvoren vječito itd., itd.

Zašto je mala pretplata u RS-u? Zbog BHTV koja prijeti da ukine Televiziju RS-a. Neće narod da plaća pretplatu kad zna koliko ide sredstava za BHTV. Sto građana, pet hiljada, ne znam koliko, mi je reklo: nećemo, nećemo da plaćamo. Ajmo mi malo gledati šta je problem ovdje, zbog čega ljudi neće da plaćaju. Pa je pitanje zašto i Bošnjaci plaćaju 85 %, pa ja mislim zbog Federalne televizije, a ne zbog BHTV. Nema veze da li se sviđa nekom „60 minuta“ a baš uvijek na nas nekako udare u posljednje vrijeme, ali nije važno. Dakle, rekao sam o nama, sve će i trebaju još više i da nas kritikuju i da ne znam šta rade i neka sve i pitaju koji broj cipela nosimo, čija je košulja, je li markirana, nije. Ali, evo sad je nema! Gdje je kamera jedna? Samo je snimila ovdje predsjednika Upravnog odbora i ovog direktora korporacije, ... baš sam gledao snimatelja i nestao je, a nas će ukomponovati negdje kao u skrivenoj kameri. Pa ma ko sad govorio za govornicom, ko! Nije, nije važno.

Molim vas, ovo nije lakrdija, ovo je istina šta rade, odavde treba početi. I, molim vas, televizija izašla na satelit i vi u 12,30 vidite krug, a televizija lokalna, OSM, emituje program 24 sata. Privatna televizija iz sela nekog, a ova izašla na satelit i u 12,30 je krug, nema programa, nema ništa. A traže povećanje pretplate! Gledam Televiziju BH jer da ne gledam ne bi znao šta

rade. Dakle, korporacija dolazi u obzir, ali kad se svi odnosi raščiste u BHTV. Kontrolni organi su završili jedan dio, sad trebaju da uđu istražni organi da izvrše tamo, jer nije moguće da je kriv marketing samo za slabo poslovanje. Neko je valjda nešto tamo, što bi moja baba rekla, i lapio, nije moguće da su svi samo zbog marketinga eto odustali. Ali ja ne mogu da kažem ko je, ili jeste ili nije, to nije moja stvar, to je stvar istražnih organa da to istraže i da vide da li je stvarno tamo sve uredu. Pa kad uspostavimo tu televiziju na noge, a evo hoćemo da joj pomognemo, onda ćemo praviti korporaciju, a nećemo sad zbog propasti jedne televizije uništiti drugu koja radi. To nećemo dozvoliti.

E, sad sve o onome što sam ranije govorio. Dakle, ovoj televiziji želimo da pomognemo, a ne na način da prebrišemo šta su dosad radili, podvučemo nulu i kako to ekonomisti; ja fala Bogu nisam ni ekspert ni za televiziju, al' eto znam gledati program i znam vidjeti tamo šta se dešava. Ne smije ovdje biti pozitivna nula! Oni da su došli do nule, dobro bi bilo, ali mora se sve razjasniti da bismo uspostavili korporaciju i pomoći i Upravnom odboru i menadžmentu, ali ne prebrisati šta je dosad bilo. Ja mislim da mi sa ovom sjednicom ili ovom tačkom dnevnog reda BHTV ne smijemo završiti, niti je moguće. Možemo završiti diskusije, ali ona mora biti stalno u našem fokusu, ako želimo da joj pomognemo. I da bude izbalansiran program, na način kako to gledaoci trebaju da podrže, pa da gledanost ne bude od 3% do 5%, biće još manja, i mogao bi navoditi bezbroj primjera zbog čega je to tako. Jednom sam ovdje rekao: neću više da ponavljam zbog čega je i šta se desilo za jedan važan nesretni događaj koji je trajno za nas važan, iz prostog razloga prema pijetetu čovjeka koga izuzetno smo cijenili, nikad ga nećemo zaboraviti, da bude tek treća vijest, neki su važniji sadržaji. Ne pravim ja košuljicu dnevnika, ni određujem kad će koja vijest ići i što raditi, ali imam pravo da kažem i ovdje nisam kao poslanik nego kao privatno lice, sa imenom i prezimenom, nisam se dole potpisao da sam član Parlamenta, stalno ću ih sad prijavljivati CRA, agenciji, za raznorazne stvari koje oni krše – Kodeks o emitovanju programa i, ne znam, druge neke stvari koje su vrlo važne za sva tri konstitutivna naroda u BiH.

Dakle, rekao sam maloprije, ponosim se i baš sam sinoć pitao direktora RTRS-a: kakvo je, ne daj Bože, kod njega stanje, da nije možda lošije od ovih, pa da i njega, ne daj Bože, uvalim u neke probleme. Ali evo, fala Bogu, dobro je. Poslovali prošle godine pozitivno i ove će. Poslovali bi još bolje – zgrada im se pravi nova – i sve bi bilo bolje da nisu im na teret ovi kojima moraju davati više nego što uzimaju sebi. A oni propadaju. E, ne možete sad zbog ovoga što vi propadate, odnosno i mi, jer je to naša televizija da svučete u ravan i onu koja ne propada. E, to neće biti moguće.

E, kad je u pitanju pretplata, ja ću malo skratiti. Neću se ja mjeriti sa profesoricom koja je otišla. Govorila 25 minuta, a evo ja već govorim šest, šest. Govorim: neću toliko ja preći. Dakle, kad je u pitanju pretplata, pitanje je da li možemo održati nivo pretplate od 6 maraka, a ne tražiti povećanje! Jer, ne daj Bože, da nekom naumpadne, evo meni, recimo, da ja dignem ruku za povećanje neko, ja se ne smijem vratiti na Pale, nema šanse, nema nikakve šanse. Eto, niko ne gleda gore, sem mene, ovu televiziju, niko. Ali, ja ih gledam iz ovih razloga, jer ne bih o njima mogao govoriti! Ako ih ne gledam, ne znam šta objavljuju. Zato ja gledam svako veče i nekad preskočim dnevnik RS, gledam njih, jer produže. Nemaju stalnog termina.

Da se uozbiljim. Televiziji treba pomoći, ali na način da sve se tamo raščisti i zaista dovede na nulu, a ne sa dugovanjima da neko drugi preuzima. Ne smije nekom – ne, ne

smije, ne daj Bože da prijetim – pasti naum da bi to sad naš budžet, pa sreća pa Sadik ne da. On je tamo dobar, ne da onoj komisiji nikom ništa, pa da mi to pokrijemo. Kome bi to palo naum?

Dakle, završiću svoje izlaganje: stanje u Televiziji BH i radiju, koji je bolji od njih, ali su ga i oni eliminisali, jel' tamo ljudi imaju problema, je katastrofalno i mora biti stalno briga ovog parlamenta kad god nekog obavežemo, a vidim ima deset zaključaka; neko je predvidio 30 dana, neko 60. Možemo 160, ali da ih stavimo na noge da profunkcionišu i da bude televizija koja će biti interesantna za gledanje, za sva tri konstitutivna naroda. Jedan primjer, zaista je vrijeđanje srpskog naroda ako ćirilicom titlaju hrvatski jezik. Zaista, nevjerovatno, kao da bi ćirilicom pisali engleski. Pa nemojte nas time sluđivati, pa će reći, evo puno ćirilice ima na televiziji. Pa pišite pet dana ćirilicu, a petnaest latinicu, ali bar da znam da je pet, ali nemojte raditi. To, to je zaista neozbiljno, to je potcjenjivanje ljudi koji plaćaju, onih penzionera. I bezbroj takvih stvari koje se rade na toj televiziji. I još jedna emisija: nema tog Srbina sa bilo kakvim rejtingom koji će pobijediti ovdje ni Hanku Paldum nego bilo koga u onoj „Piramidi“ jer se njima niko ne javlja da glasa od Srba, to ne gleda, nego sve iz Sarajeva i vi ne možete tu pobijediti. I kome ta emisija treba, kome ona treba? Hoće li se iko sjetiti da to ne treba Srbima!

Izvinjavam se profesoru Dokiću. Bio je tamo zaista sjajan, ali je bio katastrofalan rezultat. Ma nema veze sa kime ste se takmičili tamo, vi bi izgubili da je ne znam ko bio! I svi, bezbroj takvih, ali ne možemo, ljudi, preskakati to. Moramo početi od nule, i slušajte vi dobro, ovo nije za parlamentarce, predsjedavajućeg, nego da to dovedete u red i tražite pomoć od nas, onda ćete dobiti. Tražićete onda pomoć i dobićete. Na ovakav način, nema šanse da vam pomognemo, kad to ne prihvata srpski narod, evo, reći ću otvoreno.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Suljkanović, sljedeći. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene kolegice i kolege, sigurno da je vrlo teško diskutovati poslije diskusije gospodina Jovičića, jer je ona zaista bila sveobuhvatna, cjelovita i ja ću nastojati da ništa od njegove ili diskusije prethodnika ne ponovim. I obećavam da ću se držati onog limita vezanog za repliku; znači, neću preći tri minuta. Naime, ovo je bilo predmetom dnevnog reda Komisije za saobraćaj i komunikacije već nekoliko mjeseci. Mi smo dobijali nekoliko izvještaja, pa smo onda tražili njihovu dopunu i mislim da imamo jedno četiri ili pet verzija izvještaja o radu Upravnog odbora, tako da bi to bile dopunjena verzija jedan, dopunjena verzija dva i tako redom.

Međutim, na zadnjoj sjednici Komisiji – zadnji Dopunjeni izvještaj – ja sam bio jedan od onih koji je glasao i čiji je glas presudio. Naime, Komisija je radila sa takvim brojem da smo presudili predsjednik Komisije i ja. Nažalost, ja mogu da kažem da sam se poslije toga pokajao što sam dao svoj glas, mada to, vjerovatno, ne bi ništa promijenilo u konačnici, iz vrlo prostog razloga; naime, 15.11. dobio sam dokument čiji je predmet ocjena Plana aktivnosti BHRT-a za realizaciju preporuka Ureda za reviziju institucija BiH i zaista sam bio razočaran kad sam jednostavno vidio da nekompletni Upravni odbor koji čitavo vrijeme radi kao nekompletni zbog

toga što se kako smo mogli čuti i vidjeti gospodin Čustović isključio iz tog rada sam, pa smo ga mi još tjerali da ostane jedno vrijeme do kraja mandata i onda sam, dobili ste vi sad taj materijal, vidio da ustvari ovaj Upravni odbor i pored blagoljublivosti njegovog predsjedavajućeg gospodina Deretića, koga sam slušao u nekoliko navrata na Komisiji, da te namjere nisu baš Bog zna kako ... usmjerene na realizaciju problema kad je u ocjeni Plan aktivnosti BHRT-a za realizaciju, ustvari, svodi se na to – na preporuku za smjenu gospodina Agovića.

Tad sam vidio da uz pobrojane probleme ima tu još strahovito puno problema i mogu da vam kažem da je zaista me nešto rijetko toliko razočaralo kao ovaj izvještaj, odnosno ocjena Plana aktivnosti BHRT-a. Rekao sam da ću biti vrlo kratak. Mislim da sam na Komisiji predlagao cjelodnevno zasjedanje posvećeno samo ovoj tački dnevnog reda. Najvjerovatnije će se to i ostvariti. Sigurno je ovo samo početak rasprave. Konstatovali smo da ima problema itekako velikih, ima ovdje i iznesenih jako dobrih prijedloga, koliko će oni piti vodu, vidjet ćemo. Vjerovatno ćemo jedan dobar broj toga usvojiti, ali bi bilo jako dobro da uspostavimo i nekakav mehanizam kontrolni koji bi bio u stanju dati nam ocjenu o tome koliko se od tih naših zaključaka i sprovodi u djelo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja se nadam da su svi poslanici dobili taj spisak zaključaka koji mi uređujemo redovno i u kojoj fazi je implementacija ili ostvarivanje tih zaključaka. Vjerujte da ćemo i nastaviti na taj način i dalje raditi, tako da vam ... dam dodatno objašnjenje u vezi sa time.

Sad je uvaženi poslanik Okolić se javio za riječ. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Evo, ja ću pokušati biti veoma kratak, nema razloga da budem dugačak zato što, u svojoj diskusiji, zato što su mnogi diskutanti rekli otprilike ono što se treba reći i što se moglo reći i ne vjerujem da su gospoda, odnosno menadžment, Upravni odbor itd. iz Javnog servisa toliko neuki da ne znaju šta im je raditi i da ovdje ima dosta zaključaka koje smo mi dali, odnosno predložili i koji su slični itd. Ali, ja bih ... rekao da je Javni RTV servis BiH ogledalo jedne države, kao što je Granična policija kad se u tu državu ulazi i ozbiljno treba pristupiti ovome problemu. A vidimo po ovoj diskusiji da smo ozbiljno i pristupili. I u tome cilju, ja bih predložio jedan zaključak koji se malo razlikuje od drugih zaključaka, a od onih koje sam htio još da predložim slični su, i odustao sam.

A, to je: Zadužuje se Upravni odbor i menadžment Javnog RTV servisa BiH da u što je moguće kraćem roku, a najduže od 60 dana – mada nije bitno, je li 60 ili 90, kako neko reče, ali otprilike 60 – donese novu koncepciju marketinških usluga i da stvori uslove za efikasnije funkcionisanje, odnosno rad Javnog RTV servisa BiH, ne računajući na povećanje RTV takse.

Ovo je bitno, ovo sam apostrofirao, a oni znaju šta će raditi. Ne trebamo mi sad njima govoriti uradite ovo, uradite ono, promijenite nacionalnu strukturu, ono, gledanost itd., valjda su toliko svjesni itd., i da po završetku istog zaduženja izvijeste ovaj dom, što je jako bitno da bi mi se mogli poslije toga očitovati da li je to u redu ili nije, jel' ovu tematiku ne smijemo pustiti slučaju.

I htio bih možda zamoliti klub poslanika da ne pravim novi zaključak, nema potrebe. Dobri su i njihovi zaključci. U 1. zaključku tamo stoji: *Potrebno je da kontrolni organi institucija BiH izvrše uvid u poslovanje RTV BH*. Malo je ovo nesmotreno rečeno *kontrolni oragani*. Kontrolnih organa ima koliko hoćete, trebalo bi precizirati koji. Ako ne, onda barem napisati *nadležni kontrolni organi*. S obzirom da će ovo, ipak, ići do ruke i nekome ko će reći da nije baš u potpunosti ovo jasno.

Hvala lijepo.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lozančić, kopredsjedavajući.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, predsjedatelji Upravnog odbora, poštovani predstavnici sredstava informiranja, ako vas ima još uvijek ovdje! Evo, opet, ponovo razmišljajući, ispričavam se ... ispričavam se, ... jer smiješno mi ... moram reći šta mi je smiješno. Ovaj ispričavam se, moram popiti malo vode.

/smijeh i zajednička diskusija/

NIKO LOZANČIĆ:

Ja, da nije smiješno, bilo bi tragično ili obrnuto. Mi danas raspravljamo ovdje o Izvješću Upravnog odbora jednog od tri javna servisa što se ne bi moglo zaključiti kroz raspravu koju smo do sada slušali, jer smo razgovarali kao da raspravljamo o *Izvješću Upravnog odbora Javnog RTV sustava*. Moram reći da i ja često puta kad hoću da kažem jedno pa drugo, onda malo zastanem, pa razmislim, aha, da ima sustava, a to su ona tri, a ima servis, pa to su onda: svako od njih ... tri servisa imaju.

Znači, ne buni mene korporacija kad je i nemamo. Mene buni ovo sustav – servis. Imamo kao tri servisa, imamo, oni kao čine jedan sustav, je li, i svi su javni. E, sad možete misliti, ... ja pretpostavljam da i vas mnoge to počesto zbunjuje što sam ja mogao zaključiti iz rasprava prethodnih. Nisam htio replicirati, ispravljati krive navode itd. Mnogi su u raspravama čak rekli da ih ne ispravljam ako pogriješe ... Nemojte vi mene ispravljati, ako ja pogriješim, ... imam dobru namjeru!

Šta je funkcija? Šta je, zbog čega postoje uopće, evo ... kod nas u BiH i mnogim demokratskim zemljama, ti javni servisi? Očigledno je da ti javni servisi do danas nisu ispunili svoju funkciju, jer i mi još ovdje koji smo – evo, ja nisam donosio taj zakon na svu sreću, ali evo sjedim u Parlamentu koji ga je donio – još nas zbunjuje to: servis – sustav! Možete misliti koliko naša javnost čiji je to servis, on nije naš servis, to je servis javnosti i on bi trebao biti u funkciji javnosti, koliko oni razlikuju: servis – sustav – korporacija!? Koliko imaju uopće informacija o tom svom servisu? Imamo tri servisa i, interesantno, ja ne vidim ovdje nijednog. Ne mislim da je to razlog, ovo što je gospodin Jovičić rekao. Moguće je, zauzet je ranijom programskom šemom da su opredijeljeni nekom drugom zadatku itd. Ali ovo im je bila idealna prigoda, ako već to dosad nisu radili, da javnost malo educiraju, da postoje, i da čuju i o problemima, da javnost ta čuje o problemima s kojima se ti servisi i taj sustav i korporacija koja još nije uspostavljena susreću. Možda bi ta javnost makar malo sentimentalnija bila, pa malo povećala plaćanje RTV takse, pa bi vjerovatno uticala na rješavanje, čini mi se, jedinog problema zbog koga mi danas ovdje raspravljamo.

Jer, da me niko ne bi krivo interpretirao, pratio sam jednu televizijsku emisiju, nakon jedne slične rasprave u Federalnom parlamentu, kada je jedan od tih serviseri, pardon, servisa, ... na jedno izlaganje jednog zastupnika napravio jedan karikirani prilog koji se vrtio, vrtio, vrtio itd. vjerovatno, da javnosti pokaže koliko su ti narodni zastupnici karikatura od zastupnika. I o.k., to je njihovo pravo. Ja želim pohvaliti njihovu neovisnost, želim pohvaliti njihovu programsku orijentaciju, želim iskazati svoje veliko zadovoljstvo načinom kako oni uređuju programe, evo, iako možda mi i to može biti zamjereno, jer ne znam smijem li i hvaliti to da ne bi neko osjetio da se ja miješam ili da, ne daj Bože, utičem na neovisnost neovisnih javnih servisa koji su jedino izloženi i trebali bi biti izloženi sudu javnosti.

Ja, doduše, dosad nisam uspio sagledati kako ta javnost, čiji su to servisi, može uticati na te svoje servise. Moguće da nisam dobro izanalizirao zakonsku regulativu, ali dosad nisam shvatio kako, koji je to instrument? Preko nas ovdje, ko je izabrao, ne može, jer nama to nije dopušteno. Preko koga drugog, ne znam! Vjerovatno da izađu na demonstracije, ako nečim nisu zadovoljni. Možda je to jedini način, ako su nezadovoljni. Ali pretpostavljam da svi dijele moje zadovoljstvo, pa zbog toga evo takav jedan odnos prema ovom Javnom RTV sustavu.

Ja sam imao jednu prigodu, evo, i lijepu prigodu da mi kći slavi 18 rođendan, znači punoljetstvo, i onda sam ja ovako kao sretan otac ... priredio poklone, feštu, čuda itd. i, na moje veliko iznenađenje, kći, umjesto da bude zahvalna ocu što je to sve priredio, prva rečenica koju je izgovorila: 'E, tata, od danas sam neovisna i samostalna, od danas sam punoljetna.' Mene malo iznenadilo, nije mi bilo ni svejedno ... ali sam ja onda rekao: 'Dobro, kćeri, ali potpuno neovisna.' Kaže ona: 'Pa šta ti to znači, tata?' 'Znači potpuno neovisna od mene, nema više para, nema ovog, nema ono, ti si neovisna i izvoli.' E kaže: 'Ne može.' Ja sam se našalio tad, pa sam rekao: 'Ista si kao naša televizija.' I ona se nasmijala.

Jer, ... e, to je ono zbog čega mi je naumpalo maloprije, kad sam se počeo smijati, pa se ispričavam još jedanput što sam se smijao, jer mislim da je preozbiljno ... ali evo preozbiljno je i ovo drugo. Kako uopće naći rješenje u ovakvoj situaciji? Evo, ovdje smo vidjeli ima bezbroj, moram reći, bezbroj zaključaka. Meni su oni svi odreda prihvatljivi. Znači, vjerovatno će do kraja ove rasprave biti još zaključaka. Imamo ovdje u ovom jednom izvještaju Upravnog odbora,

znači Upravnog odbora, ... toliko činjenica da sam ja prvo sebi postavio pitanje: moguće da je takav pristup Upravnog odbora bio da nas izvijesti samo o onome što je problem matično? Da sam ja na njihovom mjestu, ja bih prvo istakao ono što je dobro. Ali nisam pročitao ništa da su istakli da je dobro. E, sad, ja bih trebao biti veći katolik od pape, odnosno bolji poznavatelj prilika od Upravnog odbora, pa bi trebao hvaliti nešto, a Upravni odbor ... od stranice do stranice, znači, na svakoj stranici imate ovo boldirano, pretpostavljam da imamo iste izvještaje: nema ovo, ne valja ovo, zapaženo ono, zatečeno ovo, ne ide ovo. Ne znam šta ide? Znači, ovo nije kritika Upravnom odboru, jer mislim da ljudi koji su prihvatili se tog posla, evo danas smo, nadam se, kompletirali taj sastav, su u vrlo nezavidnoj situaciji.

Reći ću samo jednu opasku na jedan od predloženih zaključaka. Mislim da je prijedlog našeg povjerenstva vezan je za onu drugu točku, ali eto objedinili smo je, kojom se traži da kako je to rečeno 'kontrolni organi' – sad neko je ovdje rekao 'istražni', ali tamo piše 'kontrolni organi', ... revizija je kontrolirala to, pa rekla šta je utvrdila – 'uđu i da tamo vide i istraže financijsko poslovanje TV.' Ja odmah stavljam rezervu spram tog zaključka i, ako bude potrebno da se u paketu izjašnjavamo, bit ću protiv tog zaključka. Jer sam siguran da će nas onda optužiti da vršimo pritisak na neovisnost televizije. Šta mislite da pošaljemo sad policiju, to su ti organi, ... ja ne znam koji drugi kontrolni organi postoje. Financijska policija, SIPA, ova, ona, mislim to su ti, valjda, kontrolni organi, ako nisu neki drugi!

I sad, kažemo idemo, šaljemo policiju u televiziju da istražuje, kako se to zove, to je jedan fini i to žestoki radikalni represivni aparat na neovisnu televiziju. E, sad, jesmo li mi to dobro poredali u zakonima i to je pitanje, ali moramo voditi računa. Znači, ako jesmo za neovisnost, da tu neovisnost ne remetimo bilo kakvom represijom i mi iz Parlamenta i da ne šaljemo tamo nikakve policije da ... stvaraju red ... u Javnom RTV sustavu ili Javnom RTV servisu. Zato mislim da je najjednostavnija varijanta da Upravni odbor, najjednostavnije, nama, ne mislim da je vama, zadužimo, možemo postaviti rok od 30 dana, od 15 dana, od 60 dana ... da sve ovo što su oni nas informirali da nije uredu – dovedu u red. Oni zato postoje. Mi se tamo ne smijemo petljati. I da nas izvijeste kad to dovedu u red.

Slažem se sa onima koji su ... govorili i jasno mi je da je jedan od uvjeta za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i reforma Javnog RTV sustava, znači, dovršetak te reforme. Sudeći prema ovom izvještaju, ova reforma je ko poodavno započela, još u vrijeme dok je uvaženi zastupnik bio ministar, ... a već je godinu dana zastupnik. Ali sudeći po ovom izvještaju, nisam siguran u kom pravcu ide ta reforma! Znači, nisam siguran ... da li je dala željene rezultate! Javnost ne zna ništa o tom svom Javnom servisu, ne znam koliko je zadovoljna jer, možda, to zadovoljstvo iskazuje stupnjem plaćanja pretplate, možda, odnosno takse ispričavam se, nije pretplata. Možda nije dobro ovdje, nemamo informacija kakvo je danas financijsko stanje jednog, drugog, trećeg servisa. Ima li danas gubitaka? Imamo negdje informaciju ili ja moguće nisam dobro to, ... malo me zbunjuju one brojke, pa ... jedna, jedan servis duguje drugom ... u okviru su istog sustava. Sad moram reći da me malo zbunjuje to: trvolj jednih između drugih. Onda imaju ove neke neovisne agencije koje su uveli da snimaju marketinške usluge. Pa mi nije jasno uz ovoliko gubitaka ... kako su se sjetili da daju onolike popuste, ja nisam još čuo za popuste od 70%, 80%, stvarno nisam čuo ... ne znam. Možda ima ... rasprodaja onako ali ... da imaju toliki popusti, ja nisam čuo.

I sugeriram Upravnom odboru i menadžmentu, pošto ovdje razgovaramo o Izvještaju Upravnog odbora Javnog RTV sustava – servisa BiH, znači jednoga servisa – da malo napravi turneju po ovim komercijalnim televizijama, da stupi u komunikaciju, nadam se. Inače, imaju suradnju korektnu s njima i da vide kako to te komercijalne televizije sa deset puta manje uposlenih koje su sve krenule s ledine, bukvalno s ledine, znači nisu imali ništa, koje nemaju ni marke od ove takse koja se naplaćuje i kakva god je i kolika god je. Kako oni uspijevaju uopće preživjeti? Možda im daju savjet, možda im daju sugestije, možda im daju smjernice ako ih već sami nisu pronašli – kako da pronađu rješenje, da se sačuva Javni RTV servis, sustav i svi njegovi servisi? Mislim da ćemo onda imati puno manje potrebe da ovdje raspravljamo o problematici u ovom servisu.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Izetbegović, sledeći. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Mislim da je sve rečeno i ja to neću ponavljati, samo ću istaći neke stvari. Dakle, 1000 zaposlenih, je li, to je vojska ljudi? ... Ja mislim da bi svaki od ovih malih servisa privatnih umro kad bi mu sad dali tih 1000 radnika uskoro. To je naprosto nemoguće, mislim, organizirati, vjerovatno je tu dvije trećine viška zaposlenih, možda čak i tri četvrtine da je tu viška zaposlenih, i to loše kadrovske i stručne strukture. Višak zaposlenih, a manjak sredstava, loša naplata, tehnološko zaostajanje, je li, jer valja svakog mjeseca izdvojiti za 700 plata koje su viška. Zbog toga i neatraktivan program, pa se marketing ne da dobro naplatiti, je li! Onda imam političke prozivke, napade koji dalje utiču na lošiju gledanost televizije, je li, što dalje obara kvalitet i atraktivnost za naplatu marketinga i konačno ograničenje ... da je direktor autonoman do 10 hiljada maraka, preko toga mora konsultirati Upravni odbor. To je deset puta manje nego njegove kolege na srpskoj, na RTRS-u, i FTV-u. E, u tim uslovima, ja ne znam koji bi se ... snašao i ne bi došao u situaciju da ga smjenjuju.

Ja ne mislim da je izlaz ... u smjenjivanju ljudi, treba im pomoći da budu uspješni. Jer nagovještava se ... nova smjena, je li, za novom smjenom. Dakle, ne mislim da je izlaz u smjeni direktora, izlaz je očigledno u korporaciji, mada kolega Dokić, ... bivši ministar, ne misli tako, ali iz kvalitetne diskusije profesorice Hadžiahmetović se vidi da bi većina problema bila riješena ... kroz formiranje korporacije. To nam je zakonska obaveza i to u odnosu na zakone koji su stari već dvije godine i, što je važnije, to je obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Dakle, možemo jednim udarcem ... riješiti dvije muhe, ako hoćemo. Ako nećemo, onda možemo još dvije godine ... da se natežemo.

Postoje zakoni osim ovoga federalnog ali, mi imamo prije što je bitnije, imamo upravne odbore koji su u funkciji. Zbir tih upravnih odbora jeste upravni odbor korporacije, sistema. Jeste. Dakle, možemo riješiti efikasnije naplatu kroz jedinstven sistem naplate. Mislim da možemo riješiti i višak zaposlenih onako kako smo rješavali višak vojnika. Nije nam trebalo onoliko vojske, pa smo im dali neke stimulacije, pa smo im dali neke otpremnine i u ovome slučaju,

vjerovatno, možemo napraviti jedan fond pa riješiti tu stvar, a ne svakog mjeseca 700 plata i tako 12 mjeseci u godini.

I nacionalni balans? Ako je u ovoj televiziji koja je smještena u Sarajevu, a pripada normalno cijeloj BiH, u BHRT-u 67% Bošnjaka, to je neprihvatljivo ali ... mislim da, da, da ako pogledamo kako stoje stvari u RTRS-u da ćemo tamo naći barem 77% Srba, a ovo su tri segmenta ... jednog sistema i svi su oni obavezni da budu multietnični i svi oni pripadaju svim narodima i građanima u BiH. Republika Srpska, jer je samo u svom nazivu ... srpska, ona ... po Ustavu pripada svim narodima i njena televizija pripada svim narodima i mislim da se može kroz jedan stimulativni fond osigurati da dio ljudi s te televizije pređe na BHRT i obratno i onda ćete dobiti i balansiranije ... uređivačku politiku na oba sistema.

Dakle, može se, može se uraditi, ljudi, ako se hoće. Podržavam ... zaključke koje je ponudio gospodin Mehmedović i profesorica Hadžiahmetović i mislim da je najvažniji od tih zaključaka što hitnije ka korporaciji.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Dokić. Replika? Je li tako?

BRANKO DOKIĆ:

Kratka je replika. Evo, uvaženi poslanik Izetbegović je napravio jednu paralelu između entitetskog servisa i državnog servisa. Ja hoću da vas podsjetim da državni servis ima obavezu da pokrije signalom cijelu BiH, a entitetskim servisima je, što je apsurd, zabranjeno zakonom da emituju signal na području drugog entiteta. Malopre je gospodin Lozančić pominjao i mene kao ministra. Bio bi dug spisak stvari koje su u ovom zakonu, a protiv kojih sam ja bio, evo, Drago mi je svjedok, ali su ušle u ovaj zakon i moramo ih poštovati.

Jedna od tih stvari je glupost da entitetske televizije ne mogu emitovati na području drugog entiteta, a mi imamo situaciju da nam susjedne države emituju signale na području BiH i to je jedan od problema zbog čega imamo marketing. Dakle, ne može se ovo dvoje porediti. S obzirom da državni servis pokriva cijelo područje, on mora imati zaista potpuno izbalansiranu kadrovsku strukturu.

I ja moram da se osvrnem ... sad na dio diskusije kolegice Azre koja je na jedan način koji smatram nekorektnim rekla da nekim krivim diskusijama, čini mi se da je prozvala mene, usmjeravam diskusiju na pogrešnu stvar. Onda se izvinjavam, ako je tako, ali moram da kažem ovo: da su njeni zaključci koje je predložila u početnoj osnovi, kako da kažem, zasnovani na onom što ne postoji. Mi smo i u Komisiji razmatrali pitanje korporacije i mogućnosti da se ona uspostavi i traženo je mišljenje resornog ministarstva, a oni su dužni i kompetentni da tumače zakon. Tako tamo stoji, gdje eksplicitno piše – Mišljenje je potpisano početkom desetog mjeseca ove godine – da dok se ne uspostavi, ne izaberu članovi Upravnog odbora Federalnog Javnog radiotelevizijskog servisa, da nema uslova za uspostavljanje, za uspostavljanje *Odbora sistema*.

Hoću da vas podsjetim da ovo tumačenje, koje smo čuli i koje se često povlači da stari odbori funkcionišu, apsolutno se ne odnosi na Odbor sistema. U članu 7. Zakona o Javnom RTV sistemu eksplicitno stoji da se ovim zakonom uspostavlja Odbor sistema. Dakle, ovaj odbor sistema nije postojao, on se uspostavlja ovim zakonom. U članu 42. stoji do uspostavljanja, da ne bi pogrešno interpretirao, hoću da pročitam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme za repliku.

BRANKO DOKIĆ:

Evo samo da: *Do uspostavljanja Odbora sistema i pojedinačnih odbora javnih RTV servisa, postojeći Upravni odbori vrše svoju funkciju*, odnosi se na postojeće upravne odbore servisa. Dakle, ono što je postojalo, a odbor sistema ne postoji, on se definiše ovim zakonom i tačno je definisano ko su članovi tog odbora. Stari članovi ovog odbora nisu ni birani po koncepciji kako se bira po novom sistemu. Da se razumijemo, i tu sam bio protiv predloga koje su nametnuti, zna se otkud, i u pogledu broja članova upravnih odbora i u pogledu strukture, ali tako je ušlo u ovaj zakon i mora se poštovati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Naravno, sad imamo odgovor na netačan navod.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, ja prihvatom izvinjenje kolege Dokića i to jedno. Drugo, slažem se da se zakon treba poštovati ali ja se u svemu ovome ne mogu načuditi. Kolega Dokiću, Vi ste bili ministar, ovaj zakon donesen u novembru 2005., pomozite nam! Zašto niste implementirali ili ne i Vi ste, po prirodi stvari, trebali na neki način biti uključeni, ali neko je trebao operativno to da radi. Ali, šta je bio problem da se ne implementira ovaj zakon koji je utvrdio obaveze 30 dana, 60 dana itd.? Evo, već godinu dana ste poslanik, Vi čitate odredbe ovog zakona u kome kažete da *Odbor sistema* ne postoji, a na sastanku nadležne komisije kojom rukovodite ste imali pred sobom, pretpostavljam, Izveštaj Upravnog odbora koji sadrži dio aktivnosti participacije Upravnog odbora Javnog servisa u Odboru sistema koji se sastaje jednom mjesečno. Ima taksativno nabrojano čime se bave itd. Oni donose odluke. Ovdje kaže da se: *Uspostavlja Odbor sistema*. To je tačno, međutim stoji i ono: *da Odbor sistema čine upravni odbori tri emitera. I upravni odbori tri emitera čine Odbor sistema kojim predsjedava predsjedavajući Upravnog odbora Javnog RTV servisa*.

Gospodine Deretiću, korigujte me ako nije tako. Pročitajte ovaj zakon! Ja imam, mislim, morala sam ovako diskutovati iz prostog razloga što sam jako pažljivo čitala ovaj zakon, razumijevajući važnost materije i razumijevajući ogroman problem koji imamo. Vi ste se referirali na moj zaključak, moj. Ja sam se izvinula svima vama što sam kao zaključak predložila da implementiramo ovaj zakon. Da nakon dvije godine ispoštujemo obaveze koje su definisane ovim zakonom: 30 i 60 dana. Vjerovatno je postojao neki razlog da se ne implementira ovaj

zakon. Je li problem u ovom zakonu ili je problem u nečem drugom? Ali, evo ja, i nakon dvije godine, pokušavam da pitam u čemu je problem, pa da pristupimo tom rješenju. Imala sam potrebu da ispravim krivi navod i da repliciram.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas. ... Kolegijum će vrlo brzo izaći sa jednim prijedlogom kako da rješavamo ove situacije. Mislim da će se svima svidjeti ali, dok ovako ... radimo, ja mislim da ćemo nastaviti večeras dok ne završimo ovu tačku dnevnog reda.

Sad je uvaženi poslanik Dokić tražio odgovor na odgovor na repliku.

BRANKO DOKIĆ:

Upravo je problem u tome što nećemo tačno, precizno da istumačimo šta piše u ovom zakonu. Dakle, ovaj zakon nije implementiran iz jasno poznatih razloga, nije proveden, da upotrijebim našu riječ, nije proveden zbog toga što ne postoji još uvijek zakon o Javnom RTV servisu Federacije BiH. U tome je suština. Dakle, bilo je priče o ovome i na relaciji sa OHR-om i njihovo tumačenje. Dakle, to je pravi razlog. Ako to nećemo da vidimo, onda je to problem.

Institucija koja je nadležna da tumači odredbe zakona? Ja sam naveo, ako niste imali priliku da čitate, evo, daću vam da se iskopira pa da se čita. Dakle, nisam ja potpisao nego aktuelni ministar komunikacija i transporta i to vrlo svježe mišljenje od prije dva mjeseca i nemojmo sad, ja hoću da ovdje pozovem na korektnost, i nemojmo da svojim tumačenjem donosimo evo krive pretpostavke i predrasude indirektno ko je kriv zbog čega ovaj zakon nije proveden. Dakle, evo nadležna institucija za tumačenje zakona je eksplicitno napisala svoje mišljenje. Evo, ne morate vjerovati mom pojedinačnom, evo imamo nadležnu instituciju i neću se više javljati ni za repliku, ni za diskusiju o ovom pitanju.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bešlagić.

Vi ste imali repliku? Je li tako? Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Znate na što je replika? Na nacionalnu strukturu. A znate zašto? Danas dođete kući i uključite televiziju: hoćete gledati hrvatsku, ja hrvatsku, ja Srbiju, RTS, BHT, čak možete sada na kablovskoj televiziji da dobijete i Čačak. I šta sad mene? Ja, kad hoću da slušam pjesme, okrenem Čačak. Nisam nikad pogledao koje je nacionalne strukture reditelj, ali ga neću okrenuti ako nema dobrih pjesama, neću okrenuti. Evo, usaglasimo nacionalnu strukturu, gledanost državne televizije bude opet 3%? Šta ćemo onda naći kao razlog? Zato je suština ovoga razmatranja problematika koja je napisana u izvještaju, problematiku koju su razmatrala dva doma i suštinska stvar što nismo završili, ja bih rekao, projekt transformacije javnih RTV servisa

i ovdje trebamo učiniti napor da tu to završimo i da damo zadatak da se one zamjerke koje su napravljene, ali one su i u nacionalnoj strukturi i ne treba to ponavljati, moraju korigovati do roka kada budemo sagledavali sljedeći izvještaj, ali i korporacije i javnih RTV servisa. I to je završetak kakve priče. Ako to ne budemo učinili, mi ćemo imati i iduće godine istu ovu priču, istu konstataciju, isto onda nećemo da gledamo jer nije nacionalna struktura, a nije u pitanju nacionalna nego kvalitet. A kvalitet ovih televizija, ukoliko ne budu uložili sredstva u inoviranje tehnologija, praćenja tehnologija – on će se srozavati! I to je činjenica i još druga činjenica: 1000 zaposlenih nije učinila ova struktura ni ovaj Upravni odbor i oni su preneseni, tih 1000 ljudi, i oni su takvi, i to se mora razriješiti. To je predlog: napravite, gospodo, šta je, ako treba da nađemo sredstva kao što smo vojnike demobilizirali itd. i te ljude da demobiliziramo, ali ne smijemo ih ostaviti. Prema tome, nemojte samo da idemo na ovaj dio, gledajmo to u ukupnosti i mislim da ćemo tada doći do rješenja. Iduće godine raspravljat ćemo o ovim stvarima, ako ne budemo uveli ovo što je ovim zakonom doneseno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Hadžiahmetović, samo malo, polako.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li imate primjedbu možda na Poslovnik? Ili na način rada? Molim vas, izvolite a svojim kolegama slobodno recite.

Molim vas, uvažena poslanica Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, ja sam imala potrebu da ispravim krivi navod kolege Dokića koji je pomenuo da se ovaj zakon nije implementirao iz razloga što nije usvojen zakon o Javnom FTV, Federalnoj televiziji, i izbor upravnog odbor itd.

Ja ću vas podsjetiti: ovim zakonom je ovde rečeno da u roku od 30 dana se uspostavi četvrti subjekt, a to je korporacija, a u roku od 60 dana da se usvoje, odnosno prilagode odredbe entitetskih zakona državnom. Dakle, nije pretpostavka za primjenu ovog zakona niti je opravdanje za izbjegavanje ovog zakona bila eventualno usvajanje nekog zakona ili uspostava nečega.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se zahvaljujem i molio bih da odustanu svi od replika i krivih navoda. Imamo sljedeće: Hadži Jovan Mitrović, Džaferović, Halilović, Kadrić.

Izvolite, po tom redu.

HADŽI JOVAN MITROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, lično nisam očekivao da rasprava o ovoj tački će biti, da će uzeti ovoliko vremena. No, ... sve više sam ubjeđenja da ova ovde sala pretvara se u jednu pozornicu sa sve više glumaca, ljudi koji dopodne su opozicija, posle podne pozicija. I ovde ne može čovjek doći do riječi iskren, onaj koji ima neki kontinuitet u tome i drži se svog stava. Ovde nema tačke na ovoj sjednici koju opozicija nije koristila istovremeno i priča kao opozicija. Zaista mi nije jasno. Ali, evo nešto ću reći o ovome.

Kada je u pitanju revizorski izvještaj, ja vjerujem u ove nalaze revizorskog izvještaja, ali ne vjerujem da će i kontrolni organi odraditi onaj svoj dio posla koji bi trebalo odraditi, samo iz razloga što se radi o sumi milionskoj. Ovo ne govorim slučajno. Ovo govorim iz razloga da smo imali revizija i u entitetima, pa evo, i ovde sad se susrećem, gdje se govorilo o milionskim ciframa i to se završavalo onako kao da se ništa nije desilo. I ovde se neće ništa desiti. Desiće se tamo gdje se radi o ciframa o 1000 KM, dvije i tri, kao što smo gledali na televiziji u Zvorniku da čovjek je priveden u pritvor 15 dana za tri bukve, a ima sedmero djece. Da li je ikoga sramota od političara i nas ovde, ako je to gledao i vidio, da njega treba da odvedu od sedmero djece za tri bukve da ih ogrije, a imamo ljude koji su isjekli čitavu šumu. Međunarodna zajednica je pokrenula postupak i neće sigurno odraditi, vjerovatno, kontrolni organi. Čime mi to vladamo? Koga mi predstavljamo? Koga mi obmanjujemo? Mi obmanjujemo narod, javnost.

Evo sad, ovoga momenta, obmanjujemo javnost kako je tamo kriv neko drugi, kako treba da odradi Upravni odbor, treba da odradi menadžment. A ko imenuje ovaj Upravni odbor? Sad čujem, kaže, nezavisan je. Kako nezavisan, gospodo? Pa maloprije smo imali ovde imenovanje u Upravni odbor čovjeka, pa nije baš nezavisan! Nemojte me ubijediti, ili neko je rekao, drago mi je, kaže, što vlada zakon konkursa. Vlada na papiru a, kada se prijave, ponovo se ovde odredi prioritet jedan, drugi, pa ove političke stranke, pa one. On je zavisen.

Prema tome, hoću da kažem za ovo stanje je uvijek i biće odgovorna većina, ma kako se ona zvala i ma ko je činio. Ako ste, gospodo, imenovali Upravni odbor: jednog Srbina, jednog Hrvata, jednog Bošnjaka, ako mislite da će oni iz ove situacije ovako kako je ovde navedena, u ovom izvještaju Upravnog odbora, oni je izvući, samo što su oni takvi, što jedan ide iz SDA, drugi iz SNSD-a, treći iz HDZ-a, nemam pojma, mislim da neće. Grdno se varate. Možemo samo nastaviti i iduće godine ponovo razgovarati o ovom stanju kako jeste, ponovo ih mijenjati i nećemo doći do onoga što želimo da imamo javni servis koji zaslužuje, evo, kažu, BiH je naša država i jednih i drugih i trećih. Ako jeste, onda ova zemlja zaslužuje javni servis da bude u najmanju ruku ravan servisima u entitetima.

I ako hoćemo to, onda teret ovaj mora ponijeti ovaj parlament i ova većina. Ovoliku cifru oni neće moći izvući, ne znam, iz marketinga, iz ostalog. Oni višak radne snage neće moći eliminisati ako se ne uključi ovde skupština. U tom svjetlu, ja sam mislio da će ta većina tako razgovarati. No, ... većina između sebe razgovara na svoj način. Svaki entitet, oba entiteta, hoću da kažem, i političari iz entiteta imaju svoju televiziju i nemoj neko da priča kako ovaj poslije poslova će sve do onoga momenta dok on njemu daje pare, i dok budeš ustajao sa tim političarima, da kažeš, da ga vidiš, i kažeš dobro jutro, kad liježeš, kaže laku noć. Ali ne smije

ništa drugo da bude. Ne može druga stvar da se čuje. Samo ne znam šta će se desiti u Federalnoj televiziji s obzirom da još tu nešto postoji, neke priče koje, po meni, je logično da javnost zna da ima i druga strana i druga istina.

Gospodo, za ovo stanje u svemu ovome i javnost kako se obmanjuje, evo reći ću da sam kriv i ja, iako mislim da najveću odgovornost snosi većina. Sada se govori evo o korporaciji? Ja sam znao to odavno, nije ovo jedini segment u kome treba da zaživi korporacija Javnog servisa na nivou BiH. Ima još. Ali, javnost ne zna i narod ne zna. Zašto televizija, bez razlike na ovakvo stanje kakvo jeste, nije ovde i ne snima i da čuje i drugu stranu? Odavde će se izaći, ovaj se bori da nema korporacije, a donesen je zakon oko toga. Ja to znam da je to potpisano. Šta se iza toga krije? Dobija se na vremenu. Uzima se novac i naplaćuje se, jednostavno, stvar, po stvar. Narod je jednostavno u zabludi.

Ja neću predložiti nikakav zaključak. Gospodo, na vama je da predložite vi iz većine, odrediću se prema vašim zaključcima koji jesu – koji ću podržati koji neću – i nemojte tražiti odgovornost ni na Upravnom odboru, ni na menadžmentu za ovo stanje, već na politici one većine koja je kako kad vladala i nalazila se u toj poziciji.

Evo hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lozančić ima krivi navod.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Prvo ću predsjedatelju reći. Nemam ja krivi navod, nego želim ispraviti krivi navod, pa ću biti precizan.

Uvaženi kolega, rekli ste maloprije u Upravnom odboru svih ima članova, pa jedan je iz ove, jedan je iz HDZ-a. Za vašu informaciju, nijedan nije iz HDZ-a, ali ja opet podržavam ovaj Upravni odbor, bez obzira što nijedan nije iz HDZ-a.

Drugi netočan navod, rekli ste, svi političarai iz oba entiteta imaju svoju televiziju. Ja sam je doživio kao svoju, ono u smislu ... svoje da ga slikaju kad god treba i gdje god treba itd. Ako sam dobro doživio, i tu vas ispravljam. Ja, nažalost, nemam svoju televiziju, a neki koji je imaju nisu ni danas ni više ovde, pa vjerovatno nema kamera.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Evo, ja se pridružujem ovoj diskusiji, samo, umjesto HDZ-a, nek stavi SNSD, neću se javljati za repliku.

Sljedeći se javio uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, ja mislim da ovde treba poredati neke stvari onako kako stoje, po dva zakona koja je usvojio državni parlament 2005. godine, vidjeti u kakvom stanju se sada nalazi ovo što zovemo nekada sistemom, a nekada servisom, jer tu je gospodin Lozančić u pravu. I da vidimo šta nam je dalje raditi.

Kada je otpočela reforma Javnog RTV sistema u BiH, pretpostavljalo se i tako su zakoni pisani. Kad pogledate zakone da će svi u određenom vremenskom roku koji je propisan zakonom udovoljiti svojim obavezama i da će na vrijeme moći startati sve ono što je u setu zakona predviđeno kao institucionalni okvir za funkcioniranje Javnog RTV sistema BiH.

Kad ovo kažem, onda mislim, prije svega, na sljedeće. Danas su se mnogi govornici pozivali na član 42. Zakona o RTV sistemu, gdje se kaže: *Konstituirajuća sjednica Odbora sistema će se sazvati u roku od 15 dana od dana imenovanja dovoljnog broja članova upravnih odbora javnih RTV servisa*, a tri su servisa, jedan državni i dva entitetska, *kako bi se formirao kvorum Odbora sistema. Do uspostavljanja Odbora sistema i pojedinačnih odbora javnih RTV servisa, postojeći Upravni odbori obavljat će svoju funkciju*. Svoju funkciju. Ovo je, dakle, doslovna odredba iz člana 42. Zakona.

A u odredbi člana 44. kaže se: *Odgovarajući zakoni i propisi na državnom i entitetskom nivou koji se odnose na Javni RTV sistem BiH i javne servise moraju se usuglasiti sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od njegovog stupanja na snagu*.

Zakon o državnom servisu je donesen u decembru 2005. godine. RS je donijela svoj zakon o entitetskom servisu, Federacija BiH ni danas nije donijela zakon i sav problem ja vidim ovdje u nepostojanju i nefunkcioniranju korporacije, a korporacije nema zato što neki tumače da nije moguće konstituirati korporaciju, odnosno upravni odbor sistema prije nego što se ne usklade svi propisi, pa i federalni propis koji se tiče FRTV servisa.

Mi smo na Ustavnompravnoj komisiji dobili jedno pismo od Upravnog odbora BHRT-a i kazali smo da su to praktična pitanja primjene zakona. Ministarstvo je izašlo sa jednim tumačenjem i ja sada govorim u svoje ime. Komisija nije zauzimala stav. Ja mislim da mi u postojećoj situaciji moramo reagirati na način i ovde nalazim najodgovornijim za ovo stanje resorno ministarstvo i Parlament BiH zato što nismo na vrijeme reagirali i dozvolili smo da imamo ovako veliku vremensku razliku u donošenju akata, a sa druge strane smo krenuli u proces uspostave Javnog RTV servisa tako što smo imenovali Upravni odbor i mislim da je resorno ministarstvo, prije svega, a onda i oba doma Parlamenta BiH da su morali reagirati na ovu činjenicu da u Federaciji BiH još uvijek nije donesen zakon o javnom RTV servisu.

Ja smatram da je iz ove situacije moguće izaći tako što ćemo zatražiti od resornog ministarstva da na pravi način protumači smisao ove odredbe. Ako to neće ovo ministarstvo jer se ono bavi tumačenjem praktičnih aspekata primjene zakona, onda od strane Parlamenta BiH da po hitnoj proceduri donesemo zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sistemu tako što ćemo kazati da tamo gdje nisu doneseni zakoni, a to je Federacija BiH, postojeći Upravni odbor, dok se ne donese zakon i ne izabere novi odbor – jer sistem ne može trpiti – zbog

toga će biti u funkciji a ovo je moguće, funkciji članova Upravnog odbora sistema, i omogućiti formiranje i uspostavu korporacije jer ovako dalje ne ide.

Moguće je ovo tumačenje izvesti i iz ovih odredbi zakona, i ja mislim da mi nismo pretpostavljali, kada smo donosili ovaj zakon, a ja sam jedan od onih, ja sam zakonodavac kada je u pitanju ova stvar, sa 1/42 kada je ovaj dom u pitanju. I kada je moj glas, ja mogu slobodno da kažem, da ja nisam glasao za to da imamo ovako veliku vremensku razliku i da se krene u uspostavu nečega, a da pretpostavke sve nisu završene, odnosno, mislio sam da postoje pretpostavke da se odmah krene u formiranje, a kada će zakoni biti doneseni i kako će se to kasnije ... odvijati, to je stvar tih zakona.

Zašto ovo govorim? Pa ovo govorim iz jednog prostog razloga. Ja kad pogledam ovaj izvještaj i dobro je da je ovaj izvještaj danas ovdje: puno je dakle uznemirujućih vijesti koje dolaze iz Javnog RTV servisa BiH. Mene kao čovjeka je, recimo, uznemirila vijest kada smo nakon reakcije predsjednika Vlade RS imali reakciju Upravnog odbora državne televizije, kada je došlo do odstupanja sa dužnosti glavnog i odgovornog urednika. Nakon toga je smijenjen dan uoči isteka mandata dotadašnji direktor. Ovih dana čitam, imam dakle pismo u kojem se postojeći direktor žali da mu se prijeti smjenom ili se traži njegova smjena. Da vidimo šta se dešava? Meni je drago da mi ovo danas imamo ovdje kao raspravu, kao predmet za raspravu i neću ulaziti u jedno drugo pitanje, a to se tiče demokratije. Dakle, ovo pitanje se tiče demokratije i koncepcije na kojoj je uspostavljeno funkcioniranje Javnog RTV sistema BiH.

Ja mislim, kao i gospodin Mehmedović, da se Parlamentu ne trebaju dostavljati izvještaji i Parlament ne treba da usvaja izvještaje, jer mi smo zamislili koncepciju Javnog RTV servisa i sistema kao institucije koja je odgovorna građanima BiH. Nama se dostavljaju informacije i mi ispunjavamo obaveze koje imamo prema toj instituciji, jer želimo da imamo objektivna, nepristrasna i nezavisna Javna RTV sistema u BiH, sa svim njegovim servisima i sa korporacijom. Ali, o tom pitanju, ja kažem, sada neću govoriti, neću dalje elaborirati ovu tezu. Ona se može nadugo i naširoko ... elaborirati. Ja ću vam samo sada praktično pokazati šta mi zapravo danas imamo. U ovom izvještaju kojeg smo dobili od Upravnog odbora, državnog RTV servisa, dakle državne RTV, kada čitate taj izvještaj, vi ćete vidjeti da je to djelimično izvještaj servisa, a djelimično izvještaj sistema. I oni su u takvoj poziciji zato što još uvijek nije formiran javni RTV sistem BiH.

Kada pogledate Zakon o Javnom RTV sistemu, onda ćete vidjeti da nije moguće da funkcionira servis, niti državni niti entitetski, a da prije toga ili istovremeno sa tim i u vremenu sa tim nije uspostavljena korporacija. Zašto ovo kažem? Zato što Javni RTV sistem BiH u sebi obuhvata tri emitera, državnog, dva entitetska i korporaciju. Ima Upravni odbor koji je zbir upravnih odbora servisa i taj upravni odbor ima ingerencije i ja mislim da je u tome kvaka i da je u tome sav problem. Upravni odbor sistema ima ingerencije nad svim emiterima u BiH, nad svim serviserima i ima upravljačke ingerencije nad korporacijom. Pa se kaže u članu 6. Zakona o Javnom RTV sistemu da su javni RTV servisi obavezni registrirati korporaciju na državnom nivou, a korporacija u ime sva tri javna RTV servisa obavlja određene poslove pa, kaže: prodaje televizijske, radio i multimedijalne oglase, razvija i koordinira pravnu regulativu, promovira, pruža administrativnu i drugu pomoć, prodaje televizijske radio i multimedijalne marketinške usluge, koordinira sa resursima, imovinom itd. A Upravni odbor tog sistema, kaže: utvrđuje

usaglašen prijedlog RTV takse, prati naplatu RTV takse, a RTV taksa se naplaćuje na jedinstven račun koji mora biti uspostavljen kod korporacije u sistemu javnog emitiranja u BiH. U Izvještaju ovdje se kaže da se taksa raspoređuje po članu 29. Zakona. Ja sam se konsultirao. Taj račun se nalazi ne kod korporacije danas trenutno nego se nalazi kod državnog emitera. Ovaj račun može biti kod korporacije. Ne može biti kod državnog emitera, jer to je suprotno zakonu i kada pogledate suštinu odredaba zakona na koje sam se samo djelimično pozvao, ima dakle još situacija, još odredaba, onda vi vidite da jednostavno nije moguće da ovo sve skupa funkcioniра bez korporacije i zato je ključna stvar uspostava korporacije, a pretpostavka za uspostavu korporacije jeste zapravo uspostava upravnog odbora RTV sistema koji istovremeno vrši upravljačku ulogu i nad samom korporacijom.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

/nije uključen mikrofoni/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Šta postoji? Molim?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, molim vas,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Šta je Odbor sistema? Molim vas lijepo, dozvolite mi samo da završim. Dakle, mi danas imamo imenovan, gospođu Hadžiahmetović, Odbor državnog servisa po novom zakonu, imamo imenovan Odbor RTRS-a, jednog entitetskog i nemamo donesen zakon kada je u pitanju Federacija. Ali ja kažem, ja kažem da je ovu odredbu ovde moguće tumačiti tako što će postojeći Upravni odbor RTV Federacije predstavljati članstvo Upravnog odbora sistema. Ali, ovaj upravni odbor sistema, možemo govoriti da li teoretski postoji ili da li zakonski postoji! Ja govorim o tome da on u životu ne postoji, on ne funkcioniра, gospođu Hadžiahmetović, i ja tražim da on profunkcioniра jer da on funkcioniра onda mi danas, vjerovatno, ne bi imali ovu vrstu problema nego bismo raspravljali na jedan drugi način.

Zašto ovo govorim? Zato što smatram da nije moguće u BiH, ako smo se opredijelili, a jesmo se opredijelili, da idemo na ovakav način. Ja sam mislio da je bolje da idemo na drugi način ali ovo je zakonsko rješenje: parcijalno razmatrati pitanje reforme Javnog RTV sistema i samo se skoncentrisati na državni medij. Nije slučajno ovaj parlament odlučio da donese zakone u kojima će kazati da će, između ostalog, određene ingerencije imati ne samo nad državnim emiterom nego i nad sistemom, a sistem ima ingerencije nad svim emiterima u BiH. Mi smo danas zaboravili ili nismo u situaciji – jer se kaže da ne postoji taj sistem i da ne postoji taj upravni odbor, da nije formiran – da raspravljamo o cjelokupnoj problematici Javnog RTV sistema u BiH. Pa bi tako, ja se slažem, odmah da znate: da kada govorimo o etničkoj strukturi, i ona se pominje ovdje u Izvještaju, da etnička struktura zaposlenih u BiH u sektoru Javnog RTV sistema treba odgovarati popisu stanovništva iz 1991. godine, ali nije pošteno govoriti u tom aspektu samo o državnom serviseru koji je imao takav razvojni put kakav je imao, a ne govoriti o svim. I oni koji se pozivaju i kažu da je nedovoljna zastupljenost nekih, a prevelika zastupljenost drugih, trebaju da kažu šta je, pošteno bi bilo da kažu, šta je i sa drugim emiterima, kakva je

zastupljenost Bošnjaka i Hrvata na RTRS-u, da govorimo potpuno i da govorimo otvoreno. Tad ćemo imati potpunu priču i tad ćemo imati onu reformu koju trebamo da imamo ovde u BiH.

Ja se bojim, možda neću upotrijebiti teške riječi, rekao sam da je za mene za ovo stanje najodgovornije resorno ministarstvo od dana stupanja na snagu zakona pa do danas, pa i mi u Parlamentu koji smo se upustili u formiranje Upravnog odbora, a da ovu stvar nismo vidjeli. Ja se bojim da ovo nije stvar neke računice. I ja vas molim da prekinemo sve moguće kalkulacije. Hajmo kao Parlament sada ako treba dati i tumačenje, ako treba donijeti i zakon i kazati u tom zakonu - odmah formirati upravni odbor sistema i korporaciju do izbora, to je prvi član; drugi član: do usklađivanja zakona Federacije BiH o javnom emiteru sa državnim zakonom o sistemu, postojeći Upravni odbor federalnog emitera će biti članstvo u Odboru sistema i da odmah stupe u funkciju, da se formira korporacija i da onda počnemo da razgovaramo o ovoj problematici.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Okolić: poslovnička intervencija.

MIRKO OKOLIĆ:

Predsjedavajući, ja mislim da smo mi malo se udaljili od dnevnog reda u jednom dijelu i zato tražim poslovničku intervenciju. Mi danas govorimo o tačkama Izvještaja o radu i poslovanju Javnog RTV servisa BiH, sa Izvještajem o radu Upravnog odbora i spojili smo tačku Izvještaj Kancelarije za reviziju institucija BiH o izvršenoj reviziji BHRT-a za 2005. i 2006. godinu. Međutim, u ovim sad našim diskusijama, mi smo se udaljili od izvještaja i počeli smo sad da pričamo o nekim zakonima koji su bili ranije o reformi ovoga o čemu mi danas govorimo, što mora biti druga tema i druga tačka dnevnog reda, što ja ne sporim da trebamo o tome razgovarati ali ne možemo kroz ove tačke i zato smo ostali ovoliko i predlažem da mi uhvatimo se ovih tačaka dnevnog reda i gdje imamo dva, po meni, dvije mogućnosti, a to je da pokrenemo inicijativu za smjenu ljudi zato što ništa tamo ne valja, po našoj kao priči, ne ljudi nego odgovornih struktura ili da jednostavno, kako smo već kroz ove zaključke dali a ima ih ovdje desetak već dobro napisano, damo im zadatak da u nekom roku pokušaju to riješiti da su to najodgovorniji tamo ljudi, pa ćemo nakon njihovog nekog perioda tamo vidjeti je li to riješeno ili nije riješeno. Ako nije riješeno, vidjećemo šta ćemo.

Evo, u tom pravcu molim da usmjerimo se. Znači ne vas, nego sve nas. Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se zahvaljujem i ovo osjećam kao apel prema svima. Međutim, uvaženi poslanik Okolić, uvaženi poslanik Džaferović je čekao sve da se javi za diskusiju. I mislim da je uredu da u svojoj diskusiju kaže ono što misli, da kaže, a nije se nijednom javio za repliku. Ja to poštujem i naravno da ga neću opomenuti kad on u svojoj diskusiji kaže ono što želi da kaže. Ali ja sve ostale molim da se sa svojim replikama u okviru tačke dnevnog reda ponašate.

S druge strane, hoću da kažem da po zakonu, član 29. Upravni odbor je nadležan da predstavlja Parlamentu i javnosti godišnje finansijske planove i planove programa i izvještaje o realizaciji tih planova i ja smatram da mi danas nismo pogriješili time što smo stavili ovaj izvještaj, a ne informaciju. Iz tog razloga ćemo i glasati, jer se u ovome parlamntu glasalo o izvještajima, a informacije primale k znanju.

Sad se javilo za repliku dvoje. Znači, uvažena poslanica Hadžiahmetović: nije replika nego ispravka krivog navoda; i uvaženi poslanik Raguž. Izvolite, tim redom.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Mi smo dobili tri izvještaja Upravnog odbora. Ako treba datume, ali evo nebitno. Dopunjeni izvještaj od 1.11.2007. na strani 10 pod v) sadrži aktivnosti Odbora sistema. Taksativni pregled, inače, opet da vas podsjetim: Odborom sistema predsjedava predsjedavajući Upravnog odbora Javnog RTV servisa. I ovde stoji, taksativno nabrojano, sjednice: 7. novembar, decembar, 23. januar, 6. mart i itd. Dakle, Odbor sistema postoji i funkcioniše.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Raguž. Izvolite. Pa možda će vam i poslije ovoga biti.

MARTIN RAGUŽ:

Ma evo, ne bih to nazvao replikom nego ispravkom netočnog navoda a vi ste sad citirali ono što sam ja već jednom rekao, gospodine predsjedatelju, kad sam se javio – članak 29. – i nadao sam se da će gospodin Džaferović prihvatiti, dakle, da je legitimno i legalno da mi danas raspravljamo o ovom izvješću, da je to naša odgovornost.

Pazite, ja hoću da podsjetim. Ne možemo mi, oni koji su se ovdje zalagali za cjelovit pristup, ustvari su samo izdvajali jedan dio ovoga problema a to je korporacija. Upravni odbor je nadležan, pa pogledajte mu nadležnosti! On je odgovoran za provođenje programa i politike i finansijske i svake druge. Pa gospodo, mi smo u nekoliko elemenata ukazali odstupanja i od programa i od Ustava i od zakona. Pa, postoji li neki mehanizam u svijetu demokratski i društveni? Apstrahirajmo, to je uvijek parlament kao kontrolni mehanizam. Ne postoji neki drugi. I ne može biti neovisan Javni servis u smislu neodgovornosti u ovom dijelu da ne poštuje, da se nisu ispoštovale temeljne odredbe zakona koji je ovaj parlament donio. Pa ja nisam htio namjerno, pa da mi ne kažu da sam se koncentrirao na nacionalnu strukturu. I neću sad to opet, ali to je: ako to nije standard jedan koji se mora poštovati, onda ja ne znam šta je, a da ne govorimo o programskoj zastupljenosti i nekim drugim stvarima. Pa ne možemo se samo fokusirati na to hoće li neko ... platiti to i servisirati i nije. ... Ovo sam se javio davno gospodinu Bešlagiću koji je temperamentno reagirao i potpuno ga razumijem, ali nije Javni servis komparabilan sa Čačkom i nekom tamo televizijskom postajom koja je privatna ili ne znam kakva. Ovo je Javni servis i zna se... ovoga javnog servisa.

I molim vas, ne dopustimo ovom parlamentu da se politike prelamaju preko Javnog servisa, to je naša odgovornost i zato sam se sad, bilo koja politika stranačka, nacionalna, ili uskostranačka ili neka druga! Očito je toga previše. Pa neki žele konzervirati stanje kakvo jeste tamo, ne prilagoditi ga sadržaju zakona i procesu reformi, neki žele mijenjati, neki žele možda i blokirati, sad je na nama odgovornost. Mi moramo imati aktivnu ulogu u ovom. Ja ne prihvatam da mi imamo pasivnu ulogu, da kažemo to je njihova odgovornost, to je ... za 30 dana, da vidimo koje su to mjere koje Upravni odbor po ovome što mu je zakon dao, predlaže Parlamentu što mu je obaveza. Dajte da imamo nešto konkretno, a ne da se

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, dakle nemam namjeru odgovarati, jer zaista, rekao sam da sam samo usput pomenuo, dakle, jednu stvar koja se tiče demokratije i odnosa prema medijima. To bi nas nadugo i naširoko odvelo i, gospodine Raguž, zaista nemam namjeru ... da vodimo polemiku. O tome ćemo možda jedne druge prilike. Ja sam rekao da je dobro da mi ovo imamo. Zakon ne kaže da Parlament usvaja izvještaje, zakon je kazao da Upravni odbor podnosi izvještaj i prezentira Parlamentu stanje o tome, o tome i o tome, mislim. Ali evo, nećemo u tu vrstu polemike ulaziti.

A, kada sam govorio o ovom upravnom odboru sistema gospođi Hadžiahmetović: suština je, dakle, u tome da mi nemamo korporacije. Korporacija ne postoji, korporacija ne funkcioniše i obrazloženje za to se navodi što nema, što ne postoji upravni odbor sistema, a upravni odbor sistema ne postoji jer nisu imenovani članovi iz Federacije. Ja sam u tom konceptu govorio. Vi ste pročitali u ovom izvještaju? Ako postoji, onda je stvar još jednostavnija. Neka uspostave korporaciju što je prije moguće.

Eto, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sledeći za diskusiju je uvaženi poslanik Halilović. Izvolite.

SEFER HALILOVIĆ:

Ja zaista mislim da je ovo preozbiljna tema ... i ono što sam htio predložiti jeste da se možda prekine dalji rad o ovoj temi i da se nastavi kad ljudi budu manje nervozni, kad budu manje stresni, kad budu manje pod pritiskom vremena, jer rečeno je da ćemo završiti u 18,00, a evo sad je već blizu 20,00, tako da ću ja odustati od svoje diskusije i samo ću vas podsjetiti, pošto imamo ovdje predsjednika Upravnog odbora, tu je negdje sjedio i direktor televizije, dakle imamo i menadžment i Upravni odbor i vas kao predsjedavajućeg Parlamentarne skupštine – da je ovaj parlament donio zaključak da se vrše i javni TV prenos ovih sjednica Parlamenta. Kad se razgovara sa ljudima sa televizije, oni kažu da nije do njih, da postoji neki dogovor unutar, ovde, Parlamentarne skupštine, da se samo prenose zajedničke sjednice. Ja vas uvjeravam da sa tim prenosima ovih sjednica da bi se više od 50% ovih problema riješilo o kojima smo danas ovde slušali i pričali jer mislim da bi situacija bila mnogo jasnija. Nemojte samo da ... pričate kao da

govorim – obraćam se poslanicima iz vladajuće koalicije – nemojte da diskutujete kao da ste opozicija, kao da je televizija tamo negdje daleko od vas, i kao da vi na to nemate nikakvog uticaja. Nije tačno. U zadnje dvije godine, ja sam samo jedanput bio na ovoj televiziji, predizbornoj kampanji, i govorio šest minuta. A u zadnje dvije godine, nabrojat ćemo makar 30 svjetskih televizija koje sa mnom obave razgovor nakon oslobađajuće presude u Hagu. I nemojte mi samo kazati da nije, to je režimska televizija.

Imate vrlo sposobne, ovaj put imate, pogodili ste, vrlo sposobne i direktore i upravne odbore. Dajte njima, oni će to riješiti! Pa da vidite kako će se riješiti i nacionalna struktura i programska šema! To su vukovi koji odlično znaju svoj posao. Međutim, uvijek iza njih ide neko ko ih koči. I imamo situaciju kakvu imamo i ona će se, naravno, odvući u nedogled.

I drugo, moja sugestija. Ovo je u menadžementu ovde, bila bi i Upravnom odboru, bila bi. Gdje se god ode van, nas Bosance i Hercegovce pitanju zašto BHT-a nema na satelitu! Svako selo iz Srbije, iz Hrvatske, lokalno, izvinjavam se, da me ne shvatite krivo, od Televizije Hajat .. preko OBN-a do 15 ili 20 televizija iz Srbije i 20-tak televizija lokalnih iz Hrvatske – su na satelitu, mi nismo u stanju? Ja ne mogu da odgovorim nikome, ni u Danskoj ni u Švedskoj ni u Turskoj, zašto nema BHT-a na satelitu. A mislim da je to jedan od značajnih sredstava prihoda.

Hvala vam lijepo.

MIŁORAD ŹIVKOVIĆ:

Ja se vama zahvaljujem. Očigledno je ovo bila diskusija, ali želim ispred Kolegijuma da kažem da ne postoji nikakav dogovor sa bilo kim iz BHT-a da se prenose samo zajedničke sjednice, a to možete čuti kada budu odgovorni ljudi izašli za govornicu i da odgovore i poslanicima na pitanje u vezi sa prenosom sjednica.

Sljedeći za diskusiju se javio uvaženi poslanik Kadrić pa onda Jukić. Izvolite.

REZMIJA KADRIĆ:

Ja se zahvaljujem. Ja ću zaista kratko da kažem neke svoje, neka svoja razmišljanja u vezi ovoga.

Ja sam pročitao sve ove zaključke, nastojao sam da ih pažljivo pročitam i oni su za mene, u osnovi većina njih, skoro svi su prihvatljivi. Jedino mi je ostala dilema kod ovog zaključka koji je predložio predsjedavajući Komisije za saobraćaj i komunikacije koji uvodi jedan novi termin, termin *reforma kadrova*. Šta znači ovaj termin *reforma kadrova*? Je li to spada u ovo .. dodatni spisak ovih reformi koji nam predstoji, je li to 19-ta neka vrsta reformi? Jer, on kaže u tački 2., u Prijedlogu zaključka: *Poslovodstvo i Upravni odbor BHTR-a se zadužuju da naprave program kadrovske reforme*. Šta znači ovo? Je li se to odnosi na ovih hiljadu ljudi, da te ljude tamo treba kadrovski, da ih treba reformisati? I šta znači to reformisanje ljudi koji su zaposleni ...? S obzirom da on ima iskustva kada je u pitanju ova problematika, volio bih zbog ljudi koji su tamo zaposleni da objasni šta znači reformisanje ljudi koji su zaposleni u televiziji.

I možda još jedan navod. Ne znam da li se to ... volio bih da isto gospodin, neću tražiti objašnjenje, ali mislim da se radi o tome da je usko postavljen termin *servisiranje* u odnosu na termin *servis*. *Servisiranje*, mislim da je to uži termin u odnosu na termin *servis* koji je pomenuo, *servisiranje* koje je pomenuo gospodin Džaferović. Ja mislim da je to daleko uži termin u odnosu na termin *servis*.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Ja ću se ograničiti samo na nekoliko pitanja. I na kraju ću reći samo jedan zaključak koji je zapravo donijet.

Prije dvije godine i mjesec dana, dakle 15.11.2005. godine, ja sam postavio zastupničko pitanje o broju uposlenih radnika u sva tri javna RTV servisa, njihovoj nacionalnoj strukturi i nacionalnoj strukturi novinarskog i uređivačkog kadra, kao i rukovodećeg kadra. Dobio sam odgovor. Podaci su bili otprilike kao oni danas ovde nekoliko puta spominjani, pa ih ja neću ponavljati. Dakle, totalno neprihvatljivi u smislu vrlo izraženog disbalansa u nacionalnom sastavu, nacionalnoj strukturi zaposlenika, naročito na rukovodnim funkcijama i novinarsko-uređivačkog kadra. To je bilo stanje prije dvije godine i mjesec dana.

I tada, nakon upoznavanja, istina tada je bilo ... na Domu naroda, svojih kolega a i javnosti sa takvim stanjem i, naravno, neodrživosti takvog stanja, rekao sam tada da ću za, ne znam ni ja, godinu dana postaviti isto pitanje, pa nisam. Ali evo, otprilike za dvije godine i mjesec dana, vidimo da se ništa uradilo nije po tom pitanju. Dakle, ovde je najgora činjenica što se ništa nije uradilo. Iz toga ja zaključujem da se ne želi niti mijenjati takvo stanje i to je najgore.

Drugo, u ovom zakonu piše da je dopušteno maksimalno šest minuta po satu potrošiti za marketing. Pazite, ova odredba ima ograničavajuću funkciju. Dakle, ne više, može manje, ne više. I to je ono što je bitno i što u značajnoj mjeri razlikuje javne televizije, javne servise od komercijalnih koje nemaju nikakvog ograničenja po ovom pitanju.

I da bude stvar gora koja zapravo kaže najviše o sposobnosti naših RTV servisa – da se to vrijeme nije iskoristilo. Pa to je nevjerovatno! Dakle, ono što je ovaj zakon dopustio kao moguće, nije iskorišteno. A znate zašto? Zato što je, nažalost, ukupna sposobnost RTV servisa na tako niskoj razini da zapravo ne mogu uopće prodati tu svoju uslugu. Dotle smo mi došli i to je prava slika stanja naših javnih RTV servisa.

Nadalje, prije dvije godine bila je bolja pokrivenost i bolja pokrivenost bh. signalom javnih RTV servisa i bolja kvaliteta tog signala nego što je danas. Dakle, ponovo jedan negativni trend, silazni trend. Dakle, pogoršanje stanja.

Ono što bi bilo nužno potrebno i što je najvažnije: to je da Upravni odbor i menadžment iziđu pred ovaj parlament sa vrlo jasnim programom rada i prijedlogom rješenja izlaska iz ovakve situacije, u kom će biti, naravno, jedan dio, ne znam ni ja, ljudski resursi, tehnika, tehnologija, ne znam ni ja, pokrivenost terena signalom itd. Dakle, sve ovo skupa: finansijsko stanje, prihodi, rashodi, gdje se kako misli namaknuti prihode, kako i na koji način riješiti dubioze itd. I to će biti dokument kog ja očekujem i o njemu trebamo tada razgovarati. Dakle, najprije postaviti ciljeve u nekom dokumentu, pa onda, iduće godine nakon isteka nekog vremena, mjeriti koliko tih ciljeva je realizirano. Mi danas ovde govorimo o jednom izvještaju i to dvogodišnjem koji je vrlo loš i ja ne bih to .. ni ponavljao, ali to je prošlost. To je prošlost. Šta ćemo raditi u budućnosti, trebamo o tome govoriti. O tome ne govori niko ništa, jer nemamo uopće cilja, nemamo jasnih ciljeva ni programa šta ćemo to raditi, nego danas ovde malo i previše vremena smo potrošili ili je potrošeno, ne znam ni ja, tumačeći zakon. Pazite, mislim da možda malo gubimo previše vremena na stvari koje su napisane, koje su jasne i koje treba provoditi. Istina, ono što je urađeno, treba uraditi itd.

I još, na kraju ću završiti samo sa jednim pitanjem. Na prostoru jednog dijela BiH – južnog dijela, većeg dijela zapadne Hercegovine, zapadne Bosne – nema uopće signala BHT1 već nekoliko mjeseci. U drugom dijelu, širem području, vrlo je lošeg kvaliteta. Kako je naplata RTV takse specifična, ponovo specifična, i radi je, vrši je, koliko ja znam FTV, a kako je naplativost opet smo ovde čuli kolika, ovih dana se krenulo u jednu ofanzivu, pravu akciju, naplate RTV takse zaostale, putem suda. I u Zapadno-hercegovačkoj županiji, odakle je moja izborna baza, od nekih 25 tisuća obveznika, otprilike tu negdje, 24, RTV takse, došlo je više od 15 tisuća prisilnih naplata. Ja ne znam je li neko misli da je to samo ne znam kakvo pitanje. Za mene je to i političko pitanje. Je li to rat, ne znam, i Javnog RTV servisa protiv građana? Protiv naroda? Neću reći nikad, neću reći da sve što je zakonom propisano ima bilo ko izbjegavati tu obvezu. Međutim, postavljam pitanje: ima li pravo ta državna institucija, RTV servis, naplaćivati uslugu koju nije moguće konzumirati od onog potencijalnog konzumenta koji nije, dakle je potencijalan, nije realni konzument te usluge. I da vam kažem, smatram da o tom pitanju isto tako treba i poslovodstvo i rukovodstvo RTV zauzeti jasan stav i da donese poteze za sljedeće: najprije stvoriti pretpostavke, osigurati kvalitetan RTV signal i što je pretpostavka, po mom viđenju i mišljenju i po prirodi stvari, ne treba tu velika pamet, i onda ići stvarno u naplatu, doslovnu naplatu RTV takse. Naravno, u mjeri koliko je to moguće, ako je moguće i 100%.

I na kraju samo jedan zaključak. Mislim da je on zapravo najbitniji, najvažniji, a to je da menadžment i rukovodstvo RTV servisa hitno, koliko je to moguće brže, napravi dobar i kvalitet i sveobuhvatan program rada koji će sadržavati i izlazak iz sadašnje situacije, sadašnjih finansijskih prilika, izlazak iz ove situacije. I ponuditi to ovom parlamentu na raspravu i, naravno, tu će biti i ciljevi, datumi itd.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja nemam više prijavljenih i sad bih dao riječ direktoru Upravnog odbora, predsjedniku Upravnog odbora Javnog RTV servisa. Gospodine Deretiću, izvolite. I molio bih, evo, ako može, da uvaži vrijeme u kojem se nalazimo i uslove u kojim radimo i da prilagodi tome svoju diskusiju. Izvolite.

NIKOLA DERETIĆ:

Žao mi je što moram uvažavati vrijeme, jer mislim da razgovaramo o zaista vrlo, vrlo ozbiljnom problemu i on je mnogo ozbiljniji nego što se nama ovde čini i nama u Upravnom odboru i vama u Parlamentu. Ja zato neću ... govoriti gotovo ništa od onoga što sam mislio, a htio sam da obrazložim mnoge stvari jer, čini mi se, ima mnogo lutanja i mnogo nejasnoća. Ja bih samo rekao nekoliko rečenica i zamolio da omogućite da ponovo dođemo u ovaj parlament i da ukažemo na breme problema koji postoje.

Jedan od vaših uvaženih kolega iz reda bošnjačkog naroda je rekao, kaže, ne očekuj ništa od Parlamenta, ne vjerujem da vam Parlament puno može pomoći, ali poslušajte moj savjet: Držite se zakona, držite se akata, energično djelujte, poštujte ono što je napisala revizija i u toj varijanti ste bezbjedni. U svakoj drugoj varijanti će vas neko okriviti.

Evo, gospodo, mi smo poštovali samo ove nabrojane stavke i onda sam čuo niz neargumentovanih optužbi na račun Upravnog odbora. Ja bih vas zamolio da shvatite našu poziciju. Mi smo došli u decembru prošle godine i suočili se sa niz neregularnosti koje je konstatovala i državna revizija. Razmatrali smo ove godine izvještaje nezavisnih revizorskih kuća o poslovanju i naplati RTV takse, naglašavam u 2005. godini, jer je to ostalo od prethodnog Upravnog odbora, na sreću ili nesreću, ali ja mislim na sreću. Jer, ti izvještaji su tako napravljeni da mi, naprosto, na bazi njih, nismo mogli da se orijentišemo. A ja ću vam samo citirati: nismo dobili ta i ta dokumenta, nismo se mogli uvjeriti u to i to, nismo sigurni da li Glavna knjiga RTV servisa daje istiniti fer pregled, nismo dobili podatke o naplaćenju RTV taksi od telekom operatera itd., itd. Na bazi takvih izvještaja nezavisnih revizorskih kuća, čak su bili i kontradiktorne dvije nezavisne kuće, jedna iz Sarajeva, jedna iz Zenice, mi smo, što bi rekao narod, bili sluđeni, obratili se vama s dva pisma, da ne izlazimo pred vas, jer smo nekompetentni da sudimo u periodu u kome niti smo donosili zaključke niti smo sprovodili. Rezultat je državna revizija i stanje takvo kakvo jeste.

Imao bih niz odgovora na neka pitanja. Nismo mi niti razmišljamo o smjeni generalnog direktora, možda ste pogrešno protumačili, ali razmišljamo i razmišljaćemo o menadžerskom ugovoru, a to podrazumijeva visinu ličnog dohotka, jer od našeg direktora tražimo da jednako bude energičan kao što smo i mi. Nije svejedno doći iz provincije pa pokretati neke smjene, ali ja vas uvjeravam: sve je to argumentovano. Ako nije argumentovano, o čemu onakav izvještaj državne revizije. Zato kažem, evo i kolegi Agoviću, ne postoje neki nesporazumi među nama, mi imamo samo različite poglede. Ovaj Upravni odbor je neopterećen prethodnim vremenom. Naš kolega Plamenko Čustović jeste, jer snosi dio odgovornosti. On je u tom vremenu bio predsjedavajući Upravnog odbora, kao što ću i ja snositi odgovornost za vrijeme u koje ja jesam. Zato kažem – tu je, tu su i oba direktora i bivši i sadašnji – sve što tražimo, tražimo onoliko snage i energičnosti koliko smo mi uložili. Zato zamjeram našem direktoru? Još u proljeće je trebao imenovati novog direktora Muzičke produkcije! Nije to učinio. Do danas nismo izabrali muzičkog urednika, urednika informativnog programa, čitava godina je protekla. Tražili smo da se raspišu konkursi za sve urednike. Nije raspisan nijedan, itd. Neću da vas gnjavim.

Ja vas samo molim i završiću, cijeneći vaše vrijeme, uvjeren sam da ovaj Upravni odbor dobro poznaje problematiku. Neću prepotentno da kažem da sam i sam bio direktor televizije i odgovorni urednik i direktor brojnih filmskih projekata, znam kako se radi u televiziji. Znam sve, ono što narod kaže, šta su to marifetluci i kako se poturaju. Imamo niz argumenata ali, ako ne budemo imali vašu podršku, ja ne znam kako ćemo rešavati te probleme.

Ja bih volio gospođi Hadžiahmetović, ako sam dobro, praktično objasniti kako to funkcioniše. Evo, lako ćemo se dogovoriti ovde u Parlamentu. Vi ste nas izabrali, donijete zaključke, mi ćemo ih sprovesti, ali vas pitam da li je ovaj parlament nadležan za Upravni odbor Federalne televizije ili za Upravni odbor RTRS-a? Pa i ja, kao predsjedavajući, ne mogu im ništa. Oni im napuštaju sjednicu, neće da razgovaraju. Federalni Upravni odbor i menadžment već dvije godine ne poštuje Odluku o raspodjeli marketinga jer kažu na njih se ne odnosi Zakon o Javnom RTV sistemu jer nemaju svog zakona. Neselektivno! Dakle, poštuju raspodjelu RTV takse ali ne poštuju raspodjelu marketinga. Ali, za divno čudo, u ime sva tri servisa, obavljaju direktno marketing sa marketing agencijama i što je konstatovala revizija: to je direktan sukob interesa. Zato oni po osnovu marketinga ostvaruju duplo više nego oba servisa, i Javni RTV servis BiH i RTRS-a. Naravno da oni ljudi koji direktno pregovaraju će više skrenuti u svoju kasu. I vjerujte, mi im ne možemo ništa. Takva je pozicija. Pat pozicija. Čak se i šale s nama, kaže, prije ćete otići vi nego mi. Nas ne mogu smijeniti, nemamo zakon. Nema osnova ni da ih smijene. A, 30 je već negdje miliona akumuliranih dugova. BH televiziji, po našim knjigama, duguju 8 miliona, po njihovim 6 miliona. Ne znam kako ćemo to usaglasiti, nešto jesmo usaglasili ali, bojim se, završiće na sudu, a nemamo taj interes.

Mi smo pod istim krovom. Pružamo usluge RTV Federacije BiH jer su produkcijски ljudi smješteni u BH televiziju. Ali ne plaćaju te usluge. Imamo li mi pravo zaustaviti usluge, zaustaviti njihov program? Ni ne pomišljamo, nemamo ni hrabrosti. Sve bi se to ispolitizovalo i gdje bismo stigli. Oprostite, ja sam samo ovako nabacao. Neću više govoriti, dozvolite nam šansu. Stvar je, naglašavam, mnogo ozbiljnija i nemojte nas shvatiti kao Upravni odbor koji je došao i sad puj pike, što kažu djeca, ne važi. Kao neki direktori, prethodni upravni odbori nisu ništa radili. Oni su radili u vrlo surovom vremenu. Imaju vidne rezultate ali morate shvatiti i nas. Mi se moramo zaštititi od svih onih aktivnosti koje su bile, pa su tretirane kao nezakonite, u skladu nisu bile sa određenim pravilima. Želimo da sve izvedemo na čistac, jer bojim se da će već naredna godina biti izrazito nelikvidna. Mi smo čak i posljednju platu, da bi izmirili radnicima, otišli u kredit. Ako pitate Upravni odbor je li to bilo opravdano ići u kredit, revolving kredit da isplatimo plate, ne znamo! Ali moramo smiriti stanje, jer će biti bojkot.

Kažem, puno je, puno je toga što bismo volili i pojedinačno da objasnimo. Nije tako jednostavno. Komplikovano je ali mi smo takvi kakvi jesmo, energično ćemo vući sve poteze po cijenu da vi smijenite nas, jer samo u tome vidimo izlaz.

Hvala vam, oprostite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Zašto nema korporacije do ovog trenutka, molim vas?

NIKOLA DERETIĆ:

Na takvo će vam pitanje još pedantniji odgovor dati i Drago Marić i gospodin Agović. Svi čekamo da se donese zakon, federali zakon kao uslov da se formira treći upravni odbor, jer samo upravni odbori koji su izabrani po novom zakonu mogu donositi statut, birati direktora i situacija je takva. I tako smo obrazloženje dobili i ranije od OHR-a ako ga ne misle mijenjati. I mislim da je to gospodin Marić i rekao u novinama da je ranije OHR to tako obrazložio. A evo, dobili smo od gospodina Ljubića prije dva-tri ili četiri mjeseca isto obrazloženje: da ne postoji zakonski osnov da se formira, izuzev ako visoki predstavnik, kao i o mnogo čemu drugom, ako ne bude on tumačio zakone. Mislim da to ne bi bilo popularno.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

NIKOLA DERETIĆ

Pa evo, kažem vam, kako nas doživljavaju već dvije godine, mislim da je tu BH televizija oštećena bar za 8 miliona maraka, 7, 6, ne znam. Ne raspoređuje se marketing po onom omjeru 50:25:25 i mi ne možemo ništa, nemamo nikakve elemente da se suočimo s tim, suprotstavimo. Dali smo rok, negdje, da se u toku ove godine uspostavi marketing, oprostite predsjedavajući, odstupio sam od obećanja, da se uspostavi nova strategija marketinga. Ona je, nju je moguće samo uspostaviti uz saglasnost sva tri upravna odbora, jer bi to bila nelojalna konkurencija. Ako ne bi imali zajednički stav, minirali bi jedni druge u sistemu, što bi išlo u korist komercijalnih televizija. Je li mislite da je do danas nešto učinjeno, izuzev što pravimo strategiju koja će biti generalno usvojena, ali upravni odbori ne moraju poštovati i uvjeren sam da najmanje jedna televizija neće poštovati, jer time joj se izbija ovaj ... prostor, pošto su, govorim o Federalnoj televiziji, jer imaju odlične sprege sa ljudima iz marketinških agencija, a ja vas podsjećam, 80% marketinga rade na marketing agencije pod izuzetno nepovoljnim uslovima. To je konstatovala državna revizija i ljudi ne mogu da shvate tu nelogiku.

Nije ... do sada ta strategija još uvijek prihvaćena. Ako donesemo odluku da idemo sami u marketing, razbijamo sistem, bićemo optuženi kao Upravni odbor i opet ćemo ići na ruku tim marketing agencijama, koje ja, ne znam ni sam koliko ostvaruju po osnovu marketinga, bojim se više nego televizije, a mi smo ostvarili oko 21 milion u prošloj godini.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Hvala vama.

Ako Parlament dozvoli, gospodin Agović je htio nešto da kaže ali bojim se da nećemo iskomplikovati raspravu i mislim da bi bilo dobro da se niko više ne javlja, da zaključimo raspravu. Samo malo, polako, nisam ja rekao da nećemo dati. Ja sam predložio, naravno da ćemo dalje raditi.

Uvaženi poslanik Kadrić je prvo htio nešto da kaže. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Mislim da, kad već ... smo potrošili toliko vremena, ne bi bilo naodmet, ne bi bilo štetno da ova dvojica ljudi isto kažu s kojim problemima se oni susreću u radu ove televizije. Mislim da je dobro i trebaju da kažu kako oni vide ovu problematiku, Agović i Marić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Hadžiahmetović je htjela nešto.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Evo, ja sam imala potrebu da zastanem nad jednom izjavom gospodina Deretića koja je zaista za mene zabrinjavajuća, jer negdje onda postoji kuršlus. Član 42. Zakona o RTV sistemu, stav (1) kaže - Do uspostavljanja Odbora sistema i pojedinačnih odbora javnih RTV servisa, postojeći upravni odbori obavljat će svoju funkciju. A inače, predviđeno je da će konstituirajuća sjednica Odbora sistema biti sazvana u roku od 15 dana. Odbor sistema je konstituiran, radi, sastaje se svaki mjesec i ne znam ko je mogao dati ovo drugačije tumačenje nego što striktno piše u ovom zakonu. Odbor sistema radi, je li tako?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo. Idemo redom. O ovome što sam ja predložio, javili su se poslanici da to diskutuju, onda ćemo poslije dati na glasanje da li ćemo dopustiti ljudima ili nećemo. Znači, prvo uvaženi poslanik Lozančić pa Nanić.

NIKO LOZANČIĆ:

Kad sam se javio prvi put za raspravu, malo sam se smijao ovdje ... a mislim da poslije, pogotovo ovog vrlo kratkog istupa predsjednika Upravnog odbora, nema niko razloga da se smije.

Javio sam se ne da bih ovo komentirao jer vjerovatno bi trebalo puno više od ove jedne sjednice da se prokomentira samo ovo što je danas rekao predsjednik Upravnog odbora, da nije uopće izvještaj pisao. Ali ovaj prijedlog je i zahtjev gospodina Agovića da se obrati Parlamentu. Iskreno ne bih imao ništa protiv da se gospodin Agović i češće pojavljuje pred Parlamentom i da obavještava o problemima i da traži pomoć Parlamenta.

Međutim, ono što meni smeta, ovdje sjedi predsjednik Upravnog odbora i sjedi bivši direktor Javnog RTV sistema. I njih dvojica sjede i slušaju nas i predsjednik Upravnog odbora, koji nama odgovara i podnosi izvješće, izlazi i informiše nas. Gospodin Agović dijametralno suprotno od njih sjedi. I to je pokazatelj stanja u toj televiziji, bez obzira koliko ga mi uljepšavali. Znači, bez obzira koliko ga uljepšavali i bez obzira kako me ko sad shvatio nakon ovoga. Pošto direktor Agović, uz sve uvažavanje i poštovanje, ne odgovara u ovom parlamentu, znači on nije odgovoran ovom parlamentu i mi s njim uistinu ništa nemamo. Znači, on odgovara ovom Upravnom odboru i neka im odgovara. I neka se s njima dogovara, i neka skupa s njima nama, preko njih, predloži moguća rješenja. Nema potrebe posebno i hajmo ukidati te

paralelizme. Stalno govorimo o problemima. Dajte da ih pokušamo sustavno rješavati. Puno je bilo pozivanja na zakon i tumačenje zakona. Hajmo se ponašati zakonito. Znači, uz sve uvažavanje direktora Agovića, nemam ja ništa protiv, možemo kad god hoćemo razgovarati i na druge načine itd., ali ovo je sustav. Nama odgovara Upravni odbor. Nama Upravni odbor podnosi izvješće i gospodin Agović preko Upravnog odbora može komunicirati s ovim parlamentom, što se mene tiče.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nanić je htio. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja zaista sam odustao od nekoliko potreba da repliciram, znači od nekoliko replika. Međutim, evo mi smo kroz raspravu za ovu tačku, o ovoj tački dnevnog reda, opterećeni jednim zaključkom Kolegija da ćemo završiti, bez obzira do kada bude rasprava ili ne znam je li zaključak. Uglavnom je tako: da ćemo raditi dok god ne završimo ovo. Ja mislim da uvjeti za raspravu ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li vi imate drugi zaključak?

HUSEIN NANIĆ:

Komentiram i vaš taj zaključak i ovaj prijedlog vezano za zahtjeve javljanja ovog gospodina u jednoj konst... atmosferi, ni u kom slučaju kao loše rješenje. Ne kritički ali stvarno realno gledajući stvari. Mi smo opterećeni tim i ovde držimo kvorum na granici ljudi koji čekaju da se ovo završi, koji su spakovali stvari da odu odavde i poslije obraćanja predsjednika Upravnog odbora, ja zaista mislim da su se tek sada otvorila određena pitanja o kojim treba razgovarati. Ovo nije kritika za vas. Ja gledam vas, ja bih volio da vidim tamo nekog drugog, pa da, ali to je za nas sviju. I ovih koji su uporni poslanici, nas 20 i nešto kojih je ostalo, trebamo biti kažnjeni, čekajući samo da završimo i da odemo. 16 zaključaka imamo predloženih. Šta, kakav je izlaz iz ove sjednice? Ja zaista mislim da ovu sjednicu treba i ovu tačku dnevnog reda i raspravu o ovom pitanju i mislim da ništa nećemo riješiti ako mi skratimo i sad kažemo: evo završili smo, hajmo glasati da ništa nismo uradili sa Javnim RTV servisom i sistemima itd. Da, zaista, mi trebamo zaključiti ovu sjednicu, zaključiti rad danas, večeras i da nastavimo da omogućimo rasprave daljnje nakon ovog, da čujemo šta ljudi imaju reći i da vidimo kako sa ovim zaključcima?

U tom smislu ja sam se javio da predložim, jer zaista mislim da ako sada prekinemo samo zato što smo se umorili, jer ovo nije atmosfera za rad po ovoj tački dnevnog reda, ako prekinemo, samo zato što smo umorni, što je kasno, vrijeme, da nećemo odgovoriti na probleme koje imaju i ono što smo danas cijeli dan razgovarali. U tom smislu, ja predlažem, znači da mi ovu sjednicu privedemo kraju, da dogovorimo nastavak kada bude moguće, kad se eto usaglasimo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Belkić, isto o prijedlozima za nastavak ove sjednice.

BERIZ BELKIĆ:

Što se tiče prijedloga ... gospodina Nanića, ja se mogu složiti s njim, s tim da naravno nastavimo gdje smo stali. Dakle, da se omogući da i gospodin Deretić ne skraćuje svoja izlaganja koje je sada skratio itd., ali prvenstveno sam se javio zbog sljedećeg.

Što se mene tiče, kako reče moj kolega Lozanačić, gospodin Agović, direktor televizije i bivši direktor televizije, na kojeg se odnosi revizorski izvještaj, mogu govoriti na ovom parlamentu. Ja razumijem o čemu je gospodin Lozanačić govorio. On je govorio o odnosu ovog parlamenta prema Upravnom odboru itd., Upravnog odbora i direktora itd. To je princip koji bi zaista trebalo poštovati. Međutim, naša dosadašnja praksa, kada je riječ o omogućavanju obraćanja ovom parlamentu, nije bila tako limitirana. I mislim da je rasprava bila takve naravi, uključujući i pitanja i dileme što se ne prenose ili prenose televizije, evo ljudi od kojih možemo to i čuti. Ali za mene je to u ovom trenutku manje važno pitanje od pitanja reforme, od pitanja hoće li ova reforma biti razlog da ne potpišemo Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Meni je žao, ali to je ključno pitanje. Mi moramo naći način da ubrzamo taj proces, ne ignorišući ovo o čemu gospodin Deretić govori. Apsolutno da ću ja prihvatiti Izvještaj revizije i apsolutno tražiti odgovornost. Neka ide u zatvor svako ko je kriminal napravio! Jel vi mislite, gospodine Deretiću, da će neko ovdje biti protiv Izvještaja o reviziji itd.? Bože sačuvaj!

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Odgovor na repliku, naravno.

NIKO LOZANČIĆ

Ne bih ja volio ... da se krivo shvatimo. Znači, ja želim pojasniti, jer mislim da je samo nerazumijevanje onog što sam ja rekao. Nije u pitanju nikakav ... sukob itd.

Prvo, želim gospodinu Agoviću reći: ja vrlo cijenim vašu ulogu i vašu poziciju i kad god se stvore ..., ako postoji potreba za to, možete i zatražiti da se vi obratite ovom parlamentu i da budete izvjestilac i da budete odgovorni ovom parlamentu za ono što radite, da će vas vrlo rado slušati i slušati vaše prijedloge. Znači, to je sustav. Jer mi sve ovo stanje imamo i to smo čuli. Nemamo sustava, ljudi! Mi nemamo sustava, znači. Imamo prakse. Imamo praksu ovakvu, nemamo ... šta piše u zakonu. Imamo praksu ovakvu, nemamo ... šta piše u zakonu. Pa, pazite, znači mi imamo prakse nekakve. Znači, ovo nije individualno, nije personalno. Hajmo početi od toga! Hajmo zadužiti, jer meni se može ne dopasti to što kaže gospodin Agović. Možda bih ja onda predložio, tražio njegovu odgovornost ovdje odmah od Parlamenta. Ali ćete mi onda reći nije on odgovoran nama. Prema tome, u kom svojstvu? Znači, nemam osobno ništa protiv. Mi imamo Upravni odbor i meni smeta, sad ću to reći, što pored predsjednika nemamo sve članove Upravnog odbora ovde danas da svi slušaju ovo i da svi nam odgovaraju ovde na sjednici. Slažem se sa gospodinom Nanićem. Mislim da bi bilo grijeh sad prekinuti i zbrziti ovo. Znači, slažem se i mislim da to večeras uistinu nismo u stanju završiti. Evo, možemo predložiti termin

kad da nastavimo raspravu, baš ono gdje smo stali, pa da nastavimo, da dodemo uistinu do pravih prijedloga, ali očekujem, moram reći, i od predsjednika i svih članova Upravnog odbora da ovde dođu i da iznesu konkretni predlog kako da razriješimo stanje tamo gdje su problemi, jer vidimo ima puno problema. I da ... tako im možemo pomoći, a ne da mi sad ovde prebacujemo loptice jedan drugom itd.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo.

NIKO LOZANČIĆ:

Riječ ima uvaženi predsjedatelj Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi, ja želim da vas pozovem da mi pomognete. Ovo što radite, nije obraz Parlamenta. Jedno se dogovorimo, nakon toga, u najboljoj želji da mi pomognete, vi odmognete. Mi smo ovu tačku dnevnog reda stavili u 16,00 časova! Sada je 20,15! Na početku jučerašnje sjednice, obavijestio sam vas da iduću sedmicu su praznici koje slave muslimanski vjernici ili građani u BiH a da nakon toga je sedmica u kojoj slave blagdane pripadnici katoličke vjeroispovijesti, da jedini datum koji smo uspjeli da nađemo je 28. ovog mjeseca, i ja sam tražio od bilo koga da bilo koji drugi datum predloži da bi ga ovdje usvojili da nastavimo ovu sjednicu. 28., između ostalog, nam dolaze i veoma važne tačke dnevnog reda kao što je budžet, kao što je potvrđivanje Savjeta ministara, predsjedavajućeg, a nadam se i sve ostalo i ja vas pitam, ako ovu tačku dnevnog reda ostavimo za 28. i otvorimo na način na koji smo danas razgovarali o tome, da li smatrate da ćemo biti svi odgovorni, ili samo ja kao predsjedavajući, što nećemo završiti dnevni red ni 28., što nećemo doći u poziciju da raspravljamo o budžetu, što nećemo doći u poziciju da imamo Savjet ministara. A posebno pozivam skupštinsku većinu da mi više ne pomaže jer ovim činimo ovaj parlament neozbiljnim. I zato bih vas zamolio, bez obzira koliko je važna ova tačka dnevnog reda, a svi znamo zato što četiri i po sata raspravljamo bez prestanka o ovoj tački dnevnog reda, da idemo onako kako smo se dogovorili.

Ja ću staviti na glasanje o prijedlogu da se i ostali članovi ovde obrate Parlamentu ako to Parlament prihvati. Staviću i prijedlog da prekidamo sjednicu i da nastavljamo 28. Sve što ovaj parlament prihvati, smatraću da je volja Parlamenta, ali nemojte da bude odgovornost samo predsjedavajućeg ili ovog kolegija. Biće odgovornost svih ovde koji su glasali za taj prijedlog.

Stavljam na glasanje. Nema više rasprave povodom ovoga.

Stavljam na glasanje prijedlog da se omogući i drugim članovima, mislim na gospodina Agovića i na gospodina Matića, da se obrate Parlamentu.

Molim da se Parlament pripremi o ovome prijedlogu da se izjasni.

Možete da glasate. Sad!

„Za“ 15, „protiv“ 12, jedan „suzdržan“ i nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnost.

Idemo u drugi krug glasanja.
 Molim da se pripremite za glasanje.
 Možete da glasate. Sad!
 „Za“ 14, „protiv“ 12, „suzdržanih“ jedan.
 11 je „protiv“ iz RS-a, prijedlog nije prošao.

Imamo prijedlog da prekinemo sjednicu, bez zaključivanja rasprave i da je nastavimo 28.

Molim da se Dom izjasni o ovome prijedlogu. Molim da se izjasni Parlament o ovome prijedlogu, a drugi prijedlog sam ja predložio da glasamo o Izvještaju o radu Javnog radiotelevizijskog servisa, o Izvještaju o radu Upravnog odbora, o Mišljenju Komisije sa zaključcima, o Izvještaju Komisije u vezi sa Kancelarijom za reviziju, a da sve zaključke koje smo dobili, s obzirom da ih ima dosta podudarnih, prosljedimo našoj Komisiji za saobraćaj i komunikacije (kao što smo uradili sa zaključcima o DKP mreži prema našoj Komisiji za spoljne poslove) i da ona predloži zajedno te zaključke koje između sebe budu usaglasili u ovom parlamentu, što ne isključuje da svi oni koji budu predlagali zaključke koje nije Komisija predložila, isto tako, zamole da ti zaključci budu stavljeni. Možemo tu tačku dnevnog reda završiti sad.

Uvaženi poslanik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Da vam pomognem da kvalitetno izađemo iz ove sjednice i u tom kontekstu shvatite moje javljanje, je li. Ne želim da kompliciram.

Ovo je važno pitanje i ja se slažem da mi završimo diskusiju danas. Što se toga tiče, nema nikakvih problema. Ali vas molim da i Izvještaj o radu Upravnog odbora i zaključke Komisije i prijedloge zaključaka koje smo dobili danas damo našoj komisiji. Neka to sve sumira. Mi ćemo se morati očigledno baviti ovim pitanjem, ne moramo 28. Bavit ćemo se poslije 28. ali ćemo se morati baviti ovim pitanjima. I da onda, da onda ponovo tu stvar imamo ovde na sjednici, jer ja se slažem sa gospodinom Deretićem da je ovo izuzetno dakle ozbiljna situacija, izuzetno ozbiljna stvar i Parlament, ja mislim, da ne može na ovakav način preći preko ovoga, jer 28. ponovo ćete imati istu priču, iste razgovore, bez obzira šta bilo na dnevnom redu.

Ja vas zato molim, ako ima još diskusija? Žao mi je što Parlament nije odlučio da omogući i drugim ljudima da govore ovdje. Ali to je odluka, šta ja sad tu mogu jer nam je cilj da pomognemo, da pomognemo onoliko koliko možemo u rješavanju tog problema.

Dakle, moj vam je prijedlog, ako hoćete, vi to uobzirite. Ja, ne morate ga stavljati na glasanje. Evo, vama to govorim, da sve ovo što imamo danas damo Komisiji, dakle i njen izvještaj i ove zaključke, puno je zaključaka koji dopunjuju stavove Komisije. Neka Komisija sjedne još jedanput, pa ćemo onda ponovo to staviti na sjednicu i ovde raspraviti jer morat ćemo se baviti ovim pitanjem. Ne možemo ovo završiti samo ovako večeras i 28. imati glasanje. Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja znam da ste vi htjeli pomoći ali imamo sad pet drugih koji bi isto tako htjeli pomoći. Uvaženi poslanik Nanić, uvaženi poslanik Raguž. Izvolite, slobodno.

HUSEIN NANIĆ:

Ne znam na osnovu čega to Nanić ne bi htio pomoći? Ja samo kažem, ja sam dao prijedlog da se prekine, nisam rekao da ... nastavak bude 28. Imamo stvari koje moraju biti po proceduri i prioritetu prije toga.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, predložite datum bilo koji. Predložite datum!

HUSEIN NANIĆ:

Ne mogu, ja sam rekao datum: kada vi, kada se usagласи Kolegij da je moguć nastavak sjednice.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Možete. Predložite bilo koji datum i staviti ćemo na glasanje. Slobodno predložite.

HUSEIN NANIĆ:

Ja ne želim da predlažem datum, jer to, ja ne znam rasporede kakvi su ostali rasporedi. Ja sam samo to predložio, ja nisam datume govorio.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Gospodine predsjedatelju, mislim da ste danas dobro vodili sjednicu i zadržite tu dimenziju do kraja ovih pet minuta. Ma ne, vi ste rekli da smo mi odstupili od nekog dogovora. Nismo uopće. Mi smo radili četiri i po sata, svi skupa s vama, odgovorno i ozbiljno. I sad se ne moramo: u 16,00 sati imati jednu prosudbu, u 20,00 navečer drugu? Stvari se mijenjaju i trebamo biti fleksibilni i pametni da izvučemo iz ovog svi skupa što smo radili najsuvislji zaključak. A ja mislim da je zaključak objektivno takav da večeras ne možemo sve skupa sagledati dovoljno kvalitetno a svi smo skupa radili, svi. Ja ovde ne potenciram bilo koga. I zato Komisija, zato vam ovi zaključci, svi koji su dali zaključak, neka ih Komisija pozove. Neka pozove i njih i da pripremimo. Evo čuli smo da je ozbiljna situacija i od predstavnika Upravnog odbora, da je tu puno toga što nismo ni večeras još otvorili, da je tu. Pozovimo i druge ljude, neka kažu svi svoje što imaju, odgovorne za ovo. I napravimo nešto, konačno neki pomak ovdje. Hoće li to biti 28., neće? Ako vi procijenite kao Kolegij, podržat ćemo vas da to bude 10.1. a neka dotad Upravni odbor realizira svoje zakonske obveze. On ima zakonsku obvezu, evo odgovor Azri. Zašto se ne implementira ovaj zakon? Neka podnese plan za narednu godinu. To mu je zakonska obveza. Pa ćemo i plan i sve to, raditi ćemo. Ali ne možemo reći da smo nešto,

neko, sad odstupili od nekih dogovora koje smo danas, to je sugestija i mislim da ne trebamo bježati od toga da jednu kvalitetnu odluku donesemo u 9 navečer.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, je li možemo pokušati da riješimo situaciju na način da izvještaje koje imamo ovde i da sve zaključke koje imamo ovde našoj komisiji pošaljemo i da tražimo od nje da ona predloži da li će ovo biti cjelodnevna rasprava Parlamenta jednog dana, da li ćemo o ovome da se izjasnimo odmah, na idućoj sjednici i o svemu da glasamo, ili ćemo da završimo samo na zaključcima i na izvještajima koje imaju.

Ja znam da stavljamo veliki teret našoj komisiji, ali zamolio bih Parlament da izglasa ovaj zaključak i da pustimo i damo ljudima koji su radili puno na ovome, zajedno sa svim koji su predlagali zaključke, ali zajedno i sa ljudima koji rade u televizijskom sistemu, da zajedno sjednu i da predlože ovome parlamentu da li ćemo o tome obaviti još jednu raspravu, ako treba cjelodnevnu.

Molim vas da glasate o tom mom zaključku sad.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati. Sad!

„Za“ 26, „protiv“ nije bilo, „suzdržanih“ jedan.

Zaključujem znači 23. i 24. tačku dnevnog reda.

Nama je ostala 25. i ostale do kraja tačke dnevnog reda, koje ćemo nastaviti znači 28. jer nismo nijedan drugi dan mogli da nađemo.

Želim da čestitam svim onim koji proslavljaju Kurban-bajram i želim svim onim koji proslavljaju blagdane božićne da do sljedećeg zasjedanja ih proslave u miru i da vas upozorim da 28. ćemo imati sjednicu koja će se nastaviti sa ovom ali, isto tako, velika mogućnost da se nastavi nakon završetka te, i sa drugom sjednicom.

Ja vam se zahvaljujem još jednom.

Sjednica je završena u 20,30 sati.